

33.0302 – "דין משמעתי"

תוקף סעיפים 1 עד 86(א) עד 314 מיום 30 ביוני 2020

תוכן עניינים

פרק	נושא	סעיפים
	הגדרות	1
	כללי	2-4
א.	תחולת הדין המשמעתי	5-6
ב.	הגשת תלונה	7-8 9-10 11 12-13 14-16 17-19 20-22 23-24
ג.	סמכות קציני השיפוט לדון נידונים בדין משמעתי	25 26 27-31 27 28-29 30 31 32-36 37 38 39 40
ד.	סייגים לקיום ההליך המשמעתי	41-49
ה.	פתיחת ההליך המשמעתי	50-54 55-58 59 60-63
ו.	נוהג וטקס	64 65-66 67 68-71 72-73 74-76 77-80
ז.	הדיון בתלונה	81-82 83 84-85 86 87-94 95-101 102-113 114

פרק	נושא	סעיפים
	10. הכרעה באשמה 11. הטלת עונש 12. הודעה לנידון בדבר זכויותיו עם תום ההליך	115 116-118 120-126 127
ח.	עונשים בדין המשמעתי 1. כללי 2. ריתוק למחנה או לאונייה א. מקום הריתוק ב. משך הריתוק ג. פעילות בתקופת הריתוק ד. היתר מיוחד לשהות מחוץ למחנה ה. נשיאת עונש הריתוק- הוראות שונות ו. ריתוק לאונייה 3. קנס 4. מחבוש א. כללי ב. הפעלת מחבוש על תנאי ג. שני עונשי מחבוש מותנים או יותר ג. הארכת תקופת התנאי ד. עונשי מחבוש מותנים והליכי שפיטה בבית דין צבאי ובבית משפט אזרחי. ה. נשיאת מספר עונשי מחבוש ו. עונש מחבוש שהוטל על כלוא ז. עונש מחבוש כתב"ן ותקופות אחרות כתב"ן ח. מחבוש עקב קנס שלא שולם 5. פסילת רישיון נהיגה צבאי 6. פיצויים	128-138 139-159 139-141 142-146 147-151 152 153-158 159 160 161-194 161-165 166-170 171-174 175-177 178-179 180-185 186-188 189-191 192-193 194-196 197-200
ט.	דחיית ביצוע עונש או הפסקתו 1. כללי 2. הגורם המוסמך לעכב או להפסיק ביצוע של עונש 3. עילות עיכוב או הפסקה של עונש 4. ביצוע עונש שעוכב או הופסק	201 202-203 204-205 206-210
י.	הטיפול בתלונה לאחר קיום ההליך המשמעתי 1. פעולות בגמר מסדר הדין 2. רישום הדיון 3. העברת טופס 630 בתום הדיון 4. ביצוע הפסק	211-212 213 214-218 219-220
יא.	ערר 1. זכות הערר 2. מועד הגשת הערר 3. צורת הערר 4. העברת ערר 5. קצין השיפוט הדן בערר 6. חייל שהועמד לדין משמעתי לפני הרמטכ"ל 7. דיון בערר א. מועד הדיון בערר ב. נוכחות העורר ג. ניהול הדיון ד. סמכויות קצין השיפוט הדן בערר 8. העברת טופס הערר 9. ביצוע עונש לאחר הדיון בערר	221-222 223 224 225 226 227-229 230-236 230 231 232 233-236 237-238 239-240
יב.	המתקת עונש 1. סמכות לבטל עונש או פיצויים 2. סדרי הפנייה להמתקת עונש	241-242 243-247
יג.	פיצוי בדין משמעתי	248-249
יד.	שיפוט עבירות תנועה בדין משמעתי 1. כללי 2. תנאים להעמדה לדין משמעתי 3. עבירות תנועה שאינן נתונות לדין משמעתי 4. דוחות משטרת ישראל ופקחי רשויות מקומיות	250-251 252 253-257 258

פרק	נושא	סעיפים
	5. קצין השיפוט המוסמך 6. דיווח על השיפוט בעבירות תנועה	259-260 261-262
טו.	שיפוט מהיר 1. כללי 2. הסמכות להגיש תלונה במבצע שיפוט מהיר 3. עבירות הנתונות לשיפוט מהיר 4. סמכויות קצין השיפוט לדון בשיפוט מהיר א. מבצעי אכיפה הנערכים בכל צה"ל ב. מבצעי אכיפה בזרוע, בפקוד או באגף 5. העברת הדיון וערר 6. מועד הדיון בתלונה 7. דיווח על תוצאות השיפוט 8. שיפוט מהיר בגין נסיעה בטרמפים	263-264 265-266 267 268 269 270 271 272 273 274
טז.	שיפוט עובדים בשירות הצבא 1. כללי 2. הגשת תלונה 3. עבירות הנתונות לדין משמעתי 4. קצין השיפוט המוסמך 5. מסדר הדין 6. עונשים בדין משמעתי 7. העברת טופס 630 בתום הדיון	275 276-277 278 279 280 281 282
יז.	שיפוט עובדים בשליחות הצבא 1. כללי 2. עבירות הנתונות לדין משמעתי	283 284
יח.	דין משמעתי בהוראת פרקליט צבאי 1. כללי 2. קצין השיפוט המוסמך 3. סדרי הדיון בתלונה 4. הזנת התלונה והעברתה 5. מועד הדיון 6. הליכים לפני הדיון 7. חוות דעת מטעם הנידון בדין משמעתי 8. העברת טופס 630 לאחר הדיון 9. ערר 10. סמכויות קצין השיפוט הדן בערר	285 286 287 288 289 290 291-293 294 295-297 298-299
יט.	פיקוח יחידתי 1. ביקורת על ידי שליש יחידה 2. אחריות מפקד היחידה 3. ביקורת על הטיפול בתלונות	300 301 302
כ.	פיקוח משפטי 1. סמכות הפרקליט הצבאי או סגנו או פרקליט צבאי לבטל פסק 2. סמכות הפרקליט הצבאי הראשי או סגנו לשנות פסק 3. סמכויות נוספות	303-304 305-306 307-313
כא.	הוראות שונות	314
נספחים	שלבי ניהול הליך הדין המשמעתי עבירות לפי חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, ועבירות על תקנות שירות בטחון (חובות אנשי מילואים), התשט"ז-1956, הנתונות לדין משמעתי עבירות תנועה הנתונות לשיפוט בדין משמעתי שיפוט בגין עבירות מסוימות טופס בקשה להעברת תלונה לבית דין צבאי סמכויות ענישה ועבירות עונשים טופס ערר כתב המתקת עונש שהוטל בהליך משמעתי סימול עבירות	נספח א' נספח ב' נספח ג' נספח ד' נספח ה' נספח ו' נספח ז' נספח ח' נספח ט'

הגדרות

1. בפקודה זו –

- א. **"הוראת פרקליט"** – הוראה של פרקליט צבאי או של הפרקליט הצבאי הראשי, כי תלונה תידון בדין משמעת כאמור בסעיפים 280(3), 281(3) או 282 לחוק.
- ב. **"החוק"** – חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.
- ג. **"היעדר מן השירות שלא ברשות"** – עבירה לפי סעיף 94 לחוק, לרבות איחור ליחידה, אשר לא נעשה כדי להשתמט מפעולה צבאית מסוימת.
- ד. **"חייל"** – מי שנתון לתחולת החוק.
- ה. **"טופס 630"** – טופס תלונה ודיון.
- ו. **"יום מנוחה"** – שבתות, מועדים וחגי מדינה רשמיים, כמשמעותם בהפ"ע 7.0101 – "שבתות ומועדי ישראל".
- ז. **"כלוא"** – חבוש, עציר ואסיר, כהגדרתם בתקנות השיפוט הצבאי (בתי סוהר צבאיים), התשמ"ז-1987.
- ח. **"מבחן דמ"ש"** – מבחן בקיאות בנושא הדין המשמעת. מבחן הדמ"ש יתקיים לאחר מעבר השתלמות בנושא הדין המשמעת, בהתאם לקביעת מפצ"ר – בית הספר למשפט צבאי.
- ט. **"מחנה"** – לרבות מחנה רב-יחידתי.
- י. **"מחנה רב-יחידתי"** – מחנה שבו מרוכזים כמה מחנות קבע, שבהם חונות יחידות אחדות (ללא קשר ארגוני ביניהן), ואשר אחת המפקדות בו משמשת גם כמפקדת מחנה.
- יא. **"מסדר דין"** – הליך ניהול הדיון המשמעת.
- יב. **"מעשה"** – לרבות מחדל.
- יג. **"מפקדת המחנה"** – לרבות יחידה המנהלת בפועל את המחנה.
- יד. **"מתקן כליאה"** – בית סוהר צבאי, כהגדרתו בתקנות השיפוט הצבאי (בתי סוהר צבאיים), תשמ"ז-1987, מחנה מעצר צבאי או חדר משמר צבאי, כמשמעותו בהפ"ע 5.0503 – "תקנון חדרי משמר צבאיים".
- טו. **"נגד בכיר"** – נגד בדרגת רס"ר ומעלה.
- טז. **"נגד יחידתי"** – נגד שמינה ראש אכ"א או מי שראש אכ"א הסמיכו לכך.
- יז. **"נידון"** – חייל העומד לדין משמעת.
- יח. **"מ"פ ביחידה לוחמת"** – קצין בדרגת סרן שהוא מפקד פלוגה ביחידה לוחמת או בעל מינוי לתפקיד מקביל בזרועות האוויר והים – הכול לפי רשימה שיקבע רמ"ט אכ"א, בתיאום עם הפצ"ר או סגנו.
- יט. **"סיפוח"** – כהגדרתו בהוראת קשל"ר 21.03.14 "נוהלי הצבה – שירות סדיר".
- כ. **"סמיכות"** – כהגדרתו בהוראת קשל"ר 21.03.16 "נוהלי סיפוח, סמיכות, שהייה – שירות סדיר".
- כא. **"עבירה הפוגעת במשטר ובמשמעת"** – לרבות עבירת הופעה ולבוש ועבירות הנוגעות לאבטחת המחנה.
- כב. **"עבירת הופעה ולבוש"** – עבירה של אי-קיום אחת מן הפקודות או ההוראות המפורטות להלן: פ"מ 33.0501 – "מדים – סוגים, חלקים והוראות לבוש"; פ"מ 33.0807 – "עיסורים, ציונים לשבח, אותות הערכה ואותות הוקרה"; פ"מ 30.0106 – "תעודות צבאיות"; הק"א 33-05-01 – "כללי ההופעה והלבוש" והק"א 33-06-02 – "ועדת סמלים, דגלים, תגי כובע ושרוול, סימני דרגות וסמלים בצה"ל".

- כג. "עובד בשירות הצבא" – מי שהחוק חל עליו מכוח סעיף 8(2) לחוק.
- כד. "עובד בשליחות הצבא" – מי שהחוק חל עליו מכוח סעיף 8(3) לחוק.
- כה. "קצין בודק" – קצין שמונה בהתאם לפ"מ 33.0304 – "בדיקה וחקירת מצ"ח".
- כו. "קצין כוח האדם הזרועי" – כל אחד מקצינים אלו: קצין השלישות הפיקודי; מז"י-רח"ט כ"א; ח"א-רמ"ח הפרט; ח"י-רמכ"א; אכ"א-רמ"ח משא"ן; אמ"ן-רמ"ח משא"ן; אגף התקשוב-רת"ח משא"ן; אט"ל-רמ"ח משא"ן.
- כז. "קצין שיפוט זוט"ר" (קש"ז) – כהגדרתו בסעיף 25(א) להלן.
- כח. "קצין שיפוט בכיר" (קש"ב) – כהגדרתו בסעיף 25(ב) להלן.
- כט. "קש"ב ממונה" – כהגדרתו בסעיף 25(ג) להלן.
- ל. "השירות הסדיר" – שירות החובה או שירות הקבע.
- לא. "שירות ביחידה" – חייל ייחשב כמשרת ביחידה אם התקיים בו אחד מהתנאים האלה:
- (1) הוא מוצב בה.
 - (2) הוא מסופח אליה.
 - (3) הוא מצוי בהליכי קליטה אליה.
 - (4) הוא נסמך אליה - ביחס לעבירה הפוגעת במשטר ובמשמעת של היחידה שאליה הוא סמוך; ובטרם שיפוטו, עודכנה יחידת האם שלו בדבר הכוונה לשפטו.
 - (5) הוא עובד בשירות הצבא או בשליחות הצבא ביחידה.
 - (6) הוא קיבל מהיחידה נשק כדי להחזיקו, לפי תעודת הרשאה, לפי סעיף 5ב(ג) לחוק כלי הירייה, התש"ט-1949.
 - (7) הוא אסיר הנמצא ביחידה לצורך עבודה צבאית.
 - (8) הוא כלוא השוהה במתקן כליאה, וקצין השיפוט משרת באותו מתקן הכליאה.
- לב. "שליש היחידה" – לרבות מש"ק השלישות, נגד יחידתי וקצין הניהול, שהסמיך מפקד היחידה לעניין פקודה זו.
- לג. "מדור עבירות" – מדור במקצ"ר-ענף השיטור והמבצעים, המטפל בעבירות משמעת ותנועה.

כללי

2. הדין המשמעתי הוא אחד מן האמצעים הפיקודיים המשמעותיים לאכיפת המשמעת בצה"ל. אמצעים פיקודיים נוספים המשמשים לאכיפת המשמעת מוסדרים, בין היתר, בפ"מ 33.0351 – "תרגול נוסף", בפ"מ 33.0352 – "מניעת חופשה" ובפ"מ 33.0333 – "נזיפה פיקודית".
3. פקודה זו תפרט את כללי הדין המשמעתי, בהתאם להוראות חלק ג' לחוק.
4. הליך הדין המשמעתי ינוהל בהתאם לשלבים המפורטים בתרשים הזרימה, המצורף כנספח א לפקודה זו.

פרק א'

תחולת הדין המשמעתי

5. קצין שיפוט מוסמך לדון בדין משמעתי, לפי הוראות פקודה זו, חייל, שהואשם בעבירה לפי החוקים הבאים, שענשה אינו עולה על שלוש שנות מאסר:
- א. חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 ;
 - ב. חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) התשנ"ד-1994 ;
 - ג. חוק צער בעלי חיים (ניסויים בבעלי חיים), התשנ"ד-1994 ;
 - ד. חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 ;
 - ה. חוק שירות הציבור (הצהרת הון), התשע"ז-2016 ;
 - ו. תקנות שהותקנו על פי סעיף 24 לחוק שירות המילואים התשס"ח-2008 ;
 - ז. תקנות על פי פקודת התעבורה, שקבע שר הביטחון בהתייעצות עם שר המשפטים, למעט תקנות שלעבירה עליהן נקבע עונש חובה.
6. החוקים שצוינו בסעיפים 5(א) עד 5(ו) לעיל, מפורטים ב**נספח ב** לפקודה זו. עבירות התנועה הנפוצות הנתונות לשיפוט בדין משמעתי מפורטות ב**נספח ג** לפקודה זו.

פרק ב'

הגשת תלונה

המוסמכים להגיש תלונה

7. אלה הגורמים המוסמכים להגיש תלונה:
- א. מפקד היודע, או שיש לו יסוד סביר להניח, כי אחד מפקודיו עבר עבירה ;
 - ב. הגורמים המפורטים להלן, היודעים או שיש להם יסוד סביר להניח, כי חייל נמוך בדרגה, כמפורט להלן, עבר עבירה :
1. קצין שיפוט –
- (א) נגד חייל המשרת ביחידתו.
 - (ב) נגד חייל המצוי במחנה שבו משרת הקצין, שעבר עבירה נגד המשטר והמשמעת ;

2. קצין שיפוט המשרת במפקדה – נגד חייל המשרת ביחידה הכפופה למפקדה זו.
3. קצין שיפוט בחטיבה מרחבית (חטמ"ר) – נגד חייל המבצע בחטמ"ר משימות אבטחה ותעסוקה מבצעית, שעבר עבירה בעת ביצוע משימות אלה או בקשר אליהן.
4. קצין שיפוט, נגד בכיר, מש"ק ש"ג ומש"ק משמעת – נגד חייל שעבר עבירה שקצין שיפוט ביחידתם מוסמך לשופטו בעטייה.
5. נגד בכיר – נגד חייל המשרת ביחידתו.
6. נגד בכיר, מש"ק ש"ג ומש"ק משמעת, המשרתים במפקדת מחנה רב-יחידתי – נגד חייל המשרת באחת היחידות החונות במחנה, שעבר עבירה נגד המשטר והמשמעת.
7. מפקד מרפאה צבאית, או אחראי מרפאה צבאית, וכן מפקד מרפאה צבאית או אחראי מרפאה צבאית שמינה הקרפ"ר להיות אחראים למרפאה אזורית הפועלת מטעם חיל הרפואה – נגד חייל שעבר עבירה בתחום המרפאה נגד המשטר והמשמעת.
- ג. נגד יחידתי – נגד החיילים, כמפורט להלן:
 - 1) חייל המצוי במחנה יחידתו (למעט מפקד היחידה), ואשר יש לו יסוד סביר להניח כי עבר במחנה עבירה הפוגעת במשטר ובמשמעת. לעניין סעיף משנה זה: "מפקד יחידה" – לרבות מפקדי היחידות החונות במחנה רב-יחידתי.
 - 2) חייל נמוך בדרגה אשר יש לו יסוד סביר להניח, כי עבר עבירת הופעה ולבוש, או עבירה אחרת, במקום שאינו נתון לפיקוחו או לשליטתו של הצבא, שעניינה התנהגות פרועה.
8. הוראות נוספות, יפורטו להלן:
 - א. אין באמור בסעיף 7 לעיל, כדי למנוע מאדם שיש לו יסוד סביר להניח, כי חייל אחר עבר עבירה, להפנות את הדברים למפקדו של אותו החייל, אשר יהיה רשאי לפעול כלפי החייל בהתאם לסמכויות הנתונות לו על-פי דין.
 - ב. מפקד שאליו הועברה פנייה כאמור בסעיף משנה א, יעדכן את הפונה בדבר תוצאות טיפולו בתוך 30 יום ממועד קבלת הפנייה.

דוח עבירה של שוטר צבאי

9. שוטר צבאי שיש לו יסוד סביר להניח כי חייל עבר עבירה, יגיש דוח עבירה ויעבירו לשליש יחידת החייל שנגדו הוגש הדוח.
10. שליש היחידה שקיבל דוח עבירה, יפנה למקמץ"ר-מדור העבירות, ולאחר שיקבל אישור מתאים, יעביר את הדוח למפקד היחידה, וזה יגיש או יורה להגיש תלונה נגד החייל שנגדו הוגש הדוח.

חובת הזדהות

11. נוסף על האמור בפ"מ 30.0106 – "תעודות צבאיות", חייל הנדרש להציג את תעודתו הצבאית המזהה לגורם המוסמך להגיש נגדו תלונה, כמפורט בסעיף 7 לעיל, יהיה חייב לעשות כן.

המועד להגשת תלונה

12. תלונה תוגש בהקדם ובסמוך לאחר המועד בו בוצעה העבירה או המועד שבו נודע לראשונה על ביצועה, לפי המאוחר.
13. האמור בסעיף 12 לעיל לא יחול על תלונה המוגשת בהוראת פרקליט צבאי או באישורו, או על תלונה המוגשת בעקבות דוח עבירה של שוטר צבאי.

אופן הגשת התלונה

14. תלונה תוגש בטופס 630.
15. בטופס יפורטו, בין היתר, הפרטים הבאים:
- א. תאריך הגשת התלונה.
- ב. פרטי החייל.
- ג. מהות המעשה המיוחס לחייל, והמהווה לכאורה עבירה.
- ד. מועד ביצוע המעשה ו/או גילויו.
- ה. סעיף העבירה.
16. מי שמוסמך להגיש את התלונה, לפי סעיף 7 לעיל, יערוך אותה, יחתום עליה וימסור אותה לשליש יחידתו, לשם הזנתה.

הזנת התלונה והעברתה

17. עם הגשת התלונה נגד החייל, יזין שליש יחידתו של מגיש התלונה את התלונה במערכת הממוכנת, הייעודית לכך בצה"ל.
18. חייל שהוגשה נגדו תלונה ביחידה שאינה יחידתו, יודיע שליש יחידתו של מגיש התלונה לשליש יחידתו של החייל בדבר הגשת התלונה. אם עתיד החייל להישפט בגין התלונה מחוץ ליחידתו – יודיע השליש גם על הכוונה לעשות כן.
19. נמנה מגיש התלונה עם יחידה שאינה יחידת קצין השיפוט שישפוט את החייל, יעביר שליש יחידתו של מגיש התלונה טופס 630 לשליש יחידתו של קצין השיפוט, וזה ידון את החייל.

תלונה נפרדת על כל עבירה ולכל נידון

20. לכל מעשה עבירה יוגש טופס 630 נפרד, אלא אם הורה פרקליט צבאי אחרת. עם זאת, אם עבר חייל מספר עבירות של הופעה ולבוש בעת ובעונה אחת, יוגש נגדו טופס 630 אחד שעניינו אי-קיום ההוראות המחייבות בצבא בנושא הופעה ולבוש, בו יפורטו כל הליקויים שנמצאו בהופעת החייל.
21. אין לפצל מעשה עבירה אחד ולהגיש בגינו טופסי תלונה נפרדים, אלא באישור פרקליט צבאי.
22. כל טופס 630 יכיל תלונה נגד נידון אחד בלבד.

פעולות שליש היחידה לקראת הדיון

23. שליש יחידה שהוגשה לו תלונה, ימסור אותה בהקדם לקצין שיפוט בהתאם למפורט בפרק ג' לפקודה זו, ויצרף אליה את כל המסמכים הנוגעים לתלונה וכן את המסמכים המפורטים להלן:
- (1) דוח עבירה - אם התלונה הוגשה בהסתמך על דוח עבירה.
 - (2) גיליון התנהגות של הנידון.
 - (3) טופסי 630 הנוגעים להליכים קודמים שבהם נמצא הנידון אשם ושהוטלו בהם עונשים מותנים הניתנים להפעלה.
 - (4) נעצר נידון בגין המעשה העומד ביסוד התלונה, יצרף שליש היחידה לתלונה גם את פקודת המעצר, ויצרף בטופס 630 במקום המיועד לכך, כי הנידון היה נתון במעצר.

24. שליש היחידה, שבה צפוי הנידון להישפט, יעדכן את הנידון, זמן סביר לפני הדיון שנקבע ובאופן שיאפשר לו להיערך אליו, בדבר הפרטים האלה:

- א. הגשת תלונה נגדו.
- ב. תוכן התלונה.
- ג. זכותו לעיין בחומר הראיות המצוי ברשות קצין השיפוט, לרבות בטופס 630.
- ד. זכותו לבקש להביא עדים ולהציג ראיות מטעמו.

פרק ג'

סמכות קציני השיפוט לדון נידונים בדין משמעת

סוגי קציני השיפוט

25. הגדרת סמכות קציני השיפוט לפי סוגם, תפורט להלן:

- א. סמכות קצין שיפוט זוט (קש"ז) לפי סעיף 1 לחוק מוענקת בזה לכל קצין בשירות הסדיר או בשירות מילואים פעיל, שדרגתו סגן ומעלה, שאינו קצין שיפוט בכיר, ובתנאי שעבר בהצלחה מבחן דמ"ש, והוכשר כנדרש בפקודות הצבא.
- ב. סמכות קצין שיפוט בכיר (קש"ב) לפי סעיף 1 לחוק מוענקת בזה לכל קצין, בשירות הסדיר או בשירות מילואים פעיל, שדרגתו רס"ן לפחות, וכן למ"פ ביחידה לוחמת, ובתנאי שעבר בהצלחה מבחן דמ"ש, והוכשר כנדרש בפקודות הצבא.
- ג. קצין שיפוט בכיר ממונה (קש"ב ממונה) - כל אחד מהקש"בים המפורטים להלן, שהוא בדרגת רס"ן לפחות, ובלבד שלעניין העברת דיון - דרגתו אינה נמוכה מדרגת קצין השיפוט שממנו הועבר הדיון; ולעניין דיון בערר - דרגתו אינה נמוכה מדרגת קצין השיפוט שפסק בתלונה, רשאי לשמש כקש"ב ממונה:

- (1) קש"ב המשמש כמפקדו של קצין השיפוט שדן בתלונה.
- (2) מפקד מפקדה ממונה, סגנו או ראש מטהו - לגבי קצין שיפוט ביחידת רישום הכפופה לאותה מפקדה.
- (3) קצין כוח האדם הזרועי לגבי קצין שיפוט ביחידה הכפופה למפקדתו.
- (4) הקמצ"ר או סגנו - לגבי קצין שיפוט במשטרה צבאית, הדן חייל המוצב בחמ"ץ, ושכפוף פיקודית לקש"ב שאינו מוצב בחמ"ץ.

- (5) הקרפ"ר או סגנו – לגבי קצין שיפוט שהוא רופא, הדן רופא בעבירה של רשלנות מקצועית או אי-קיום הוראה מקצועית של הקרפ"ר.
- (6) מפקד מיטב או רע"ן תגבורת המילואים במיטב – לגבי קש"ב הנמנה על יחידה מחוץ לצבא (ימ"ל), אם אין באותה יחידה קש"ב ממונה.
- (7) קצין כוח האדם הזרועי או מפקד מתקן כליאה – לגבי קש"ב שדן כלוא, השייך לזרוע או למתקן הכליאה בהתאמה, בגין עבירה שעבר לפני כליאתו.

הסמכות לדון חייל

26. קצין שיפוט מוסמך לדון חייל שהוגשה נגדו תלונה, בהתקיים כל התנאים האלה:
- הקצין גבוה בדרגה אחת, לפחות, מדרגת הנידון.
 - הקצין הוא מפקדו של הנידון או שמפקד היחידה הסמיכו לדון את הנידון, בהתאם לתנאים ולסייגים שקבע מפקד היחידה.
 - הנידון משרת ביחידה שבה מוצב קצין השיפוט.
 - היה הנידון קצין או נגד בכיר – לא יישפט אלא בפני קש"ב בדרגת רס"ן, לפחות.

תוקף סעיף 26 מיום 21 בינואר 2026

- 26א. על אף האמור בסעיפים 26(ב) ו-26(ג) לעיל, לעניין חייל הנעדר משירות שלא ברשות כמפורט בפ"מ 31.0513
- 31.0513 "היעדרות משירות", אשר הוצב בר"ם 6, החייל יועמד לדין משמעתי בפני קצין שיפוט מהיחידה אליה השתייך בטרם הוצב בר"ם 6, בכפוף לעמידה בתנאים המצטברים המפורטים בסעיפים 26(א) ו-26(ד) לעיל.

סמכויות שיפוט מיוחדות

מחנות רב-יחידתיים

27. קש"ב בדרגת רס"ן לפחות, המשמש כמפקד מחנה רב-יחידתי, או כקצין מטה במפקדת המחנה, שמפקד המחנה הסמיכו לכך, מוסמך לדון כל חייל המשרת באחת מן היחידות החונות במחנה הרב-יחידתי, אם עבר בתחום המחנה עבירה נגד המשטר והמשמעת, ובלבד שדרגתו גבוהה מדרגת הנידון.

יחידות מסוימות שאינן מחנות רב-יחידתיים

28. קש"ב המוצב במפקדת חטמ"ר, במפקדת מחוז או במפקדת תיאום וקישור מוסמך לדון כל חייל המוצב ביחידת של"ת (שירות ללא תשלום), שמקום שירותו ביישוב הנמצא במרחב החטיבה, במרחב המחוז או במרחב מפקדת התיאום והקישור בהתאמה, ובלבד שדרגת הקש"ב גבוהה מדרגת הנידון.

29. קש"ב המשמש כמפקד מתקן צבאי, מוסמך לדון כל חייל נמוך בדרגה, הנמנה עם יחידת השמירה שהוקצתה לאבטח את המתקן, בגין עבירות נגד המשטר והמשמעת, שנעברו בתחום המתקן, אם באותה העת לא נמצא במתקן קצין שיפוט הנמנה עם יחידתו של החייל, המוסמך לדון אותו בגין העבירה.

סמכות מפקדי מרפאות

30. קש"ב שהוא מפקד מרפאה צבאית או סגנו מוסמכים לדון חייל נמוך בדרגה, אשר עבר עבירה נגד המשטר והמשמעת בתחום המרפאה. קש"ב שהוא מפקד מרפאה צבאית או סגנו, שמינה קרפ"ר להיות אחראי על מרפאה אזרחית הפועלת מטעם חיל הרפואה, מוסמך לדון חייל, שעבר עבירה כמפורט לעיל, בתחום המרפאה האזרחית.

סמכות קצין כוח האדם הזרועי

31. קצין כוח האדם הזרועי יהיה מוסמך לדון בדין משמעת חייל נמוך בדרגה, השייך לזרוע שאלה הוא משתייך במקרים האלה:

- א. חייל, שיש יסוד סביר להניח, כי עבר עבירה הופעה ולבוש.
- ב. חייל, שזומן להופיע לפני בית דין צבאי כשופט צבאי, ולא מילא חובתו זו.
- ג. מפקד, שלא קיים את חובתו, לפי פקודות הצבא, לוודא, כי חייל הנתון לפיקודו ימלא אחר זימון להופיע בפני בית דין צבאי כשופט צבאי.

שיפוט חיילים מסוימיםכלואים

32. נוסף על האמור בכל מקום אחר בפקודה זו, תהיינה סמכויות שיפוט כלפי כלואים לקציני שיפוט בכירים שמינה אחד מהמפורטים להלן:

- א. ראש אכ"א – לגבי חיילים כלואים המשרתים בכל יחידות צה"ל.
- ב. קצין כוח האדם הזרועי – לגבי כלואים המוחזקים במתקן כליאה באותה הזרוע.

33. מפקד מתקן כליאה או סגנו, מוסמכים לדון אדם הנמצא כדין במשמורת הצבא, והכלוא במתקן כליאה, הנתון לפיקודם.

חיילי חמ"ץ

34. נוהל טיפול בחיילי חיל המשטרה הצבאית (חמ"ץ) יהיה כמפורט להלן:

- א. על אף האמור בפקודה זו, חייל המוצב או המסופח ליחידת חמ"ץ ושדרגתו נמוכה מדרגת סא"ל, לא יועמד לדין, אלא בפני קצין שיפוט גבוה בדרגה, המוצב ביחידת חמ"ץ.
- ב. קצין שיפוט המוצב במפקדת חמ"ץ, מוסמך לדון כל חייל נמוך בדרגה, המשרת ביחידת חמ"ץ.
- ג. פקודה זו תחול, גם לגבי סמכויות שיפוט מיוחדות, כמפורט בפקודה זו. עם זאת, הקמצ"ר או סגנו מוסמכים לקבוע, כי עניינו של חייל כאמור יידון על ידי קצין השיפוט, שלו מוענקת סמכות שיפוט מיוחדת.
- ד. סעיף משנה א לא יחול, אם החייל מוצב או מסופח ליחידה מחוץ לחמ"ץ לצורך מעבר קורס או השתלמות שמשכם 30 יום, לפחות.
- ה. ראש אכ"א רשאי להסמיך קציני שיפוט, שאינם מוצבים ביחידת חמ"ץ, לדון חיילים המוצבים בחמ"ץ.

משפטנים

35. נוהל הטיפול במשפטנים, יהיה כלהלן:

- א. על אף האמור בפקודה זו, קצין בתפקיד משפטן המוצב ביחידת הפרקליטות הצבאית, ביחידת בתי הדין הצבאיים או ביחידת בתי המשפט הצבאיים, לא יועמד לדין משמעת, אלא בפני קצין שיפוט גבוה בדרגה, המוצב ביחידת הפרקליטות הצבאית, ביחידת בתי הדין הצבאיים או ביחידת בתי המשפט הצבאיים, לפי העניין.
- ב. סעיף משנה א לא יחול, אם הקצין מוצב או מסופח ליחידה מחוץ לפרקליטות הצבאית, ליחידת בתי הדין הצבאיים או ליחידת בתי המשפט הצבאיים, לפי העניין, לצורך מעבר קורס או השתלמות, שמשכם 30 יום, לפחות.

רופאים

36. נוהל הטיפול ברופאים, יהיה כמפורט להלן:

- א. על אף האמור בפקודה זו, רופא שהוגשה נגדו תלונה בגין עבירה שביסודה רשלנות מקצועית או אי-קיום הוראה מקצועית של הקרפ"ר, יידון על ידי קש"ב גבוה בדרגה, שהוא רופא.
- ב. במקרה שיש ספק אם העבירה המיוחסת לרופא שהוגשה נגדו תלונה היא בגדר רשלנות או אי-קיום הוראה מקצועית, כאמור בסעיף משנה א, יובא העניין להחלטת הפרקליט הצבאי הראשי או סגנו.

שיפוט בגין עבירות מסוימות

37. חייל יועמד לדין בגין העבירות המנויות להלן, בפני קצין שיפוט בדרג הקבוע **בנספח ד**:

א. עבירות שעניינן היעדר מן השירות שלא ברשות.

ב. עבירות ביטחון המידע.

ג. עבירות שעניינן חוסר או נזק לאפסניה.

ד. עבירות שעניינן הטרדה מינית.

ה. עבירות שעניינן נסיעה בטרמפים.

ו. עבירות תנועה.

סייג לסמכותו של קצין שיפוט ביחס לעבירות מסוימות

38. קצין שיפוט לא ידון חייל הנאשם בעבירות על סעיפים 59 (אלימות כלפי מפקד) או 62 (איום ועלבונות כלפי מפקד)

לחקוק, אם המעשים המפורטים בתלונה הופנו כלפיו.

עבירות שבגינן מתנהלת חקירת מצ"ח או בדיקה על ידי קצין בודק

39. קצין שיפוט לא ידון חייל המואשם במעשה או במחדל, אם בגין אותו מעשה או מחדל מתנהלת או חייבת להתנהל,

על-פי פקודות הצבא, חקירת מצ"ח או בדיקה על ידי קצין בודק, אלא אם כן הורה או אישר פרקליט צבאי אחרת.

שיפוט בפני דרג פיקודי מסוים

40. נוהל העמדת חייל לדין משמעתי בפני קצין שיפוט מסוים או בפני קצין שיפוט הנמנה עם דרג פיקודי מסוים, יפורט

להלן:

א. הגורמים המפורטים להלן, מוסמכים להורות על העמדת חייל לדין משמעתי בפני קצין שיפוט מסוים או דרג

פיקודי מסוים:

(1) מפקד פיקוד, מפקד זרוע או ראש אגף במטה הכללי – לגבי חייל המצוי תחת פיקודם. הוראה זו יכול

שתהא כללית או אישית.

(2) פרקליט צבאי. למען הסר ספק, ככל שנקבע בפקודה זו או בפקודה אחרת דרג פיקודי מסוים שבפניו ייערך הדין המשמעתי, רשאי פרקליט צבאי לקבוע כי קצין השיפוט יהיה בדרג פיקודי גבוה יותר או נמוך יותר מהקבוע בפקודה כאמור.

ב. ניתנה הוראה על-פי סעיף משנה א, לא תהא סמכות לדון את החייל בדין משמעתי, אלא לקצין השיפוט שנקבע או לדרג הפיקודי שנקבע, לפי העניין.

ג. אין באמור בסעיף משנה ב, כדי לפגוע בזכותו של חייל לבקש להעביר את הדיון בתלונה, כאמור בסעיף 87 להלן.

ד. קש"ב, יכול להעביר לעצמו, לדין משמעתי, כל תלונה שקצין שיפוט אחר הנמנה עם יחידה הנתונה לפיקודו רשאי לדון בה, למעט תלונה שהועברה לקצין השיפוט האחר בהתאם להוראת סעיפי משנה א' עד ג'.

פרק ד'

סייגים לקיום ההליך המשמעתי

אין העמדה לדין משמעתי פעמיים

41. חייל שהועמד לדין משמעתי על מעשה מסוים, ונמצא חייב או זכאי, לא יובא שנית לדין משמעתי על אותו מעשה, אלא אם כן הורה על כך פרקליט צבאי, בהתאם לסמכותו לפי סעיף 168(ח) לחוק.

דין משמעתי ושפיטה

42. חייל שנשפט בשל מעשה מסוים בבית דין צבאי או בכל בית משפט אחר, לא יועמד בגינו לדין משמעתי.

תוקף סעיפים 43-44 מיום 23 ביולי 2013

דין משמעתי ומניעת חופשה

43. לא יועמד חייל לדין משמעתי בשל מעשה שבגיניו נמנעה חופשתו, אלא בהתאם לקבוע בפ"מ 33.0352 – "מניעת

חופשה"

44. לא תימנע חופשת חייל בשל מעשה שבגיניו נשפט בדין משמעתי או בבית דין צבאי, אלא במקרה שבו נידון החייל

לריצוי עונש מחבוש בדין משמעתי, ובשל תפוסה מלאה במתקני הכליאה לא ריצה את עונשו, בהתאם לקבוע בפ"מ

33.0352 – "מניעת חופשה"

נידון שהוא איש מילואים

45. לא יידון איש מילואים בדין משמעתי, אלא כשהוא בשירות מילואים פעיל.
46. עבר איש מילואים עבירה בהיותו בשירות הסדיר, לא יידון בדין משמעתי, אלא אם הובא לדין משמעתי בתוך 180 יום מהיום שבו סיים את שירותו הסדיר. עם זאת, קיום הליך הדין המשמעתי, כאמור, לאחר שחלפו 90 יום מהיום שבו סיים את שירותו הסדיר, מחייב אישור פרקליט צבאי.
47. עבר איש מילואים עבירה בהיותו בשירות מילואים פעיל, לא יידון בדין משמעתי, אלא אם כן הובא לדין משמעתי, בתוך שלושה חודשים מגמר שירות המילואים שבו עבר את העבירה.
48. עבר איש מילואים עבירה, בשעה שלא היה בשירות מילואים פעיל, לא יידון בדין משמעתי, אלא אם כן הובא לדין משמעתי בתוך 12 חודשים מיום ביצוע העבירה.

חייל המצוי בחופשה ללא תשלום (חל"ת)

49. חייל המצוי בחל"ת לא יועמד לדין משמעתי, אלא באישור פרקליט צבאי.

פרק ה'

פתיחת ההליך המשמעתי

מועד הדיון בתלונה

50. לא תידון תלונה בדין משמעתי, אם עברו שלוש שנים מיום ביצוע העבירה.
51. משהוגשה תלונה, יועמד חייל לדין משמעתי בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ-22 ימים מיום ביצוע העבירה או מיום גילויה, לפי המאוחר. חלפה התקופה האמורה, ולא נידונה התלונה בדין משמעתי, לא יועמד חייל לדין משמעתי בגין אותה עבירה.
52. חלפו למעלה מ-22 ימים כאמור – רשאי יהיה פרקליט צבאי לאשר את העמדתו של החייל לדין משמעתי מטעמים מיוחדים, וכל עוד לא חלפו למעלה מ-180 ימים מיום ביצוע העבירה או מיום גילויה, לפי המאוחר.
53. על אף האמור בסעיפים 51 ו-52 לעיל, היה מקור התלונה בדוח שוטר צבאי או בהוראת פרקליט, יתקיים הדיון בתוך 30 יום מיום קבלת ההוראה לשיפוט בגין הדוח או הוראת הפרקליט ביחידת קצין השיפוט. לא התקיים השיפוט

בתקופות שפורטו לעיל – תועבר סמכות השיפוט למפקדו של קצין השיפוט, בדרגת אל"ם לפחות, וזה יהיה חייב לדון בה בהקדם, אלא אם יורה פרקליט צבאי אחרת.

54. במניין התקופות הנזכרות בסעיפים 51 ו-53 לעיל, לא תבואנה תקופות שבהן לא היה ניתן לקיים את ההליך מסיבות התלויות בנידון (כגון: הימצאות הנידון בחופשת מחלה על-פי פקודות הצבא; הימצאות הנידון בחופשת אבל; היעדרות מן השירות שלא ברשות).

תלונה שקצין שיפוט לא ידון בה

55. קצין שיפוט, שהובאה בפניו תלונה על עבירה הנתונה לדין משמעתי, והוא אינו מוסמך לדון בה – בין שאינו מוסמך לדון את החייל ובין שאינו מוסמך לדון בעבירה – יפעל להעברת התלונה לקצין שיפוט המוסמך לדון בה.

56. מצא קצין השיפוט שהעבירה מחייבת חקירת מצ"ח, יעבירה למצ"ח.

57. מצא קצין השיפוט שהעבירה מחייבת בדיקת קבו"ד (קצין בודק), יפעל כלהלן: אם דרגתו היא סגן או סרן – יעבירה למפקדו שהוא קש"ב בדרגת רס"ן, לפחות, כדי שיפעל למינוי קבו"ד, כמפורט להלן, ואם הוא קש"ב בדרגת רס"ן לפחות – ימנה קבו"ד.

58. קיבל קצין השיפוט הוראה ממפקדו להעביר את הדיון בתלונה אליו, או קיבל הוראה מפרקליט צבאי שלא לדון בתלונה ולהעבירה אליו, יפעל כאמור.

פעולות קצין שיפוט המוסמך לדון בתלונה

59. קצין שיפוט המוסמך לדון בתלונה יפעל באחת מהדרכים האלה:

א. ידון בה בעצמו.

ב. יפעל לביטול התלונה, כמפורט בסעיפים 60 עד 63 להלן, כל עוד לא פסק בדבר היות הנידון אשם או זכאי.

ג. יעבירה, כל עוד לא פסק בה –

(1) אם הוא קש"ז – לדיון בפני קש"ב המוסמך לדון בה.

(2) אם הוא קש"ב – לדיון בפני קש"ב אחר המוסמך לדון בה.

ביטול תלונה

60. לא תבוטל תלונה, אלא אם כן נוכח קצין השיפוט כי אין מקום להאשמה או אם יש נסיבות אחרות, המצדיקות, לדעתו, את ביטולה.
61. החליט קצין השיפוט לבטל את התלונה, יפרט בטופס 630 את נימוקיו.
62. על אף האמור בסעיף 60 לעיל:
- א. קצין שיפוט שדרגתו נמוכה מדרגת מגיש התלונה, לא יבטל את התלונה אלא אם כן אישר זאת קש"ב בדרגת רס"ן לפחות, שדרגתו גבוהה מדרגת מגיש התלונה. החליט הקש"ב כאמור לאשר את ביטול התלונה, יפרט נימוקיו בטופס 630; החליט הקש"ב, כי אין מקום לבטל את התלונה - ידון בה בעצמו.
- ב. תלונה שהוגשה בהוראת פרקליט או על-פי דוח עבירה של שוטר צבאי לא תבוטל, אלא על ידי פרקליט צבאי או על ידי הפרקליט הצבאי הראשי או סגנו.
- ג. תלונה שהגיש נגד יחידתי לא תבוטל אלא אם אישר זאת קש"ב שדרגתו רס"ן, לפחות. החליט הקש"ב, כאמור, לאשר את ביטול התלונה, יפרט נימוקיו בטופס 630. החליט הקש"ב כי אין מקום לבטל את התלונה – ידון בה בעצמו.
63. ביטול תלונה על ידי קצין שיפוט לא ימנע את האפשרות לחזור ולדון בה, הכול באישור פרקליט צבאי מטעמים שיירשמו, ובתנאי שלא חלפו 90 ימים ממועד ביצוע העבירה או ממועד גילוייה, על פי המאוחר.

פרק ו'

נוהג וטקס

מקום הדיון

64. מסדר הדין ייערך באוהל המפקד או בחדר, באופן שיאפשר שמירה על פרטיות הנידון והעדים במהלך הדיון. על אף האמור, סירב הנידון להיכנס למקום היערכו של מסדר הדין – רשאי קצין השיפוט להתיר את עריכת מסדר הדין במקום אחר, ובלבד שהדיון יתנהל באופן מכובד וראוי, שתישמר פרטיות הנידון והעדים, כאמור, ושיוענקו לנידון כלל הזכויות המפורטות בפקודה זו.

זמן קיום מסדר הדין

65. מסדר הדין לא ייערך החל משעתיים לפני יום מנוחה ועד שעתיים לאחריו.

66. מסדר הדין יקיים רק בין השעות 6:00 ל-23:00.

הזמנת נידון או עד למסדר הדין

67. הזמנת נידון או עד למסדר הדין תיעשה כמפורט להלן:

א. אם מדובר בחייל –

(1) שליש יחידתו של קצין השיפוט ימסור למפקדו הישיר של הנידון או של העד הודעה בדבר קיומו של

מסדר הדין, ובה יציין את המועד ואת המקום.

(2) מפקדו הישיר של הנידון או של העד, ימסור להם הודעה אישית בדבר קיומו של מסדר הדין.

(3) עד הנמנה עם יחידה אחרת - יזמנו השליש בכתב או בטלפון באמצעות מפקד יחידת העד.

ב. אם מדובר באזרח – יזמנו השליש בכתב או בטלפון.

הופעה

68. כל הנוכחים במסדר הדין ילבשו מדי שירות נקיים ומגוהצים ויחבשו כומתות. קצין השיפוט רשאי להתיר לנוכחים

להסיר את כומתותיהם. סירב הנידון לעמוד בכללי ההופעה הנדרשים כאמור – לא יהיה בכך כדי לסכל את עריכת מסדר הדין.

69. בעת מסדר דין, הנערך במהלך פעילות מבצעית או אימונים, אין הכרח ללבוש מדי שירות וניתן ללבוש בגדי עבודה.

שליש היחידה יודא, כי בגדי העבודה (לרבות כובעי העבודה) נקיים ומסודרים ככל הניתן.

70. הנידון לא יישא נשק או מיכל ריסוס אישי (גז מדמיע) בעת מסדר הדין.

71. על אף האמור בסעיפים 68 עד 69 לעיל, נידונה הרה וכן נידון המנוע מטעמים רפואיים ללבוש מדים -רשאים ללבוש

בגדים אזרחיים במהלך מסדר הדין.

הנוכחים בדיון**אי-פומביות הדיון**

72. מסדר הדין לא יהיה פומבי, ויהיו נוכחים בו הגורמים המפורטים האלה:

- א. קצין השיפוט.
 - ב. הנידון.
 - ג. חייל שמינה מפקד היחידה כדי ללוות את הנידון למסדר הדין (להלן: "מלווה").
 - ד. עד – בזמן מתן עדותו בלבד.
 - ה. חייל נוסף לרישום פרוטוקול הדיון (באישור קצין השיפוט).
 - ו. מתורגמן, ככל שנדרש.
73. על אף האמור לעיל, רשאי קצין השיפוט להתיר את נוכחותם של קצינים אחרים כדי שיתלמדו כקציני שיפוט (להלן: "מתלמד"), בתנאי שדרגת הקצין המתלמד גבוהה מדרגת הנידון, ושהמתלמד אינו מעורב באופן אחר בהליך.

קיום מסדר הדין

74. המלווה יתדרך את הנידון לקראת מסדר הדין ובדבר אופן קיומו, כמפורט להלן:
- א. הנידון יתפוס את מקומו לפני שולחן המפקד.
 - ב. הנידון יתייצב בדום בכל מהלך מסדר הדין. קצין השיפוט רשאי להתיר לנידון לשבת.
 - ג. הנידון אינו רשאי להצדיע לקצין השיפוט בראשית מסדר הדין. אם הנידון יימצא זכאי בתום הדיון – יצדיע לקצין השיפוט בסיומו.
 - ד. הנידון יסיים את דברו במילה "המפקד".
 - ה. במסדר דין שבו נוכח מתלמד, יסביר המלווה לנידון את סיבת נוכחותו בדיון.
75. אם עומדות נגד הנידון כמה תלונות, תידון כל תלונה במתכונת מלאה. בין מסדרי הדין יורה המלווה את הנידון לעבור מעמידת דום לעמידת נוח.
76. במסדר דין שערך קצין שיפוט הלובש בגדים אזרחיים, כאמור בסעיף 71 לעיל, יציין המלווה את דרגת קצין השיפוט.

הכנסת עדים או הוצאתם

77. כשיש להזמין עדים, יורה קצין השיפוט למלווה על כך.

78. המלווה יכניס את העדים בזה אחר זה, לפי סדר שיקבע קצין השיפוט.
79. עד הנמוך בדרגתו מדרגת קצין השיפוט, יצדיע בכניסתו לחדר המסדר ובצאתו ממנו.
80. העד יציג עדותו כשהוא בעמידת נוח. קצין השיפוט רשאי להתיר לעד לשבת.

פרק ז'

הדיון בתלונה

81. קצין השיפוט ינהל את הדיון על גבי טופס 630. במידת הצורך יצורף לטופס 630 פרוטוקול המתעד את מהלך הדיון.
82. הדיון המשמעתי ייערך כולו בנוכחות הנידון.

זיהוי הנידון

83. בתחילת הדיון יזהה קצין השיפוט את הנידון בשמו ובמספרו האישי, ויתעד זאת בטופס 630.

הקראת התלונה

84. קצין השיפוט יקרא בפני הנידון את התלונה וישאל אותו אם הבין אותה.
85. סירב הנידון להשיב על השאלה, כאמור בסעיף 84 לעיל, יבהיר לו קצין השיפוט, כי אם לא ישיב עליה יראה אותו כמי שמבין את האשמה וימשיך בהליך. תשובת הנידון תתועד בטופס 630.

זכות הנידון להגיש חוות דעת מטעמו

86. א. הוגשה התלונה בהוראת פרקליט צבאי – יעדכן קצין השיפוט את הנידון בדבר זכותו להגיש בפניו חוות דעת מטעמו, לרבות חוות דעת שהוכנה על-ידי סגור צבאי או על-ידי עורך דין, כמשמעותה בפרק יח לפקודה זו, וישאל אותו אם מעוניין להגישה. השיב הנידון בחיוב – יפעל קצין השיפוט בהתאם לאמור בסעיפים 291 עד 293 להלן.

תוקף סעיף קטן (ב) מיום 3 באוגוסט 2022

- ב. הוגשה התלונה בהוראת פרקליט צבאי, וציין הפרקליט הצבאי בחוות דעתו כי אם הנידון יורשע בדין משמעתי, הרשעתו עשויה להוביל להבאתו בפני הוועדה המייעצת לראש אכ"א בעניין התרת התחייבות משרתי הקבע, לביטול התחייבותו המוקדמת לשירות קבע או לאי כניסתו לשירות קבע, והכול כמפורט בהפ"ע 3.0501 – "שירות קבע

בצה"ל; או שהרשעתו עשויה להוביל לבחינת המשך העסקתו אם מדובר באזרח עובד צה"ל, כמפורט בפ"מ 41.0203 – "תעסוקת אזרחים – פיטורים והתפטרות"; והוא לא ביקש להעביר את עניינו לבית הדין הצבאי, יעדכן קצין השיפוט את הנידון בדבר זכותו:

1. להגיש בפניו שאלות בכתב המופנות לעדים, לרבות שאלות שהוכנו על-ידי סנגור צבאי או על-ידי עורך דין. לשם כך, רשאי הנידון לבקש הפסקה במהלך הדיון;
2. להגיש בפניו סיכום טענות בכתב מטעמו, לרבות סיכום טענות שהוכן על-ידי סנגור צבאי או על-ידי עורך דין.

זכות הנידון לבקש את העברת הדיון

87. קצין שיפוט, שהובאה לפניו תלונה שלא על-פי בקשת הנידון, ישאל את הנידון אם ברצונו להישפט בפניו או בפני מפקדו של קצין השיפוט שהוא קש"ב. היה קצין השיפוט קש"ב – ישאל את הנידון בנוסף, אם ברצונו לבקש להישפט בפני בית דין צבאי.
88. סירב הנידון להשיב על השאלה, כאמור בסעיף 87 לעיל, יבהיר לו קצין השיפוט שאם לא ישיב על השאלה, יראה אותו כמי שהסכים להישפט בפניו וימשיך בהליך. עמד הנידון בסירובו, יתעד זאת קצין השיפוט בטופס 630.
89. על אף האמור בכל מקום אחר בפקודה זו, נידון שהועמד לדין משמעתי בפני הרמטכ"ל, לא יוכל לבקש להעביר את הדיון בעניינו לקצין שיפוט אחר. אולם, הנידון זכאי לבקש להישפט בפני בית דין צבאי, ואם ביקש זאת, יחול האמור בסעיף 92 להלן.
90. ביקש הנידון להישפט בפני מפקדו של קצין השיפוט, תועבר התלונה כאמור.
91. העברת השיפוט למפקדו של קצין השיפוט, תהא בכפוף להוראות סעיפים 26 עד 40 לעיל.
92. בקשה להישפט בפני בית דין –
- א. ביקש הנידון להישפט בפני בית דין צבאי, ימלא "טופס בקשה להעברת תלונה לבית דין צבאי" המצורף כנספח ה לפקודה זו, ויעבירו למפקדו בדרגת רס"ן לפחות, וזה ירשום את התייחסותו לבקשה במקום המיועד לכך בטופס ויעבירו לפרקליט הצבאי הפיקודי.
- ב. ביקש הנידון להישפט בפני בית דין צבאי אך סירב למלא את הטופס כאמור, יירשם סירובו על גבי הטופס.
93. הועברה לפרקליט צבאי בקשה להעברת הדיון לבית דין צבאי – רשאי הוא להורות על אחד מהמפורטים להלן:
 - א. עריכת בדיקה.

- ב. ביטול התלונה.
- ג. כי התלונה תידון בדין משמעתי בפני קש"ב שקבע.
- ד. הגשת כתב אישום לבית דין צבאי.
94. תלונה שהוחזרה לדין משמעתי, כאמור בסעיף 93(ג) לעיל, לא תועבר עוד.

תשובת הנידון לאשמה

95. קצין השיפוט ישאל את הנידון אם הוא מודה באשמה או אם הוא כופר בה.
96. כפר הנידון באשמה, ישאל אותו קצין השיפוט אם יש עובדות מהעובדות המיוחסות לו, שבהן הוא מודה.
97. סירב הנידון להשיב, יבהיר לו קצין השיפוט שאם לא ישיב על השאלה, יראה אותו כמי שכפר באשמה ובכל העובדות המיוחסות לו.
98. תשובתו של הנידון תתועד בטופס 630.
99. הודה הנידון באשמה, ירשיע קצין השיפוט את הנידון בעבירה המיוחסת לו.
100. כפר הנידון באשמה, אך הודה בעובדות המפורטות בתלונה או בחלק מהן – יחליט קצין השיפוט אם די בעובדות שבהן הודה הנידון כדי להרשיעו, או אם יש מקום להביא ראיות נוספות לבירור העניין. עם זאת, במקרה שבו מדובר בתלונה שהוגשה בהוראת פרקליט צבאי, יפעל קצין השיפוט לבירור כל העובדות המיוחסות לנידון בתלונה.
101. כפר הנידון באשמה והכחיש את כל העובדות המיוחסות לו, יפעל קצין השיפוט לבירור האשמה.

בירור האשמה

102. קצין השיפוט לא יהיה כפוף לדיני הראיות ויפעל בדרך הנראית לו המועילה ביותר לבירור התלונה - הכול בכפוף לאמור בפקודה זו.
103. קצין השיפוט רשאי לזמן עדים.
104. קצין השיפוט ישאל את הנידון אם הוא מעוניין לזמן עדים או להביא ראיות להגנתו.
105. ביקש הנידון לזמן עד או להביא ראיה, יורה קצין השיפוט לעשות כן, אלא אם סבר, כי העדות או הראיה אינן נוגעות לעניין, או כי את תוכנן ניתן להוכיח בדרך אחרת, ובלבד שיתעד את הטעמים לכך על גבי טופס 630.

106. מסר הנידון, כי אינו מעוניין לזמן עדים, יחליט קצין השיפוט, לאחר קריאת כל חומר הראיות המצוי לפניו ולאחר ששמע את הנידון, אם יש די בראיות לביסוס האשמה. סבר קצין השיפוט, לאחר עיון בחומר, שלא די בראיות המונחות לפניו, יורה לזמן עדים רלוונטיים.

107. נוהל השימוש בראיות בכתב, יפורט להלן:

א. קצין השיפוט רשאי להסתמך על עדויות ועל ראיות בכתב, אלא אם הנידון חולק על תוכנן.
 ב. חלק הנידון על תוכן העדות או הראיה, על קצין השיפוט לזמן עד שיוכל להוכיח את תוכן העדות או הראיה, אלא אם ניתן לברר את תוכן העדות או הראיה בדרך אחרת, ובלבד שהבירור ייערך בפני הנידון, ושתינתן לו הזדמנות להביא ראיות להגנתו וכן להציג שאלות לעד.

ג. על אף האמור לעיל, קצין השיפוט רשאי להסתמך על ראיה בכתב שהיא פלט ממוכן של מידע ממערכות צה"ל (כגון: נתונים ממערכת ה-CPR לניהול התיק הרפואי, ממערכת ה-CRM לניהול נתונים או ממערכת התיק האישי), או שהיא פלט ממוכן של מידע שנתקבל מרשות ציבורית אחרת, אף אם הנידון חולק על תוכנה, ומבלי לזמן עד כדי להוכיח את תוכן הראיה.

ד. אין באמור בסעיף משנה ג, כדי לפגוע בזכותו של הנידון לבקש לזמן עד או להביא ראיות כדי לסתור ראיה בכתב כאמור.

108. קצין השיפוט לא יגבה עדויות אלא בפני הנידון, וכן לא יעיין בעדויות בכתב או בכל חומר כתוב אחר, אלא אם כן ניתנה לנידון הזדמנות לעיין בהם.

109. הנידון בדין משמעתי רשאי להציג שאלות לעדים שעדותם נשמעת בהליך, ועל קצין השיפוט לאפשר לו לעשות כן. שאלות הנידון יופנו לעדים ישירות או באמצעות קצין השיפוט.

110. עד, פרט לנידון, לא יהיה נוכח בעת גביית עדותו של עד אחר.

111. עיקרי העדויות או ראיות אחרות (כגון: מסמכים) שהובאו בפני קצין השיפוט, יירשמו בטופס 630, במקום המיועד לרישום פרטי העדויות, וככל שיידרש גם בגיליון נפרד (פרוטוקול) שיצורף לטופס ולכל העתק ממנו.

112. מסר הנידון, כי אינו מעוניין להביא עדים או ראיות להגנתו, יציין זאת קצין השיפוט בטופס 630.

113. סירב הנידון להשיב לשאלת קצין השיפוט בדבר רצונו בהבאת עדים או ראיות, יבהיר לו קצין השיפוט שאם לא ישיב

על השאלה יראה אותו כמי שאינו מעוניין להציג עדויות או מסמכים להגנתו וימשיך בהליך. תשובת הנידון תתועד על

גבי טופס 630.

גביית עדויות באמצעים אלקטרוניים

114. על אף האמור בסעיף 108 לעיל, במקרים חריגים, רשאי קצין השיפוט לגבות עדויות בין באמצעות היוועדות חזותית ובין באמצעות מכשיר טלפוני, נייד או נייד, באישור פרקליט צבאי. עדויות אלו יגבו בנוכחות הנידון, ובהתאם לכללים המפורטים בסעיפים 109 עד 111 לעיל.

דברי הנידון לפני ההכרעה באשמה

115. קצין השיפוט ייתן לנידון הזדמנות להשמיע את דברו לפני שיקבע אם הוא אשם או זכאי ויתעד זאת על גבי טופס 630.

הכרעה באשמה

116. לאחר בירור האשמה, יחליט קצין השיפוט אם להרשיע את הנידון או לזכותו, וירשום את הכרעתו בטופס 630.
117. מצא קצין השיפוט, כי הנידון אשם, יציין מפורשות בטופס את העבירה שבה הרשיע את הנידון ואת סעיף העבירה.
118. קצין השיפוט רשאי להחליט, כי הנידון אשם בעבירה אחרת מזו שצוינה בתלונה, ובלבד שהתקיימו כל התנאים המפורטים להלן:

- א. הוא מוסמך לדון בעבירה האחרת.
- ב. הוכחה אשמתו של הנידון בעבירה האחרת.
- ג. ניתנה לנידון הזדמנות סבירה להתגונן מפני אותה עבירה.
119. קצין השיפוט ינמק את החלטתו לזכות או להרשיע את הנידון בטופס 630 עצמו או בטופס הנמקה שיצורף לטופס 630 ויהווה חלק בלתי-נפרד ממנו. בנימוקיו יציין קצין השיפוט את העדויות ואת הראיות אשר עמדו ביסוד ההחלטה.

הטלת עונש

120. הרשיע קצין השיפוט את הנידון, יטיל עליו עונש.
121. לפני קביעת העונש, יציין קצין השיפוט בגיליון ההתנהגות של הנידון ויציג אותו לפניו.
122. קצין השיפוט רשאי לשמוע כל עדות ולקבל כל ראיה, שיש בהן כדי לסייע בקביעת העונש.
123. בשלב הטלת העונש, יחולו הוראות סעיפים 103 עד 113 לעיל, בשינויים המחויבים.
124. קצין השיפוט יאפשר לנידון להשמיע את דבריו לגבי העונש, וירשום אותם בטופס 630.

125. קצין השיפוט ירשום את נימוקי החלטתו להטיל את העונש אותו בחר להטיל, בשים לב לשיקולים, כגון: חומרת העבירה, נסיבות ביצועה, עברו של הנידון, נסיבות שירותו, נסיבותיו האישיות, הנזק (ככל שנגרם) כתוצאה מהעבירה, צורכי הרתעת היחיד והרבים ועוד.

126. גזר קצין השיפוט את עונשו של הנידון, יודיע לו מה העונש שהטיל עליו.

הודעה לנידון בדבר זכויותיו עם תום ההליך

127. הטיל קצין השיפוט על הנידון עונש בדין משמעתי, יודיע לו על זכויותיו כמפורט להלן:

- א. זכותו לקבל העתק מטופס 630 וכן העתק מן הפרוטוקול הנלווה, ככל שנרשם כזה.
- ב. זכותו להגיש ערר, המועד להגשת הערר, והגורם לפניו ניתן לערור.
- ג. זכותו לבקש את עיכוב ביצוע העונש.
- ד. זכותו לבקש את המתקת עונשו בפני מי שהוסמך לכך.
- ה. זכותו לפנות אל מדור הדין המשמעתי לבחינת ההליך.

פרק ח'

עונשים בדין המשמעתי

128. להלן העונשים שניתן להטיל בדין משמעתי, בכפוף לסמכות קצין השיפוט, כמפורט בנספח ו לפקודה זו, וסדרם מן הקל אל החמור כמפורט להלן:

- א. התראה.
- ב. ריתוק למחנה או לאונייה.
- ג. נזיפה.
- ד. נזיפה חמורה.
- ה. קנס.
- ו. מחבוש – מותנה או בפועל.
- ז. הורדה בדרגה אחת, ובלבד שדרגת הנידון אינה עולה על דרגת סמל ראשון.

129. קצין השיפוט יטיל על הנידון עונש אחד בלבד, בגין כל עבירה שבה הרשיעו.

130. על אף האמור בסעיף 129 לעיל, קצין שיפוט שהרשיע נידון בעבירת תנועה, מוסמך להטיל על הנידון בגין עבירה זו במקום או בנוסף על כל עונש אחר, עונש של שלילת רישיון נהיגה צבאי, בפועל או על תנאי, במגבלות הקבועות בנספח ו לפקודה זו.
131. על אף האמור בסעיף 129 לעיל, קצין שיפוט שהרשיע נידון בעבירה של העדר מן השירות שלא ברשות או בעבירה של איבוד קשר עם היחידה, רשאי להטיל על הנידון בגין עבירה זו, במקום או בנוסף על כל עונש אחר, גם עונש של קנס, במגבלות המפורטות בטבלת סמכויות הענישה, המצורפת בנספח ו לפקודה זו.
132. קצין שיפוט שהרשיע נידון בעבירה, רשאי לחייבו, נוסף על כל עונש, בתשלום פיצויים למי שניזוק מהעבירה על הנזק שנגרם עקב העבירה, בהתאם לכללים הקבועים בסעיפים 197 עד 200 להלן.
133. קצין שיפוט שהטיל על נידון עונש מחבוש, רשאי לצוות כי העונש, כולו או מקצתו, יהיה על תנאי, וכי העונש המותנה יהיה תלוי ועומד לתקופה שתקבע בפסק, ובלבד שלא תעלה על שנה אחת מיום מתן הפסק לגבי חייל בשירות החובה, ועל שנתיים לגבי כל חייל אחר.
134. התניית העונש, או חלק ממנו, תירשם בטופס 630 ובגיליון ההתנהגות של הנידון.
135. חייל שנידון למחבוש על תנאי, לא יישא את עונשו אלא אם עבר בתקופה שנקבעה בפסק עבירה מסוג העבירה שבגינה הוטל התנאי, בהתאם לכללים הקבועים בסעיפים 166 עד 170 להלן.
136. לא נקבעה בפסק תקופת התנאי - יראו כאילו נקבעה בו תקופת תנאי של 90 יום.
137. סמכויות קצין השיפוט בהתאם לדרגתו, לסוג העבירה ולנסיבות ביצועה, מסויגות בזה כמפורט בטבלת סמכויות הענישה המצויה בנספח ו לפקודה זו.
138. הטיל קצין השיפוט עונש שאינו בסמכותו, כמפורט בנספח ו לפקודה זו, יראו את העונש כולו כבטל, כל עוד לא הפעיל הפרקליט הצבאי הראשי או סגנו את סמכותו לתיקון הפסק, בהתאם לסעיף 168 לחוק.

ריתוק למחנה או לאונייה

מקום הריתוק

139. חייל שנידון לריתוק, לא יעזוב את שטח המחנה, המתקן או האונייה, פרט למילוי תפקיד.

140. ככלל, החייל יישא עונש ריתוק במחנה, במתקן או באונייה שבהם הוא משרת, למעט אם התנאים הפיזיים באותו מקום אינם מאפשרים זאת. במקרה זה, רשאי מפקד המחנה לקבוע, כי החייל יישא את עונש הריתוק במחנה של המפקדה הממונה או ביחידה אחרת, ובלבד שהדבר תואם עם מפקד המחנה של היחידה האחרת או עם מי מטעמו.
141. מפקד המחנה רשאי לקבוע, כי החייל אינו רשאי לשהות במהלך הריתוק במבנים או במתקנים יחידתיים מסוימים.

משך הריתוק

142. ריתוק יחל עם הטלתו, אלא אם עוכב העונש כדין, בהתאם לסעיפים 201 עד 210 להלן, ויסיים בתום מניין ימי הריתוק.
143. על אף האמור בסעיף 142 לעיל, היה עונש הריתוק אמור להסתיים בשעה המאוחרת משעת סיום הפעילות הרגילה של היחידה, יסתיים הריתוק בשעת סיום הפעילות הרגילה של היחידה.
144. על אף האמור בסעיפים 142 ו-143 לעיל, היה עונש הריתוק אמור להסתיים ביום שישי, בערב חג, בשבת או בחג, והיה החייל אמור לצאת לחופשה בשבת או בחג אלמלא עונש הריתוק - יסתיים הריתוק ביום שישי או בערב החג, לפי העניין, ובאופן שיתאפשר לו להגיע לביתו שעתיים לפני כניסת השבת או החג.
145. בסעיפים 142 עד 144 לעיל "יום" - תקופה בת 24 שעות.
146. מי שנידון לריתוק ולפני שנשא כל ענשו חזר ונידון לריתוק נוסף, ישא את העונשים באופן חופף. עם זאת, תקופת הריתוק הרצופה אשר על הנידון לשאת לא תעלה בסך הכל על 70 ימים.

פעילות בתקופת ריתוק

147. עונש ריתוק גובר על כל חופשה, הקלה או פטור שלהם זכאי החייל לפי פקודות הצבא, למעט פטור מטעמים רפואיים.
148. על אף האמור בסעיפים 142 עד 146 לעיל, חייל שהוטל עליו עונש ריתוק, ירצה את עונשו עד השעה 20:00, לכל המאוחר, אם מדובר באחד מהמקרים הבאים, בלבד:
- א. החייל פטור, מטעמים רפואיים, מלינה בבסיס בכל ימות השבוע לרבות סופי שבוע ("הת"ש 07").
- ב. לא ניתן להקצות לחייל סידורי לינה בריתוק, כנדרש על-פי פקודות הצבא.
149. מפקד היחידה או הקצין שהוא הסמך לכך, יודא כי הסדרי התחבורה הציבורית מאפשרים לחייל המרותק, כאמור בסעיף 148 לעיל, להגיע לביתו בבטחה. אם הסדרי התחבורה הציבורית אינם מאפשרים זאת, ישוחרר החייל לביתו בשעה מוקדמת יותר. בימי שישי ובערבי חג, יש לאפשר לחייל להגיע לביתו שעתיים לפני כניסת השבת או החג.
150. מפקד המחנה יוכל להטיל על החייל המרותק למחנה, חובה אחת או יותר מהחובות המפורטות להלן:

- א. עבודה נוספת – עבודה נוספת, מעבר לעבודתו הרגילה של החייל.
- ב. חובת התייצבות – לאחר גמר אימוניו הרגילים או עבודתו הנוספת, יתייצב החייל המרותק אחת לשעה, עד השעה 22:00, בפני הגורם התורן האחראי לכך.

אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מסמכות המפקד להטיל על פקודיו תפקידים נוספים מעבר לשעות הפעילות, בכפוף לפ"מ 33.0201 – "שעות פעילות במפקדות צה"ל ובמתקניו".

151. פעילות בתקופת הריתוק והחובות המפורטות בסעיף 150 לעיל, תתבצעה תוך הקפדה על האמור בפ"מ 33.0213 – "שעות השינה של חיילים בצה"ל".

היתר מיוחד לשהות מחוץ למחנה

152. מפקד החייל בדרגת סא"ל או בדרגת רס"ן הנושא מינוי סא"ל, לפחות, רשאי, בנסיבות מיוחדות, להעניק לחייל שהוטל עליו עונש ריתוק למחנה, היתר בתנאים או ללא תנאים, לשהות מחוץ למחנה, לתקופה אחת או יותר. זאת, בלבד שסך שהייתו של החייל מחוץ למחנה לא יעלה על 72 שעות. תקופות שהייתו של החייל מחוץ למחנה לפי סעיף זה, תימנינה במניין ימי עונש הריתוק.

נשיאת עונש הריתוק - הוראות שונות

153. לא יוטל עונש ריתוק לתקופה העולה על יתרת השירות של הנידון, ואם הוטל עונש כאמור – לא יהיה בו כדי לדחות את תאריך תום שירותו.
154. חייל שנידון למחבוס או לריתוק, ולפני שנשא את כל עונשו נידון למחבוס או לריתוק בשל עבירה אחרת, יחל לשאת את העונש המאוחר במקביל לנשיאת העונש הראשון (להלן: "באופן חופף").
155. חייל שנידון לריתוק, ובמהלכו עבר יחידה או בסיס – ימשיך בנשיאת העונש ביחידתו או בבסיסו החדשים.
156. חייל שנידון לריתוק והוחזק קודם לכן במעצר סגור או פתוח בגין אותה עבירה, יקוזזו ימי מעצרו ממניין ימי הריתוק שנגזרו עליו.
157. נידון חייל לריתוק, והפצ"ר, סגנו או פרקליט צבאי הורו לבטל את ההליך המשמעתי ולהעמידו לדין משמעתי בשנית, ובהליך המשמעתי החוזר נידון החייל לריתוק – יקוזזו ימי הריתוק שבהם נשא בהליך שבוטל, ממניין ימי הריתוק שנגזרו עליו בהליך המשמעתי החוזר.
158. נידון חייל לריתוק ונשא בעונש, כולו או חלקו, ולאחר מכן נתגלה כי העונש עוכב שלא כדין, או בוטל הפסק או העונש בהחלטת פרקליט צבאי – רשאי הפרקליט הצבאי להורות על מתן פיצוי לחייל בהתאם לאמור בפרק יג לפקודה זו.

ריתוק לאונייה

159. ההוראות הנ"ל יחולו בשינויים המחויבים מן העניין, על ריתוק לאונייה.

קנס

160. קנס שהוטל בדין משמעתי ייגבה בהתאם להוראות פ"מ 35.0221 – "הפקעת משכורת, גביית קנסות, פיצויים וחובות".

מחבוש

161. גזר קצין השיפוט על חייל עונש מחבוש או הורה להפעיל עונש מחבוש מותנה, יודיע לנידון במעמד גזר הדין כי הוא נתון במשמורת חוקית של הצבא מרגע הטלת העונש, זולת אם עיכב כדין את ביצוע העונש, בהתאם לסעיפים 201 עד 210 להלן.

162. היה הנידון נתון במעצר בטרם נשלח למתקן כליאה – יצוין הדבר בטופס 630, במקום המיועד לכך, ובאישור מיוחד שיצורף לטופס 630.

163. חייל שנידון למחבוש והוחזק קודם לכן במעצר סגור או פתוח בגין אותה העבירה, יקוזזו ימי מעצרו ממניין ימי המחבוש שנגזרו עליו.

164. נשא חייל בעונש מחבוש לפי פסק שבוטל בהוראת הפצ"ר, סגנו או פרקליט צבאי, והורשע בדיון חוזר, יקוזזו ימי המחבוש שנשא ממניין ימי המחבוש שנגזרו עליו בדיון המשמעתי החוזר.

165. נידון חייל למחבוש ונשא בעונש, כולו או חלקו, ולאחר מכן נתגלה כי העונש עוכב שלא כדין, או בוטל הפסק או העונש בהחלטת פרקליט צבאי – רשאי הפרקליט הצבאי להורות על מתן פיצוי לחייל בהתאם לאמור בפרק יג לפקודה זו.

הפעלת מחבוש על תנאי

166. חייל שהוטל עליו עונש מחבוש על תנאי, ובתקופת התנאי שנקבעה בפסק עבר עבירה נוספת הדומה למעשה שביסוד העבירה הראשונה שבגינה הוטל עליו העונש המותנה (להלן: "עבירה נוספת") - יצווה קצין השיפוט שהרשיעו בעבירה הנוספת, להפעיל את המחבוש המותנה.

167. לא יופעל עונש מחבוש מותנה, אלא אם כן מונח בפני קצין השיפוט, הדן בעבירה הנוספת, טופס 630 שבו הוטל העונש המותנה, ואם הוארך העונש בעבר, גם הטופס שבו הוא הוארך (או כתב המתקת העונש או טופס ערר, אם העונש המותנה הוטל במסגרתם), ואם נוכח קצין השיפוט כי העונש המותנה הוטל כדין.

168. קצין השיפוט שהרשיע בעבירה הנוספת, יצווה להפעיל עונש מחבוש מותנה שהוטל כדין כאמור, גם אם הוא עצמו אינו מוסמך להטיל עונש זה.

169. הרשיע קצין השיפוט את הנידון בגין עבירה נוספת, והפעיל עונש מחבוש מותנה - יטיל עונש בגין העבירה הנוספת, ובלבד שהעונש שיטיל כאמור לא יהיה כולו עונש מחבוש על תנאי.

170. הופעל עונש מחבוש מותנה, והוטל על החייל עונש מחבוש בגין העבירה הנוספת, יישא החייל את תקופות המחבוש בזו אחר זו, זולת אם קבע קצין השיפוט, שמצא אותו אשם בשל העבירה הנוספת, בטופס 630, ששתי התקופות, כולן או מקצתן, ירוצו באופן חופף, בכפוף למגבלות הבאות:

א. תקופת המחבוש המצטברת לריצוי בפועל אשר הוטל על החייל, לא תחרוג מסמכותו של קצין השיפוט כמפורט **בנספח 1 לפקודה זו (טבלה 2, סעיף א')**.

ב. תקופת המחבוש המצטברת (מחבוש בפועל + מחבוש מותנה שהופעל), אשר על הנידון לשאת בסך הכול, לא תחרוג מסמכותו של קצין השיפוט, כמפורט **בנספח 1 לפקודה זו (טבלה 2, סעיף ב')**.

שני עונשי מחבוש מותנים או יותר

171. בחלק זה – "עונשים מותנים" – עונשי מחבוש מותנה שהוטלו בגין עבירות שהמעשה ביסודן דומה.

172. נידון שהוטל עליו עונש מחבוש על תנאי, והעומד לדין בגין עבירה נוספת אשר בוצעה לפני תקופת התנאי, לא יוטל עליו בגין העבירה הנוספת עונש מחבוש על תנאי.

173. א. עמדו כנגד נידון שני עונשים מותנים או יותר, והנידון הורשע בגין עבירה נוספת שבוצעה במהלך תקופת התנאי – יאריך או יפעיל קצין השיפוט, בהתאם להוראות סעיפים 166 ו-175 להלן את עונש המחבוש המותנה החמור מביניהם.

ב. על אף האמור בסעיף משנה א, קצין השיפוט רשאי להאריך או להפעיל עונש מחבוש מותנה שאינו החמור ביותר, מנימוקים מיוחדים שיירשמו.

174. הופעל או הוארך עונש מחבוש מותנה, עת עמדו נגד הנידון עונשים מותנים נוספים כאמור בסעיף 173 לעיל – יהיו אלו בטלים ולא ניתן יהיה עוד להאריכם או להפעילם.

הארכת תקופת התנאי

175. על אף האמור בסעיף 166 לעיל, מצא קצין השיפוט שהפעלת המחבוס המותנה לא תהיה צודקת בנסיבות העניין, רשאי הוא, במקום לצוות על הפעלת המחבוס המותנה, להורות על הארכת תקופת התנאי, מטעמים שיירשמו, ובלבד שהתקיימו כל התנאים האלה:

א. מדובר בהרשעה הראשונה של הנידון בעבירה הנוספת.

ב. קצין השיפוט לא הטיל על הנידון בשל העבירה הנוספת עונש מחבוס.

176. החליט קצין השיפוט להאריך את תקופת התנאי, יאריכה לתקופה נוספת, שלא תעלה על שנה. ואולם, לא יוארך עונש מחבוס מותנה, אלא אם לפני קצין השיפוט, הדן בעבירה הנוספת, מונח טופס 630 שבו הוטל העונש המותנה (או כתב המתקה או טופס ערר, אם העונש המותנה הוטל במסגרתם), ואם נוכח קצין השיפוט כי העונש המותנה הוטל כדין.

177. הורה קצין השיפוט להאריך את תקופת התנאי כאמור, יטיל עונש בגין העבירה הנוספת, בכפוף לאמור בסעיף 175(ב) לעיל.

עונשי מחבוס מותנים והליכי שפיטה בבית דין צבאי ובבית משפט אזרחי

178. קצין שיפוט אינו מוסמך להפעיל עונש על תנאי שהטיל בית דין צבאי או בית משפט אזרחי.

179. בית דין צבאי מוסמך להפעיל או להאריך עונש מחבוס על תנאי שהוטל בדין משמעתי.

נשיאת מספר עונשי מחבוס

180. הטיל קצין שיפוט עונש מחבוס לפי הסמכויות המפורטות בטבלת סמכויות הענישה שבנספח ו לפקודה זו, והורה על צבירת עונשי מחבוס, לא תעלה תקופת המחבוס הכוללת על צבירת העונשים, כמפורט בטבלת צבירת העונשים שבנספח ו לפקודה זו (טבלה 2, סעיף א').

181. חייל שנידון בדין משמעתי למחבוס, וקודם שנשא את כל עונשו, חזר ונידון לעונש מחבוס נוסף – יישא את שני העונשים באופן חופף. אולם, קצין השיפוט שהטיל את העונש השני, רשאי להורות, כי הנידון יישא בעונשים, כולם או מקצתם, בזה אחר זה, ובלבד שתקופת המחבוס הרצופה בגין שני העונשים גם יחד לא תחרוג מגבולות סמכותו, כמפורט בנספח ו לפקודה זו (טבלה 2, סעיף א').

182. הורה קצין השיפוט, נוסף על צבירת העונשים גם על הפעלת מחבוש מותנה, לא תחרוג תקופת המחבוש המצטברת, שעל הנידון לשאת בגין הפעלת התנאי, ושני העונשים יחד מגבולות סמכותו, כמפורט בנספח ו לפקודה זו (טבלה 2, סעיף ב').

183. הופעל מחבוש מותנה העולה על מספר ימי המחבוש הצבורים שרשאי להטיל קצין השיפוט, יישא הנידון במלוא עונש המחבוש המותנה שהופעל בלבד.

184. אין באמור בסעיפים 180 עד 183 לעיל כדי להביא לקיצור עונש מחבוש בפועל שהוטל על החייל בגין עבירה ראשונה.

185. קצין השיפוט ירשום בטופס 630 את הוראותיו בדבר נשיאה בעונשי המחבוש בזה אחר זה, כאמור בסעיף 181 לעיל. בהיעדר רישום כזה בטופס 630, יישא הנידון את העונשים באופן חופף.

עונש מחבוש שהוטל על כלוא

186. על אף האמור בסעיפים 180 עד 185 לעיל, קצין שיפוט שהוא מפקד מתקן כליאה (למעט מפקד חדר משמר) שדן כלוא, מוסמך להטיל עליו עונשי מחבוש, בגבול סמכותו על-פי פקודה זו. קבע קצין שיפוט כאמור, כי עונשי המחבוש ירוצו במצטבר, לא תעלה תקופת המחבוש על 70 ימים.

187. קצין שיפוט שהטיל על חייל עונש מחבוש, והחייל נושא אותו זמן בעונש מאסר, רשאי קצין השיפוט לצוות בפסק הדין, כי הנידון ישא את המחבוש מיום שחרורו מן המאסר, ובלבד שאם נידון החייל למחבוש כאמור יותר מפעם אחת, לא תחרוג תקופת המחבוש המצטברת שעל הנידון לשאת מיום שחרורו מן המאסר, מגבולות סמכותו של קצין השיפוט, כמפורט בטבלת צבירת העונשים שבנספח ו לפקודה זו.

188. קצין שיפוט שהוא מפקד מתקן כליאה (למעט מפקד חדר משמר), מוסמך להטיל על כלוא עונשי מחבוש בגבולות סמכותו לפי פקודה זו. קבע קצין שיפוט כאמור, כי עונשי המחבוש ירוצו במצטבר החל מיום שחרור הכלוא מן המאסר, לא תעלה תקופת המחבוש על 70 יום.

עונש מחבוש כתקופה בלתי-נמנית (להלן: "תב"ן") ותקופות אחרות כתב"ן

189. עונש מחבוש בפועל שהטיל קש"ב, ייחשב כתב"ן, לפי חוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, אלא אם הורה הקש"ב הוראה אחרת בטופס 630 במקום המיועד לכך.

190. עונש מחבוש מותנה שהטיל קש"ב ייחשב כתב"ן, אם יופעל, אלא אם הורה אחרת הקש"ב שהטיל את העונש בטופס 630.

191. חייל שנעדר מן השירות שלא כדין או שנעדר ברשות שהושגה בטענות כוזבות, והרשיעו על כך קש"ב - רואים את תקופת היעדרותו כתב"ן, אלא אם הורה קצין השיפוט אחרת.

מחבוש עקב קנס שלא שולם

192. קצין שיפוט שהטיל על חייל קנס שלא ניתן לגבותו בדרך של ניכוי, רשאי במעמד גזירת העונש להטיל עליו מחבוש, למקרה שהקנס, כולו או מקצתו, לא ישולם במועד שקבע לכך, ובלבד שתקופת המחבוש לא תעלה על התקופה שקצין השיפוט רשאי היה להטיל על החייל.

193. שילם החייל את הקנס, לאחר שהחל כבר בריצוי עונש המחבוש, ישוחרר מהמחבוש עם תום ריצוי אותו חלק מהמחבוש, שעבורו לא שילם את הקנס.

פסילת רישיון נהיגה צבאי

194. קצין שיפוט שהטיל עונש של פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה צבאי, רשאי לצוות, כי הפסילה תהיה, כולה או מקצתה, על תנאי. תקופת התנאי תיקבע בפסק הדין, ולא תעלה על שנה מיום מתן הפסק לגבי חייל בשירות החובה, ועל שנתיים לגבי כל חייל אחר. קבע קצין השיפוט כי הפסילה תהא על תנאי, אך לא קבע את תקופת התנאי, יראו כאילו נקבעה תקופת תנאי של 90 יום.

195. תקופת הפסילה תחל מיום מתן פסק הדין, אך לא יובאו במניין חישוב תקופת הפסילה פרקי הזמן האלה:

א. תקופה שבה הופסק או עוכב כדין ביצוע עונש הפסילה.

ב. התקופה שלפני המצאת הרישיון בפועל לידי קצין השיפוט או שליש היחידה.

ג. תקופה, בתוך תקופת הפסילה, שבה נשא החייל עונש מחבוש בפועל בשל העבירה שבגינה הוטלה הפסילה או הופעלה הפסילה על תנאי.

196. הכללים שלעיל לגבי עונש מחבוש מותנה, יחולו גם על עונש פסילת רישיון נהיגה צבאי מותנה, בשינויים המחויבים, וכן בשינויים האלה:

א. יראו כל עבירת תנועה כעבירה נוספת.

- ב. קצין שיפוט שהרשיע בעבירה הנוספת, לא יהיה מוסמך להאריך את תקופת הפסילה המותנית, והיא תופעל.
- ג. קצין שיפוט שהרשיע בעבירה נוספת, יטיל, מלבד הפעלת הפסילה המותנית, עונש בגין העבירה הנוספת, למעט פסילה שכולה על תנאי.
- ד. הופעל עונש פסילה מותנה והוטל על החייל עונש פסילה בגין העבירה הנוכחית, יישא הנידון את תקופות הפסילה בזו אחר זו, זולת אם קצין השיפוט שהרשיעו בעבירה הנוספת, הורה בטופס 630 ששתי התקופות, כולן או מקצתן, תרוצנה באופן חופף.

פיצויים

197. פיצויים אינם נחשבים עונש. קצין שיפוט שהרשיע חייל בעבירה, רשאי לחייבו, נוסף על כל עונש, בתשלום פיצויים על נזק שנגרם מהעבירה לצה"ל או לאדם.
198. קצין השיפוט יציין בטופס 630 לטובת מי נפסקו הפיצויים. קצין השיפוט רשאי להורות כי הפיצויים ישולמו לשיעורין, בהתאם לאמור בפ"מ 35.0221 – "הפקעת משכורת, גביית קנסות פיצויים וחובות".
199. קש"ז יהיה רשאי לחייב נידון בפיצויים בסכום שאינו עולה על מחצית משכר טוראי, ובלבד שלא יעלה על שיעור הנזק שנגרם בפועל.
200. קש"ב יהיה רשאי לחייב נידון בסכום של שלושה שיעורים, לכל היותר, של שכר טוראי, ובלבד שלא יעלה על שיעור הנזק שנגרם בפועל.
- בסעיפים 199 עד 200 לעיל ובנספח ו לפקודה זו: "שכר טוראי" - שכר יסוד חודשי של טוראי בשירות החובה כפי שהוא בשעת הטלת העונש או הפיצויים, לפי העניין.

פרק ט'

דחיית ביצוע עונש או הפסקתו

201. עונש שהוטל בדין המשמעתי (לרבות הפעלת עונש מותנה ולרבות מניעת חופשה בשל היעדר מקום במתקני הכליאה לריצוי עונש מחבוש), יבוצע עם הטלתו או הפעלתו, אלא אם הורה הגורם המוסמך על עיכוב או על הפסקת ביצועו

של העונש, על פי אחת העילות המפורטות בסעיף 204 להלן. בכל מקרה, לא יבוצע העונש אם חלפו למעלה משלוש שנים מיום הטלתו.

הגורם המוסמך לעכב או להפסיק ביצוע של עונש

202. הסמכות לעכב את ביצוע העונש או להפסיקו נתונה בידי קצין השיפוט שפסק את העונש או בידי קש"ב ממנה שאישר אותו בערר, אם הוגש.

203. נבצר מקצין השיפוט לדון בעניין עיכוב ביצוע העונש או הפסקתו – רשאי קצין שיפוט שהוא מפקדו של הנידון, להחליט בעניין, ובתנאי שדרגתו של המפקד אינה נמוכה מדרגת קצין השיפוט שהטיל את העונש או שפסק בו בערר.

עילות עיכוב או הפסקה של עונש

204. העילות שבגינן רשאי קצין השיפוט לעכב עונש של חייל או להפסיקו מפורטות להלן:

- א. השתתפות החייל בפעולה קרבית או בהפלגת כלי שיט.
- ב. השתתפות מתוכננת של החייל בסדרת אימונים שמשכה חמישה ימים לפחות.
- ג. השתתפות מתוכננת של החייל בתעסוקה מבצעית.
- ד. השתתפות החייל בקורס המתקיים ביחידה צבאית.
- ה. הכרזה על מצב כוננות מוגבר.
- ו. המצאות החייל בחופשת מחלה על-פי פקודות הצבא, או קביעת רופא צבאי כי החייל אינו כשיר לנשיאת עונשו.
- ז. זכאות לחופשת אבל על-פי פקודות הצבא.
- ח. זכאות לחופשת לידה על-פי פקודות הצבא.
- ט. החייל הגיש ערר או בקשת המתקה על פסק הדין.
- י. החייל הגיש בקשה בכתב לדחיית עונשו.
- יא. החייל נידון לעונש מחבוש בפועל, ולא ניתן להתחיל בנשיאת העונש בשל ימי מנוחה כהגדרתם בפקודות הצבא, לרבות ימי שישי וערבי חג.
- יב. החייל נידון לעונש מחבוש בפועל, ולא ניתן לשאת מיד בעונש בגלל תפוסה מלאה של מתקני הכליאה – לתקופה של עשרה ימים, לכל היותר.

205. א. נעדר חייל מן השירות שלא ברשות בתקופה שבה עליו לשאת עונש מחבוש או ריתוק, לא תימנה תקופת היעדרותו עם מניין ימי המחבוש או הריתוק.

ב. לא התייצב נידון שהוא איש מילואים לריצוי עונש מחבוש (לרבות, עונש מחבוש עקב קנס שלא שולם) או ריתוק במועד שנקבע לכך – לא תימנה התקופה שבה לא התייצב כאמור עם מניין ימי המחבוש או הריתוק.

ביצוע עונש שעוכב או הופסק

206. עיכב או הפסיק קצין השיפוט את ביצוע העונש, יקבע מועד לביצועו או להמשך ביצועו, ובלבד שמועד זה לא יהיה מאוחר מ- 90 יום מיום ההפסקה או העיכוב. עוכב העונש בהתאם לסעיף 204(יב) לעיל, לא יעוכב העונש או יופסק ביצועו בשל עילה זו בלבד לתקופה העולה על 10 ימים.

207. חלפה העילה לעיכוב או להפסקה של העונש לפני תום התקופה שנקבעה, יורה מיד קצין השיפוט שעוכב את העונש על ביצוע העונש או על חידוש ביצועו. נבצר מקצין השיפוט להורות כן, יורה על כך מפקד הנידון, שדרגתו אינה נמוכה מדרגתו של קצין השיפוט. חלפה העילה לעיכוב או להפסקה של העונש כאמור, ולא הורו על חידוש ביצועו - יראו את העונש כאילו החל או המשיך ביצועו.

208. החלטה לעכב או להפסיק את ביצוע העונש, או החלטה בדבר מועד התחלתו של ביצוע העונש, כמפורט לעיל, תירשם, בטופס 630 במקום המיועד לכך, תוך פירוט עילת העיכוב או ההפסקה. כמו כן, תימסר הודעה לנידון כי עונשו עוכב או הופסק בהקדם.

209. תוקף הוראה בדבר עיכוב ביצוע העונש או הפסקתו יהיה עם מסירת הודעה עליה לנידון, ולא יהיה תוקף להחלטה בדיעבד. עם זאת, אם החייל לא נשא עונש מחבוש או עונש ריתוק שהוטל עליו בשל התקיימות אחת מעילות העיכוב המנויות בסעיפים 204(ו) עד 204(י) לעיל מוסמך קצין השיפוט להורות על עיכוב ביצוע העונש בדיעבד, בהתאם לסמכותו לפי פרק זה, ובלבד שנמסרה לחייל הודעה על כך.

210. עוכב או הופסק ביצוע העונש שלא כדין, תנוכה תקופת העיכוב או ההפסקה שלא כדין מתקופת העונש.

פרק י'

הטיפול בתלונה לאחר קיום ההליך המשמעת

פעולות בגמר מסדר הדין

211. שפט את הנידון קצין שיפוט, שאינו מפקדו הישיר, יביא שליש יחידתו של קצין השיפוט לידיעת מפקדו הישיר של הנידון את תוצאות הדין.

212. שליש יחידתו של קצין השיפוט יודא את ביצוע גזר הדין, כמפורט להלן:

א. מחבוש בפועל – הנידון ילקח מיד למתקן כליאה, בצירוף העתק טופס 630. החייל ילווה עד לקליטתו במתקן הכליאה תוך הקפדה כי לא יבוא במגע עם נשק לסוגיו או עם כל חפץ אחר שבעזרתו עלול הוא להסב נזק לעצמו או לאחרים.

ב. ריתוק למחנה – החייל יונחה ביחס לנשיאה בעונשו.

ג. שלילת רישיון הנהיגה – השליש יודא כי החייל יפקיד את רישיון הנהיגה בידי קצין השיפוט, וקצין השיפוט יעביר את הרישיון לסמכות רישוי צה"ל, על-פי הוראות פ"מ 58.0202 – "רישיון נהיגה".

ד. הורדה בדרגה – השליש יפעל על-פי הוראות פ"מ 33.0160 – "הורדה בדרגה ואופן הדיווח - קצינים וחוגרים".

ה. חייל מילואים שנידון לעונש של קנס או פיצויים, השליש יפעל על-פי [פ"מ 35.0221 – "הפקעת משכורת, גביית](#)

[קנסות, פיצויים וחובות"](#).

רישום הדין

213. נוהלי רישום הדין, יפורטו להלן:

א. בתום הדין ולא יאוחר משבעה ימים לאחר מכן, יזין שליש יחידתו של קצין השיפוט את תוצאות ההליך ברשומת הממוחשבת. נגזר על הנידון עונש מחבוש בפועל או פסילה בפועל מלקבל רישיון נהיגה או מלהחזיק בו – יוזנו תוצאות ההליך מיד לאחר הדין.

ב. לאחר גמר ההליך המשמעת, לא ייערך כל שינוי בטופס 630 שלא באישור פרקליט צבאי ובנוכחות החייל, למעט רישום הוראה בדבר עיכוב או הפסקה של ביצוע העונש.

ג. על אף האמור בסעיף משנה ב, פרקליט צבאי יהיה מוסמך לאשר עריכת שינוי על גבי טופס 630, שלא בנוכחות הנידון, אם מצא כי אין בשינוי זה כדי לפגוע בזכויותיו של הנידון לפי פקודה זו. שליש היחידה יודיע לחייל על השינוי שנערך בטופס 630 בהקדם האפשרי ויציע לו לקבל העתק מן הטופס המתוקן.

העברת טופס 630 בתום הדיון

214. בתום הדיון יעביר שליש יחידתו של קצין השיפוט, או מי שהסמיך לכך, העתקים מטופס 630, כמפורט להלן:
- א. הטופס המקורי יתויק בשלישות יחידת הרישום שעימה נמנה החייל הנידון.
 - ב. נידון החייל למחבוש בפועל, יועבר העתק מטופס 630 למקום המעצר שבו יישא החייל את עונשו.
 - ג. הומתק עונש החייל, יצורף העתק מכתב ההמתקה לטופס 630 המקורי, וכן לכל העתקיו.
 - ד. טופס 630 שבו הוטל עונש מותנה, יישמר עד תום תקופת התנאי. הוארכה תקופת התנאי, יישמר עד תום תקופת ההארכה. עבר החייל ליחידה אחרת, יועבר טופס 630 ליחידתו החדשה של החייל.
215. הורה קצין שיפוט להפעיל או להאריך עונש על תנאי, יצורף לטופס 630 ולהעתקיו, כאמור בסעיף 214 לעיל, גם העתק טופס 630 של הדיון שבו הוטל העונש על תנאי, אשר הופעל או הוארך.
216. הגיע למתקן הכליאה חייל שהופעל לגביו עונש מחבוש על תנאי, בלי הטופס שבו הוטל עליו עונש על תנאי - לא ייקלט למתקן הכליאה, זולת אם הוטל עליו עונש מחבוש בפועל חוקי לצד ההוראה בדבר הפעלת העונש המותנה.
217. הורה קצין השיפוט, כי עונש המחבוש המוטל בטופס 630 יצטבר לעונש מחבוש אחר שהוטל על הנידון – יצורף לטופס 630 ולהעתקיו, כאמור בסעיף 214 לעיל, גם העתק מטופס 630 שבו הוטל עונש המחבוש האחר.
218. עם תום ההליך המשמעתי יציע קצין השיפוט לחייל לקבל העתק מטופס 630. השיב החייל כי הוא מעוניין לקבל העתק מהטופס כאמור – יעביר קצין השיפוט לנידון העתק מטופס 630 בהקדם האפשרי ויתעד זאת על גבי הטופס במקום המיועד לכך. השיב החייל כי הוא אינו מעוניין לקבל העתק מטופס 630 – יתעד זאת קצין השיפוט על גבי הטופס במקום המיועד לכך. חייל שהשיב כי הוא אינו מעוניין לקבל העתק מטופס 630 יהיה זכאי לקבלו משליש היחידה בכל עת.

ביצוע הפסק

219. קצין השיפוט יישא באחריות לביצוע העונש שהוטל על הנידון בהליך המשמעת.
220. שפט את החייל קצין שיפוט, שאינו שייך ליחידתו, יישא באחריות לביצוע העונש מפקד היחידה שאליה שייך החייל. נידון החייל למחבוש בפועל, והעונש לא עוכב - יישא קצין השיפוט באחריות לביצוע העונש.

פרק י"א

ערר

זכות הערר

221. חייל שהורשע ושהוטל עליו עונש בדין משמעת, רשאי להגיש ערר.
222. ערר שהוגש מטעם הנידון, יכול להיות מופנה נגד כל אחד מהמפורטים להלן:

- א. הרשעתו.
- ב. העונש שהוטל עליו.
- ג. חיוב בתשלום פיצויים שהושת עליו.
- ד. הוראה בדבר הפעלת עונש מותנה שהיה תלוי ועומד כנגדו.

מועד הגשת הערר

223. המועדים הקובעים להגשת הערר, יפורטו להלן:
- א. ערר כאמור בסעיף 222 לעיל, יוגש בתוך שלושה ימים מיום מתן הפסק. נערך הדיון המשמעתי על-פי הוראת פרקליט, יוגש הערר בתוך 15 ימים מיום מתן הפסק.
 - ב. במניין הימים לא יובא בחשבון יום מתן פסק הדין.
 - ג. אם תם מניין הימים ביום מנוחה, יהיה היום האחרון להגשת הערר למחרת אותו יום מנוחה.
 - ד. קצין השיפוט רשאי לדון בערר, אף אם הוגש לאחר המועד, אם יש לדעתו טעמים המצדיקים זאת ואלה יירשמו על ידו.

צורת הערר

224. ערר ייערך בכתב בטופס ערר המצורף כנספח ז לפקודה זו, וינומק. החייל יהיה רשאי לצרף לטופס הערר מסמכים או ראיות.

העברת ערר

225. החייל ימסור את טופס הערר לשליש יחידתו של קצין השיפוט, וזה יעבירו לקצין המוסמך לדון בערר, ללא דיחוי. יחד עם טופס הערר, יעביר השליש לקצין השיפוט הדן בערר את טופס 630 שבעניינו התנהל הדיון, את מלוא החומר שהיה בפני קצין השיפוט ואת גיליון ההתנהגות של החייל.

קצין השיפוט הדן בערר

226. ערר יידון בפני קש"ב ממונה.

חייל שהועמד לדין משמעתי בפני הרמטכ"ל

227. חייל שהועמד לדין משמעתי בפני הרמטכ"ל אינו רשאי להגיש ערר על פסק הדין, אלא בקשה לעיון חוזר לרמטכ"ל – והכול בתוך שלושה ימים מיום מתן הפסק.

228. סמכויות הרמטכ"ל בעיון החוזר יהיו כסמכויות קצין שיפוט שדן בערר.

229. הכללים האמורים בפקודה זו בדבר ערר, יחולו, בשינויים המחויבים, גם על בקשה לעיון חוזר בהחלטת הרמטכ"ל.

דיון בערר

מועד הדיון בערר

230. מועדי הדיון בערר יפורטו להלן:

א. קש"ב שהוגש לו ערר מטעם הנידון, בהתאם לסעיף 223(א) לעיל, ידון בו בהקדם, ולא יאוחר מ- 14 ימים מיום הגשתו. אולם, אם הוגש ערר נגד פסק משמעתי, בגינו נושא הנידון עונש מחבוש בפועל – יידון הערר בהקדם, ולא יאוחר משלושה ימים מיום הגשתו. הוגש ערר נגד פסק משמעתי שבגינו נושא הנידון עונש ריתוק – יידון

- הערר בהקדם, ולא יאוחר משבעה ימים מיום הגשתו. הוראה זו לא תחול אם עוכב ביצוע העונש שהוטל בפסק עד תום הדיון בערר. אם תם מניין הימים ביום מנוחה, יהיה היום האחרון לדיון בערר למחרת אותו יום מנוחה.
- ב. במניין התקופות המצוינות בסעיף משנה א, לא תובאנה בחשבון תקופות בהן לא ניתן היה לדון בערר מסיבות התלויות בנידון (כגון, הימצאותו בחופשת מחלה).
- ג. הגיש הנידון ערר בהתאם לסעיף 223(א) לעיל, ובמהלך התקופות המצוינות בסעיף משנה א נעדר מן השירות שלא ברשות לתקופה שמשכה מעל 24 שעות – יהיה הערר בטל, אלא אם החליט הקש"ב שהוגש לו הערר לדון בו מטעמים מיוחדים המצדיקים זאת.
- ד. חלפו התקופות הקבועות בסעיף משנה א, ולא נידון הערר – יבוטל הפסק המשמעתי שהוגש נגדו הערר, אלא אם אישר פרקליט צבאי כי הערר יידון במועד מאוחר יותר, מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- ה. בוטל פסק לפי סעיף משנה ד, תחול הוראת סעיף 249 להלן.

נוכחות העורר

231. הקש"ב הממונה רשאי לדון בערר בנוכחות העורר או שלא בנוכחותו, ובלבד שלא יחמיר בעונש, כל עוד לא נתן לנידון להשמיע את דברו בפניו.

ניהול הדיון

232. הקש"ב הממונה הדן בערר רשאי להזמין עדים ולעיין בעדויות בכתב, ובלבד שיתקיימו התנאים המפורטים להלן:

- א. גביית עדות תתבצע בפני העורר.
- ב. עיון בעדויות בכתב ייעשה רק אם ניתנה לעורר הזדמנות לעיין בהן.

סמכויות קצין שיפוט הדן בערר

233. הקש"ב הממונה הדן בערר שהוגש מטעם הנידון, רשאי לפעול כמפורט להלן:
- א. לדחות את הערר.
- ב. לקבל את הערר ולזכות את הנידון.
- ג. להקל בעונש; היה הערר על חיוב בפיצויים – לבטל את החיוב או להקטין את שיעור הפיצויים.
- ד. להחמיר בעונש בתחום סמכותו כקצין שיפוט, ובלבד שלא יחמיר בעונש מבלי לאפשר לנידון הזדמנות להשמיע את דברו.

ה. לבטל הוראה בדבר הפעלת או הארכת עונש מותנה שהיה תלוי ועומד כנגד הנידון, אם מצא כי העונש המותנה הוטל, הוארך או הופעל שלא כדין.

ו. להפעיל עונש מותנה או להאריך עונש מותנה שהופעל, כל עוד הוא לא הוארך בעבר.

234. מצא הקש"ב הממונה הדין בערר לזכות את הנידון, רשאי הוא להורות על מתן פיצוי לנידון בהתאם לאמור בסעיף 248 להלן.

235. הקש"ב הממונה הדין בערר רשאי לתת הוראות, לפיהן, תקופת המחבוס בה יישא חייל בעקבות הערר תחושב כתב"ן, כמפורט להלן:

א. הטיל את עונש המחבוס הקש"ב הממונה הדין בערר בהתאם לסמכותו להחמיר בעונש – תיחשב תקופת המחבוס כתב"ן, אלא אם הורה הקש"ב הממונה הוראה אחרת.

ב. אישר הקש"ב הממונה עונש מחבוס שהטיל קצין השיפוט שנגד פסק דינו הוגש הערר, או הקל בעונש המחבוס שגזר – רשאי הקש"ב הממונה להתערב בהחלטתו של קצין השיפוט, בדבר היותה של תקופת המחבוס כתב"ן אם לאו.

236. החלטת הקש"ב, לפי סעיפים 233 עד 235 לעיל, תנומק ותירשם בטופס הערר.

העברת טופס הערר

237. פסק קש"ב ממונה בערר, יערכן שליש יחידת הקש"ב את החייל בתוצאות הערר ויעביר לו העתק מטופס הערר, וכן יפעל כמפורט בסעיף 214 לעיל, בשינויים המחויבים.

238. החלטה בערר שהגיש נידון שהוטל עליו מחבוס (בין שהוטל על ידי קצין השיפוט ובין שהוטל על ידי הקש"ב הממונה שדן בערר), תובא בהקדם, על ידי שליש יחידת הקש"ב, לידיעת מפקד מתקן הכליאה שבו נשא או נושא הנידון בעונש.

ביצוע עונש לאחר הדיון בערר

239. הוראות בדבר ביצוע העונש, עיכובו או הפסקתו, כמפורט בסעיפים 202 עד 211 לעיל, וכן הוראות בדבר העברת טופס 630 ורישום הדיון, יחולו גם על הקש"ב הממונה הדין בערר, בשינויים המחויבים, לפי העניין.

240. נשא החייל בעונש על-פי פסק שהוגש נגדו ערר, ינוכה העונש שנשא בו מהעונש שהוטל על-פי הפסק שניתן בערר.

פרק י"ב

המתקת עונש

סמכות לבטל עונש או פיצויים

241. הוטל עונש בדין משמעתי, הסמכות לבטלו או להקל בו על ידי הפחתתו או על ידי החלפתו בעונש קל ממנו (להלן:

"המתקה") נתונה לרמטכ"ל לגבי כל חייל או למי שסמכותו זו נאצלת לו, כמפורט להלן:

א. ראש אכ"א – לגבי כל חייל, ובלבד שלא ניתן היה להגיש את בקשת ההמתקה לגורם המוסמך כאמור

בסעיף משנה ב.

ב. מפקד בדרגת אלוף – לגבי חייל מפקדיו או חייל המוצב ביחידת רישום הכפופה לו בעת הגשת

הבקשה, לרבות אם סופח למתקן כליאה, למעט חייל שהוא דן בעצמו בהליך של דין משמעתי או חייל

שהוא דן בערר על הליך של דין משמעתי בעניינו.

ג. נעדר מפקד מוסמך, כאמור בסעיפי משנה א ו-ב, מהארץ או נבצר ממנו זמנית למלא את תפקידו,

תואצל סמכות ההמתקה באופן זמני לסגנו, לראש מטה או לממלא מקומו.

242. חויב חייל לשלם פיצויים על-פי סעיפים 197 עד 200 לעיל, רשאי הרמטכ"ל או מי שהוסמך מטעמו, כמפורט בסעיף

241 לעיל, לבטל את החיוב בפיצויים או להקטין את שיעורם.

סדרי הפנייה להמתקת עונש

243. נידון המבקש כי עונשו יומתק, יפנה בבקשה מנומקת בכתב למפקדו הישיר.

244. אלה פעולות המפקד הישיר:

א. מפקדו הישיר של הנידון יעביר את בקשת ההמתקה, בצירוף העתק מאושר של טופס 630 שאליו נוגעת הבקשה,

להחלטת מפקד הפיקוד, מפקד הזרוע או ראש האגף (להלן: "מפקד בדרגת אלוף") שבידו הסמכות להמתיק את

העונש, ללא דיחוי, ולא יאוחר מ- 48 שעות ממועד הגשת הבקשה.

ב. מפקדו הישיר של הנידון יהיה רשאי לצרף לבקשה את הערותיו ואת הערות קצין השיפוט, אולם אין בכך כדי

להוות עילה לעיכוב העברת הבקשה למפקד בדרגת אלוף, כאמור בסעיף משנה א.

ג. הועברה בקשה למפקד בדרגת אלוף, וזה מצא כי אין לו סמכות לדון בה – יורה מיד להעביר את הבקשה למפקד

בדרגת אלוף שבידו הסמכות להמתיק את העונש.

245. מפקד בדרגת אלוף שבידו הסמכות להמתיק את העונש, ישיב על הבקשה בהקדם (תשובתו תינתן על גבי כתב ההמתקה המצורף **כנספח ח** לפקודה זו). אולם, אם הוגשה בקשת המתקה כנגד פסק משמעתי, בגינו נושא הנידון עונש מחבוש בפועל – תידון הבקשה בתוך שבעה ימים, לכל היותר, ממועד העברת הבקשה על-ידי הנידון למפקדו הישיר. הוראה זו לא תחול אם עוכב ביצוע העונש שהוטל בפסק עד תום הדיון בבקשת ההמתקה. אם תם מניין הימים לדיון בבקשה ביום מנוחה, יהיה היום האחרון לדיון בבקשה למחרת אותו יום מנוחה.
246. חלפה התקופה הקבועה בסעיף 245 לעיל, והבקשה לא נידונה – ישוחרר החייל ממתקן הכליאה, אלא אם אישר הרמטכ"ל כי הבקשה תידון במועד מאוחר יותר.
247. החלטה בבקשת המתקה הנוגעת לעונש מחבוש בפועל תועבר לאלתר גם למתקן הכליאה שבו נושא הנידון בעונש.

פרק י"ג

פיצוי בדין משמעתי

248. פיצוי לאחר זיכוי בדין משמעתי –
- א. חייל שריצה עונש מחבוש, שהוטל עליו בדין משמעתי, או חלקו של עונש, כאמור, וזוכה לאחר מכן בערר בפני קש"ב ממונה, או חייל אשר ריצה עונש מחבוש שהוטל עליו על-פי פסק, שבוטל לאחר מכן על-ידי פרקליט צבאי, וזוכה על-ידי קש"ב במשפטו המחודש – רשאי הקש"ב שזיכהו בדין להורות, כי תוענק לו חופשה מיוחדת בתשלום, כפיצוי על תקופת היותו חבוש, ובלבד שלא יעלה משך החופשה על משך המחבוש שנשא החייל.
- ב. לאחר זיכוי של חייל כאמור, יוחזר לו תשלום השכר עבור תקופת המחבוש.
- ג. לגבי חייל מילואים שזוכה כאמור, רשאי הקש"ב שזיכהו להמליץ על תשלום שכר, בתנאי שירות מילואים נוסף עבור תקופת המחבוש. העתק מטופס הערר יועבר לאכ"א-פרט לאישור ההמלצה, אליו יצורף מכתב המלצה של הקש"ב.
249. פיצוי על-פי הוראת פרקליט צבאי –
- א. נידון חייל לריתוק ונשא בעונש, כולו או חלקו, ולאחר מכן נתגלה כי העונש עוכב שלא כדין, או בוטל הפסק או העונש בהחלטת פרקליט צבאי – רשאי הפרקליט הצבאי להורות על מתן חופשה מיוחדת בתשלום לחייל, ובלבד שלא יעלה משך החופשה על משך הריתוק שנשא החייל.

ב. נידון חייל למחבוש ונשא בעונש, כולו או חלקו, ולאחר מכן נתגלה כי העונש עוכב שלא כדין, או בוטל הפסק או העונש בהחלטת פרקליט צבאי – רשאי הפרקליט הצבאי להורות על מתן פיצוי לחייל. פיצוי לפי סעיף זה יכול שיהיה בהוראה למתן חופשה מיוחדת בתשלום.

פרק י"ד

שיפוט עבירות תנועה בדין משמעתי

250. לעניין פרק זה: "עבירת תנועה" – עבירה מן העבירות המפורטות להלן:
- א. עבירה על אחת מן התקנות שבחלקים א ו- ב לתקנות התעבורה (נוסח חדש), התשכ"א-1961, למעט תקנות שלעבירה עליהן נקבע עונש חובה.
- ב. עבירה של אי-קיום הוראות המחייבות בצבא, לפי סעיף 133(א) לחוק, כשההוראה נוגעת לכלי רכב, להסדרי התחבורה הצבאית או לתעבורה.
- ג. עבירה לפי סעיף 79(א) לחוק, בשל שימוש ברכב צבאי.
251. על שיפוט משמעתי בגין עבירות תנועה יחולו כל הוראות פקודה זו, בשינויים האמורים בפרק זה.

תנאים להעמדה לדין משמעתי

252. לא יידון חייל בדין משמעתי בגין עבירות תנועה, אלא בהתקיים אחד המקרים המפורטים להלן:
- א. החייל עבר את העבירה כשנסע בכלי רכב צבאי.
- ב. החייל עבר את העבירה כשנסע בכלי רכב אזרחי, אך במקום שהוא בפיקוחו או בשליטתו של הצבא.
- ג. החייל עבר את העבירה כשנסע בכלי רכב אזרחי במקום שאינו בפיקוחו או בשליטתו של הצבא, ופרקליט צבאי הורה להעמידו לדין משמעתי.
- ד. החייל עבר את העבירה, שלא תוך כדי נסיעה בכלי רכב, בנסיבות שיש להן זיקה לצבא.

עבירות תנועה שאינן נתונות לדין משמעתי

253. לא יועמד חייל לדין משמעתי בגין העבירות המפורטות להלן, אלא אם הורו על כך פרקליט צבאי או תובע תעבורה

צבאי:

- א. אי-ציות לתמרור "עצור".
- ב. אי ציות לתמרור "תן זכות קדימה".
- ג. אי-ציות לרמזור אדום.
- ד. נסיעה במהירות העולה ב-21 קמ"ש, לפחות, על המותר בדרך עירונית.
- ה. נסיעה במהירות העולה ב-26 קמ"ש, לפחות, על המותר בדרך בין-עירונית.
- ו. עקיפה בדרך לא פנויה או תוך חציית קו הפרדה רצוף.
- ז. אי-ציות לתמרור "אין כניסה".
- ח. אי חגירת חגורת בטיחות.
- ט. נסיעה שלא בימין הדרך.
- י. פנייה בניגוד להוראות תמרור.
- יא. נסיעה בשולי הכביש.
- יב. אי-ציות לחובת אחיזת הגה בשתי הידיים, תוך שימוש בטלפון נייד, כאשר כלי הרכב נמצא בתנועה, למעט שימוש בטלפון באמצעות "דיבורית" המותקנת בכלי הרכב, או שימוש בטלפון המחובר לאוזניה אחת או שימוש בטלפון שהוא בעל "דיבורית" פנימית.
- יג. נהיגה תוך צפייה במסך מולטימדיה המותקן ברכב, למעט תצוגת ניווט, תצוגה המשמשת את צה"ל ותצוגת נסיעה לאחור.
- יד. שימוש ברכב שלא למטרות הצבא או ללא רשות.
- טו. נהיגה בשכרות או נהיגה בהשפעת משקה משכר או סם.
- טז. נהיגה בזמן פסילה או נהיגה ללא רישיון נהיגה בכלל או ללא רישיון נהיגה מהסוג המתאים (מבחינת דרגת הרישיון C או B).
- יז. נהיגה ברכב לא תקין.
- יח. הירדמות או אובדן ריכוז או אובדן שליטה ברכב במהלך נסיעה.

254. לא יועמד חייל לדין משמעתי בגין עבירה שגרמה לתאונת דרכים שאינה תאונת דרכים קלה, כהגדרתה בפ"מ

58.0214 – "נוהל טיפול ברכב אחרי תאונת דרכים" או תאונת דרכים שבגינה נפתחה חקירת מצ"ח, אלא לפי החלטת

פרקליט צבאי או לפי החלטת תובע תעבורה צבאי.

255. העברת דוחות תנועה, תיערך כמפורט להלן:

א. דוחות על עבירות תנועה יועברו למדור עבירות.

ב. דוח על עבירת תנועה, שאינה נתונה לדין משמעתי, יועבר אל ראש תחום התעבורה בפרקליטות הצבאית.

ג. כל דוח אחר על עבירת תנועה יועבר על ידי מדור עבירות לשיפוט משמעתי ביחידה.

256. לא יעמוד חייל לדין משמעתי, על-פי דוח עבירת תנועה, אלא בהוראת פרקליט צבאי, תובע צבאי או אם הועבר

לשיפוט ביחידה על ידי מדור עבירות, כאמור בסעיף 255(ג) לעיל.

257. חייל, שאינו שוטר צבאי, וכן אזור שיש להם יסוד סביר להניח כי חייל אחר עבר עבירת תנועה, ואשר אין בסמכותם

להגיש נגדו תלונה, רשאים לדווח על כך למפקד החייל או למדור עבירות.

דוחות משטרת ישראל ופקחי רשויות מקומיות

258. ניתן דוח תנועה מאת שוטר משטרת ישראל או מאת פקח של רשות מקומית נגד חייל, יועבר הדוח למדור עבירות,

ויראו בו כדוח עבירת תנועה.

קצין השיפוט המוסמך

259. דין משמעתי בגין עבירת תנועה יתקיים בפני קצין שיפוט בדרגת סא"ל לפחות או בפני קצין שיפוט בדרגת רס"ן הנושא

מינוי סא"ל, המוסמך לכך בהתאם לכתב ההסמכה של הפצ"ר מכוח החוק (להלן: "קצין השיפוט המוסמך").

260. קצין השיפוט המוסמך לא ידון חייל על עבירת תנועה, אם הוא עצמו נמצא בעת ביצוע העבירה בכלי הרכב

שבאמצעותו או בקשר אליו נעברה העבירה.

דיווח על השיפוט בעבירות תנועה

261. מפקד היחידה אחראי לוודא שיועמדו לדין חיילים שנגדם הוגשו דוחות על עבירות תנועה, ושיועבר דיווח על תוצאות

השיפוט לראש מדור עבירות בתוך 14 ימים מקבלת הוראה, כאמור בסעיף 256 לעיל. אם ההליך המשמעתי בוצע

בהוראת תובע תעבורה צבאי או בהוראת פרקליט צבאי, יועבר הדיווח על תוצאות השיפוט לתובע שהורה על השיפוט או לראש תחום תעבורה בתוך 14 ימים מיום קבלת ההוראה שניתנה.

262. הקמץ"ר יהיה רשאי להגיש תלונה נגד חייל שקיים יסוד סביר להניח כי הוא נושא באחריות לאי-קיומו של דין משמעת או לאי-דיווח אודות תוצאותיו, כאמור בסעיף 261 לעיל.

פרק ט"ו

שיפוט מהיר

263. בפרק זה:

א. "מבצע אכיפה" – מבצע המוגבל לתקופה ולמקום מסוימים, שערכו פיקוד, זרוע או אגף ושראש אכ"א הסמיכם לכך, כדי לאכוף הוראות, שעבירה עליהן נתונה לשיפוט מהיר.

ב. "ראש צוות לאכיפת משמעת" – מי שהוסמך על-פי [הק"א 33-03-11 – "צוות לאכיפת המשמעת בצה"ל"](#) – [פעולות לאכיפת משמעת הופעה ולבוש"](#).

ג. "שיפוט מהיר" – שיפוט בגין עבירות מסוימות, כמפורט בסעיף 267 להלן, שבוצעו במהלך מבצע אכיפה.

264. על שיפוט מהיר יחולו כל הוראות פקודה זו, בשינויים המפורטים בפרק זה.

הסמכות להגיש תלונה במבצע שיפוט מהיר

265. ראש צוות לאכיפת משמעת רשאי להגיש תלונה נגד כל חייל הנתון לסמכותו מכוח תפקיד זה, כאשר יש יסוד סביר להניח, כי עבר עבירה הנתונה לשיפוט מהיר, למעט עבירת תנועה.

266. תלונה ביחס לעבירת תנועה יגיש שוטר צבאי בלבד.

עבירות הנתונות לשיפוט מהיר

267. אלה העבירות הנתונות לשיפוט מהיר:

א. עבירות משמעת, הופעה ולבוש.

ב. כל עבירה הנתונה לשיפוט משמעת שנועברה כלפי שוטר צבאי או כלפי חבר צוות לאכיפת המשמעת בעת מילוי תפקידו במבצע לשיפוט מהיר.

ג. עבירה של נשיאת נשק כשנתונה בו מחסנית, בניגוד להוראות המחייבות בצבא.

ד. עבירה של אי-נשיאת נשק אישי, בניגוד לפ"מ 2.0101 – "נשיאת נשק ואבטחתו בחופשה ובמהלך שהיה מחוץ

למתקני צה"ל".

ה. עבירות תנועה הנתונות לדין משמעתי.

סמכויות קצין השיפוט לדון בשיפוט מהיר

268. מבלי לגרוע מן האמור בפקודה זו, יהיו הגורמים הנזכרים להלן מוסמכים לשיפוט חיילים בגין תלונות שהוגשו נגדם במסגרת מבצע שיפוט מהיר.

מבצעי אכיפה הנערכים בכל צה"ל

269. קש"ב המשרת בפיקוד, בזרוע או באגף שראש אכ"א הטיל עליהם לערוך מבצע אכיפה כלל צה"לי, אשר מונה על-ידי קצין השלישות של הגוף העורך את המבצע לשבת בדין במבצע זה – מוסמך לדון כל חייל שדרגתו רס"ן, לכל היותר, אם עבר ביום המבצע עבירה הנתונה לשיפוט מהיר, ובלבד שדרגת הקש"ב תהא גבוהה מדרגת החייל.

מבצעי אכיפה בזרוע, בפיקוד או באגף

270. קש"ב המשרת בפיקוד, בזרוע או באגף, אשר מונה על-ידי קצין כוח האדם הפיקודי, הזרועי או האגפי לשבת בדין במבצע זה – מוסמך לדון כל חייל שדרגתו רס"ן, לכל היותר, אם עבר באותו יום, בתחום מרחב הפיקוד, הזרוע או האגף, עבירה הנתונה לשיפוט מהיר, ובלבד שדרגת הקש"ב תהא גבוהה מדרגת החייל.

העברת הדיון וערר

271. לעניין פרק זה, מוסמכים הגורמים המפורטים להלן לשמש כקש"ב ממונה:

- א. במבצע אכיפה הנערך בכל צה"ל – קצין השלישות של הגוף שנקבע לערוך את המבצע. התקיים הדיון בנוכחות קצין השלישות, יראו את מפקדו של קצין השלישות של הגוף שנקבע לערוך את המבצע כקש"ב הממונה.
- ב. במבצע אכיפה הנערך בזרוע, בפיקוד או באגף – קצין כוח האדם הזרועי, הפיקודי או האגפי בהתאמה. התקיים הדיון המשמעתי בנוכחות קצין כוח האדם הזרועי, הפיקודי או האגפי, יראו את מפקדו כקש"ב הממונה.

מועד הדין בתלונה

272. תלונה שהוגשה במבצע אכיפה, תידון בפני הגורמים המפורטים בסעיפים 269 עד 270 לעיל, בתוך שבעה ימים מיום הגשת התלונה. לא נידונה התלונה בתוך שבעה ימים כאמור – תועבר התלונה לשיפוט ביחידת החייל בהקדם, ותידון בהתאם לסעיפים 53 עד 54 לעיל.

דיווח על תוצאות השיפוט

273. הועמד חייל לדין במבצע שיפוט מהיר בגין עבירת תנועה, יוודא מפקד היחידה שבה נערך השיפוט כי דוח על תוצאות השיפוט יועבר גם למדור עבירות במקמצי"ר.

שיפוט מהיר בגין נסיעה בטרמפים

274. חייל שהוגש נגדו דוח עבירה בגין נסיעה בטרמפים במסגרת מבצע מדמה, כהגדרתו ב"פ"מ 2.0104 – "הוראות לנסיעה בטרמפים", יישפט בהתאם להוראות פ"מ 2.0104 – "הוראות לנסיעה בטרמפים".

פרק ט"ז

שיפוט עובדים בשירות הצבא

275. על הליך משמעתי נגד עובד בשירות הצבא יחולו כל הוראות פקודה זו, בשינויים המפורטים בפרק זה.

הגשת תלונה

276. תלונה נגד עובד בשירות הצבא, לא תוגש אלא על ידי קצין או על ידי נגד בכיר.
277. העתק מן התלונה יישלח, עם הגשתה, למרכז תע"ץ, תוך שמירה על פרטיות העובד.

עבירות הנתונות לדין משמעתי

278. ניתן להעמיד עובד בשירות הצבא לדין משמעתי בגין עבירות כמפורט להלן:

א. בתקופה שאינה תקופת לחימה:

(1) עבירת תנועה הנתונה לדין משמעתי.

(2) עבירה של אי שמירת רכוש צבאי, הוצאת רכוש צבאי מרשות הצבא או שימוש ברכוש הצבא שלא למטרות הצבא.

(3) עבירות של התרשלות או של אי-קיום הוראות המחייבות בצבא, ובלבד שהן נוגעות לכללי בטיחות בעבודה או לאי-שמירת גהות בעבודה.

(4) עבירה אחרת שבגינה ניתן להעמידו לדין בבית דין צבאי, ואשר פרקליט צבאי הורה על העמדתו לדין משמעתי בגינה, בעקבות חקירת מצ"ח או בעקבות בדיקה על ידי קצין בודק.

ב. בתקופת לחימה ניתן להעמיד עובד בשירות הצבא לדין משמעתי בגין כל עבירה שבגינה ניתן להעמיד עובד לדין בבית דין צבאי לפי סעיף 13 לחוק, והנתונה לדין משמעתי.

קצין השיפוט המוסמך

279. עובד בשירות הצבא יועמד לדין משמעתי בפני קצין שיפוט שדרגתו סא"ל, לפחות. לא משרת ביחידתו של העובד קצין בדרגה כאמור, או שהקצין שוהה בחופשה שאורכה עולה על 7 ימים – ניתן להביאו בפני קצין שיפוט בדרגת רס"ן.

מסדר הדין

280. האמור בסעיפים 68 עד 70, 73, 74 (ג) ו-75 סיפא לעיל, לא יחול על הליך משמעתי נגד נידון שהוא עובד בשירות הצבא.

עונשים בדין משמעתי

281. קצין שיפוט הדין עובד בשירות הצבא, אינו מוסמך להטיל עליו את העונשים האלה:

- א. ריתוק למחנה או לאונייה.
- ב. בתקופה שאינה תקופת לחימה – עונש מחבוש, אלא אם הורשע העובד בעבירה של הוצאת רכוש מרשות הצבא או בעבירת שימוש ברכוש הצבא שלא למטרות הצבא.
- ג. הורדה בדרגה.

העברת טופס 630 בתום הדיון

282. נוסף על האמור בסעיף 214 לעיל, יעביר שליש יחידתו של קצין השיפוט העתק מטופס 630 למרכז תע"ץ 9508, תוך שמירה על פרטיות העובד. העתק הטופס יישמר בתיקו האישי של העובד.

פרק י"ז

שיפוט עובדים בשליחות הצבא

283. על הליך משמעתי נגד עובד בשליחות הצבא יחולו כל הוראות פקודה זו, בשינויים המפורטים בפרק זה.

עבירות הנתונות לדין משמעתי

284. ניתן להעמיד לדין משמעתי עובד בשליחות הצבא בגין עבירה הנתונה לדין משמעתי והיא אחת העבירות המפורטות להלן:

א. עבירה הנוגעת לרכוש הצבא.

ב. עבירת תנועה.

ג. עבירה אשר בוצעה תוך ניצול תפקידו או מעמדו.

פרק י"ח

דין משמעתי בהוראת פרקליט צבאי

285. על הליך משמעתי הנערך בהוראת פרקליט צבאי יחולו כל הוראות פקודה זו, בשינויים המפורטים בפרק זה.

קצין השיפוט המוסמך

286. הורה פרקליט צבאי על העמדת חייל לדין משמעתי, יתקיים הדיון המשמעתי בפני קצין השיפוט הבכיר שקבע הפרקליט.

סדרי הדיון בתלונה

287. נוסף על האמור בפרק ז' לפקודה זו, רשאי פרקליט צבאי להורות כי בהליך משמעתי הנערך בהוראת פרקליט, יחולו סדרי דין נוספים.

הזנת התלונה והעברתה

288. שליש היחידה אחראי על הזנת התלונה והעברתה, ועליו לפעול באופן הבא:
- הורה פרקליט צבאי כי תלונה תידון בדין משמעתי, יזין שליש יחידתו של קצין השיפוט, עם קבלת ההוראה, את התלונה ברשומת הממוחשבת המיועדת לכך, ויציין את הפרקליט כמתלונן.
 - לאחר הזנת התלונה יגיש שליש היחידה את התלונה בטופס 630 ויעבירה בהקדם לקצין השיפוט.
 - נוסף על האמור בסעיף 23 לעיל, יצרף שליש היחידה לטופס 630 את חוות דעת הפרקליט וכן את חומר הראיות אליו היא מתייחסת.

מועד הדיון

289. אלו הם מועדי הדיון בתלונה:
- הורה פרקליט צבאי כי תלונה תידון בדין משמעתי, ידון קצין השיפוט בתלונה לא יאוחר מ-30 ימים ממועד קבלת ההוראה.
 - חלפו 30 ימים, ולא התקיים הליך משמעתי, כהוראת הפרקליט הצבאי, יועבר הדיון למפקדו של קצין השיפוט, בדרגת אל"ם לפחות, וזה יהיה חייב לדון בה בהקדם האפשרי, אלא אם יורה פרקליט צבאי אחרת.

הליכים לפני הדיון

290. נוסף על האמור בסעיף 24 לעיל, יודיע שליש היחידה לנידון על זכותו לעיין בחוות דעת הפרקליט ובכל חומר הראיות אליו היא מתייחסת, ולהציג בפני קצין השיפוט חוות דעת מטעמו, כמפורט להלן.

חוות דעת מטעם הנידון בדין משמעתי

291. קצין השיפוט ישאל את הנידון אם הוא מעוניין להגיש לו חוות דעת מטעמו, בקשר להוראת הפרקליט, לרבות חוות דעת שהוכנה על ידי סגנור צבאי או על ידי עורך דין (להלן: "סגנור").
292. ביקש הנידון להמציא חוות דעת מטעמו לפני הדיון בתלונה או עם תחילתו, יעוכב הדיון המשמעתי בשבעה ימים, לכל היותר, אלא אם הורה קצין השיפוט אחרת, לאחר שהתייעץ עם הפרקליט הצבאי הרלוונטי.
293. הפעולות שתינקטנה עם הגשת חוות הדעת מטעם הנידון תפורטנה להלן:
- א. הוגשה חוות דעת מטעם הנידון, היא תועבר לעיון הפרקליט הצבאי זמן סביר לפני הדיון בתלונה. הוצגה חוות דעת מטעמו של הנידון, כאמור, לקצין השיפוט לראשונה במעמד הדיון בתלונה, מבלי שהועברה קודם לעיון הפרקליט – יפסיק קצין השיפוט את הדיון ויעביר את חוות הדעת לפרקליט.
- ב. פרקליט צבאי יהיה רשאי להגיש לקצין השיפוט את התייחסותו לחוות הדעת שהוגשה מטעם הנידון, בתוך 14 ימים, לכל המאוחר, מהיום בו קיבל העתק ממנה. הוגשה התייחסות כאמור מטעם הפרקליט, יועבר העתק ממנה לנידון.
- ג. הועברה התייחסות הפרקליט הצבאי, כאמור בסעיף משנה ב, יהיה הנידון רשאי להגיש לקצין השיפוט התייחסות נוספת מטעמו, לרבות התייחסות שהוכנה בידי סגנור, בקשר להבהרת עניין שהתעורר בהתייחסות הפרקליט הצבאי. זאת, תוך שבעה ימים, לכל המאוחר, מהיום בו קיבל העתק ממנה, אלא אם הורה קצין השיפוט אחרת, לאחר שהתייעץ עם הפרקליט הצבאי. העתק מההתייחסות הנוספת, כאמור, יועבר לפרקליט.

העברת טופס 630 לאחר הדיון

294. נוסף על האמור בסעיף 214 לעיל, יועבר העתק מטופס 630 גם לפרקליט הצבאי שהורה על ההליך ולשאר הנמענים בהוראת הפרקליט, לא יאוחר משבעה ימים מיום הדיון.

ערר

295. נידון שהורשע ושהוטל עליו עונש בדין משמעתי שנערך על-פי הוראת פרקליט, רשאי להגיש ערר תוך 15 ימים מיום מתן הפסק.

296. זוכה נידון שהועמד לדין משמעתי על-פי הוראת פרקליט, רשאי הפרקליט הצבאי הראשי או סגנו, אם סבר כי בחומר הראיות אליו מתייחסת הוראת הפרקליט ובראיות שעלו במהלך הדיון בתלונה, יש ראיות מספיקות להוכחת אשמת הנידון, להגיש, בתוך 15 ימים מיום שהובא לידיעתו הפסק, ערר שיידון בפני קש"ב ממונה. קצין השיפוט רשאי לדון בערר אף אם הוגש לאחר חלוף 15 הימים כמפורט לעיל, אם יש לדעתו טעמים המצדיקים זאת. טעמים אלו יירשמו על ידו.

297. הוגש ערר בהליך משמעתי הנערך בהוראת פרקליט צבאי, יחולו הוראות סעיפים 291 עד 293 לעיל גם ביחס לדיון בערר.

סמכויות קצין השיפוט הדן בערר

298. הקש"ב הממונה הדן בערר שהגיש הפרקליט הצבאי הראשי, רשאי לפעול כמפורט להלן:

- א. לדחות את הערר.
- ב. לבטל את הזיכוי, להרשיע את הנידון ולהטיל עליו עונש ופיצויים. ובלבד שלא יעשה כן כל עוד לא נתן לנידון הזדמנות להשמיע את דבריו.

299. החלטת הקש"ב לפי סעיף 298 לעיל תנומק ותירשם בטופס הערר.

פרק י"ט

פיקוח יחידתי

ביקורת על ידי שליש יחידה

300. שליש יחידה יערוך ביקורת, אחת לחודש, לפחות, בדבר הטיפול בתלונות שאמורות היו להתברר על ידי קצין שיפוט מיחידתו. בין היתר, יודא שליש היחידה, כי התלונות הוזנו כנדרש וטופלו בתוך פרקי הזמן הקבועים בפקודה זו.

אחריות מפקד היחידה

301. מפקד היחידה יודא, כי נוהלי הדין המשמעתי יבוצעו בהתאם למפורט בפקודה זו.

ביקורת על הטיפול בתלונות

302. קציני כוח האדם הזרועיים, הפיקודיים או האגפיים, יערכו ביקורת שוטפת על הטיפול בתלונות שאמורות היו להתברר ביחידות הכפופות להם.

פרק כ'

פיקוח משפטי

סמכות הפרקליט הצבאי הראשי או סגנו או פרקליט צבאי לבטל פסק

303. הפרקליט הצבאי הראשי או סגנו או פרקליט צבאי יבטלו פסק שניתן בדין משמעת, אם נוכחו שהנידון אינו נושא באחריות לעבירה שבה הורשע.

304. הפרקליט הצבאי הראשי או סגנו רשאים לבטל פסק שניתן בדין משמעת אם סברו, כי קיים חשש של ממש לעיוות דין אם לא יעשו כן, לרבות בשל כך שההליך המשמעתי התנהל באופן הפוגע בסדרי הדין שנקבעו בחוק או בפקודות הצבא.

סמכות הפרקליט הצבאי הראשי או סגנו לשנות פסק

305. הפרקליט הצבאי הראשי או סגנו רשאים:

א. להמיר כל עונש שהוטל בדין משמעת, אשר קצין השיפוט לא היה מוסמך להטיל, בעונש שקצין השיפוט היה מוסמך להטיל.

ב. לבטל כל חלק מעונש או מחיוב בפיצויים אם קצין השיפוט חרג מסמכותו בהטילו אותו.

ג. לבטל עונש או חיוב בפיצויים, אם קצין השיפוט חרג מסמכותו בהטילו אותו, ואם מצאו זאת לנכון – להחזיר את הדיון לקצין השיפוט כדי שישקול מחדש את העונש.

ד. להחזיר את הדיון המשמעתי לקצין השיפוט לשם הטלת עונש, אם קצין השיפוט הרשיע את הנידון אך לא הטיל עליו עונש.

ה. לצוות על הפעלת עונש על תנאי, אם קצין השיפוט לא הפעילו כאשר היה עליו לעשות כן.

ו. לתקן תקופת תנאי, בפסק שהוטל בו עונש על תנאי, אם קצין השיפוט חרג מסמכותו בקביעת התקופה.

- ז. אם נוכח אחד מהם, כי קצין שיפוט הורה שלא כדין להפעיל עונש על תנאי – לבטל את ההוראה, ואם הנידון נשא את העונש או כל חלק ממנו על פי ההוראה – גם לקבוע שיראו אותו כאילו נשא את העונש כולו.
- ח. לבטל הוראת קצין שיפוט שהנידון יישא עונשים בזה אחר זה, כאשר העבירות שהנידון הורשע בהן נעברו בעניין אחד.

306. הפרקליט הצבאי הראשי או סגנו יבטלו כל הוראה שניתנה במסגרת הליך משמעת, אשר אינה עונש, ורשאים הם להמירה בעונש שקצין השיפוט היה מוסמך להטיל.

סמכויות נוספות

307. הוראות פרק זה תחולנה גם על פסק של קצין שיפוט בכיר בערר.
308. ניתן פסק בדין משמעת וקצין השיפוט לא היה מוסמך לדון בעבירה או לדון את הנידון, יראו את הפסק המשמעת כבטל. פסק כאמור, יועבר אל הפרקליט הצבאי הראשי, סגנו או פרקליט צבאי, אשר יהיו רשאים להורות על אישור הפסק בדיעבד, ובלבד שהיו רשאים להורות מראש לקצין השיפוט לדון בעבירה או לדון את הנידון, לפי העניין. אושר הפסק כאמור, יראו את הפסק כפסק שניתן בסמכות מיום שניתן.
309. הפרקליט הצבאי הראשי, סגנו או פרקליט צבאי, רשאים לשמוע את הנידון, את קצין השיפוט וכל אדם אחר, בטרם יחליטו לפי פרק זה.
310. הפרקליט הצבאי הראשי וכן סגנו רשאים לעכב, לתקופה שלא תעלה על שבעה ימים מיום מתן הפסק, ופרקליט צבאי רשאי לעכב, לתקופה שלא תעלה על ארבעה ימים מיום מתן הפסק, ביצועו של עונש שאינו על תנאי שהוטל בדין משמעת, לשם בירור הנסיבות הדרושות להפעלת סמכות מסמכויותיהם לפי פרק זה.
311. בוטל פסק מחמת חשש של ממש לעיוות דין או מחמת חוסר סמכות, רשאי מי שביטל אותו להורות על העמדתו של החייל שניתן לדין משמעת. נשא החייל עונש לפי פסק שבוטל והורשע בדיון חוזר, יובא בחשבון העונש שהחייל ריצה, בהתאם לכללים הבאים:
- א. עונשי ריתוק או מחבוס, לרבות מחבוס על תנאי שהופעל, ייחשבו יום כנגד יום.
- ב. סכום כסף שנגבה מהחייל כקנס או כפיצויים יוחזר לו, אולם אם הוטל עליו אחד מאלה בדיון החוזר, יובא בחשבון הסכום שכבר נגבה.

312. הפרקליט הצבאי הראשי, סגנו, פרקליט צבאי או מי שהוסמך לכך על ידם, רשאים להורות למפקד יחידה או לשליש יחידה, להעביר לעיונו טופס 630, לרבות טופס ערר. נדרש טופס כאמור – יועבר הטופס לידי מי שדרש אותו בהקדם האפשרי.

313. הפרקליט הצבאי הראשי או סגנו רשאים להמליץ למפקד, כי קצין שיפוט הנתון לפיקודו יעבור מבחן דמ"ש. קצין שלגביו ניתנה המלצה כמפורט לעיל, לא יהיה רשאי לשמש כקצין שיפוט, עד אשר יבצע מבחן כאמור.

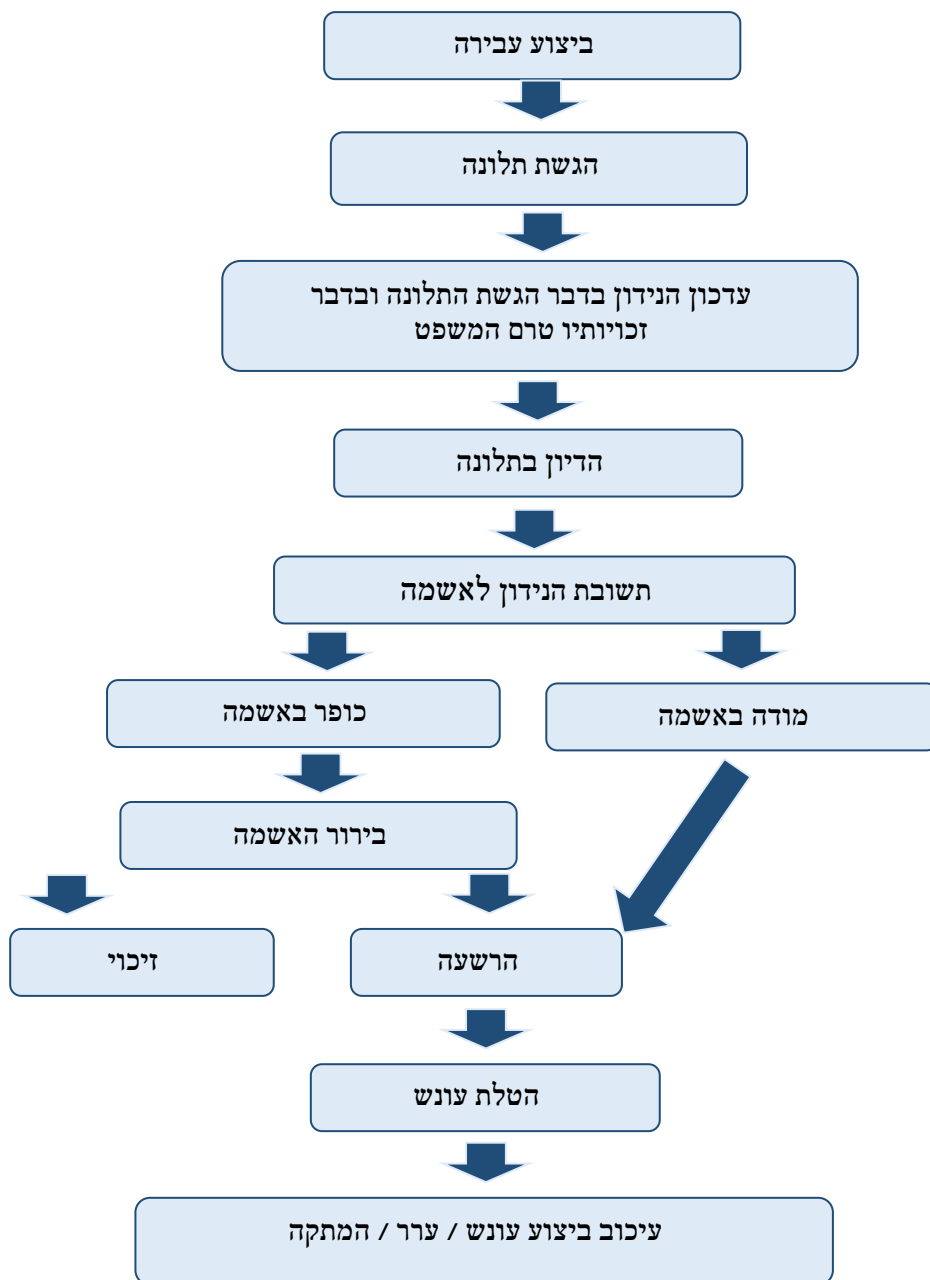
פרק כ"א

הוראות שונות

314. הנספחים בפקודה זו יתוקנו בהליך לתיקון נספח כמפורט בהפ"ע 1.0102 – "תהליך העדכון של פקודות המחייבות את כלל הצבא", על ידי רמ"ט אכ"א, לאחר אישור מפצ"ר-יעצ"ק, אג"ת-הממונה על פקודות הצבא ואמ"ן-מחב"ם.

נספח א'

שלבי ניהול הליך הדין המשמעתי

תוקף נספח ב' מיום 1 בדצמבר 2023

נספח ב'

עבירות לפי חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, ועבירות על תקנות שירות בטחון (חובות אנשי מילואים), התשט"ז-1956, הנתונות לדין משמעת

עבירות לפי חוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955, הנתונות לדין משמעת

סעיף	כותרת	תוכן	האם נדרש אישור פרקליט
47(ב)	מתן יד למרידה	חייל שעשה אחת מאלה: (1) בהיותו נוכח בשעת מרידה לא עשה כמיטב יכולתו כדי לסכלה או לסייע בסיכולה; (2) משנודע לו על מרידה או על קשר למרידה לא הודיע על כך מיד למפקד.	נדרש אישור פרקליט
48	מרי	חייל שעשה מעשה בניגוד למשטר או למשמעת או לסדר הטוב בצבא, והתכוון במעשה זה לעורר או להפגין התנגדות או מחאה נגד הוראה המחייבת בצבא או נגד דין כל שהוא, וכן חייל שנתן יד למעשה כזה.	
49	הפגנה הפוגעת במשמעת	חייל שעשה מעשה בניגוד למשטר או למשמעת או לסדר הטוב בצבא, והתכוון במעשה זה להפגין חוסר כבוד למפקד או הזדהות עם דרישה, תרעומת או טענה של חייל אחר, וכן חייל שנתן יד למעשה כזה.	
52	זריעת בהלה או ייאוש	חייל אשר עשה מעשה או הפיץ ידיעה – בין נכונה ובין בלתי נכונה – בעניין הקשור בביטחון המדינה, ויש בהם כדי לעורר בקרב החיילים בהלה או ייאוש.	
53	תעמולה הפוגעת במשטר הצבאי או במשמעת הצבא	חייל אשר הכין, החזיק לשם הפצה, פרסם או הפיץ, בכתב או בצורה אחרת, חומר תעמולה שהבאתו לידיעת חייל עלולה להשפיע בדרך הפוגעת במשטר הצבאי או המערערת את המשמעת בצבא, או אשר עשה בין חיילים תעמולה בעל פה העלולה להשפיע בדרך האמורה.	נדרש אישור פרקליט
54	תעמולה הפוגעת בסדר הטוב בצבא	חייל אשר הכין, החזיק לשם הפצה, פרסם או הפיץ, בכתב או בצורה אחרת, חומר תעמולה שהבאתו לידיעת חייל עלולה להשפיע בדרך הפוגעת בסדר הטוב בצבא, או אשר עשה בין חיילים תעמולה בעל פה העלולה להשפיע בדרך הפוגעת בסדר הטוב בצבא.	
58(א)	נטישת משמרת	חייל שנשט את משמרתו. • למעט אם נעברה העבירה נוכח האויב או במקרה בו זקיף עזב משמרתו לפני שהוחלף כדין, או שבניגוד לפקודות הצבא או להוראות התנהג על משמרתו באופן שמנע ממנו למלא את התפקיד שלמענו הועמד כזקיף.	
59	אלימות כלפי מפקד	חייל שהיכה מפקד או השתמש כלפיו באלימות. • למעט אם עשה את המעשה שעה שהמפקד שימש בתפקידו.	נדרש אישור פרקליט במקרים שבהם כתוצאה מהאלימות נגרמה פגיעתו של המפקד

61	אלימות כלפי חייל	חייל שהיכה חייל אחר או השתמש כלפיו באלימות.	נדרש אישור פרקליט אם האלימות גרמה לפציעתו, או לחבלה שפגעה בכוחו עבודתו לתקופה ארוכה משבעה ימים, או מקרה של אלימות כלפי חייל, שבו נגרמה חבלה חמורה
62	איום ועלבונות כלפי מפקד	חייל שאיים על מפקדו או העליבו, או עשה מעשה אחר הפוגע בכבודו או במעמדו כמפקד.	נדרש אישור כשהאיום נעשה תוך שימוש בנשק חם או קר
63	איום על ממלאי תפקיד	חייל שאיים באלימות על זקיף, על שוטר צבאי בקשר לתפקידו של השוטר או כשהשוטר בתפקיד, או על חייל שהופקד על שמירת אדם, רכוש או במקום.	נדרש אישור כשהאיום נעשה תוך שימוש בנשק חם או קר
64	התנגדות לפעולה חוקית	חייל אשר התנהג בכוח לחייל הבא בתוקף תפקידו לשימוש במשמורת, או סירב לציית להוראות חייל כזה.	
65	התעללות	(א) חייל שהיכה חייל הנמוך ממנו בדרגה או שהיכה אדם הנמצא במשמורת שהחייל מופקד עליה, או שהתעלל בהם אחרת. (ב) חייל שהתעלל בחייל אחר. • למעט אם נעברה העבירה בנסיבות מחמירות.	נדרש אישור פרקליט
66	עיכוב רכוש ללא הצדקה	חייל שקיבל בתוקף תפקידו כסף או חפץ שנועד לחייל אחר, וללא הצדקה עיכבו תחת ידו או נמנע לשלמו או למסרו.	
67	שררה כלפי פקודים	חייל שהשתמש לרעה בסמכותו כלפיו פקודו. • למעט אם נעברה העבירה במהלך אימון או בקשר לאימון ובנסיבות מחמירות.	נדרש אישור פרקליט
68	חריגה מסמכות	חייל שחרג במזיד מן הסמכויות שניתנו לו לביצוע תפקידו בצבא.	
70	גרימת נזק לרכוש על ידי חריגה מסמכות	חייל שחרג מסמכותו ובמעשהו זה גרם או עלול היה לגרום נזק לרכוש.	
71	קצין שיפוט שחרג מסמכותו	חייל שחרג מסמכותו על ידי שפעל כקצין שיפוט, בין שהוא קצין שיפוט ובין שהוא מתחזה כקצין שיפוט.	
72	חריגה מסמכות עד כדי סיכון חיים או בריאות	חייל שחרג מסמכותו, זה גרם או עלול היה לגרום חבלה לגופו או נזק לבריאותו של אדם אחר.	
77(א)	הוצאת רכוש מרשות הצבא	חייל שהוציא ביוזמיו ושלל כדין רכוש צבאי מרשות הצבא. • למעט אם ערך הרכוש עולה על סכום השווה לעשרה שיעורים של שכר יסוד חודשי של טוראי בשירות חובה, כפי שהוא בשעת ביצוע העבירה.	נדרש אישור פרקליט אם ערך הרכוש שהוצא מרשות הצבא עולה על הסכום הכולל שבגינו מוסמך מפקד חטיבה להורות על מינוי

נוסח פקודה זה פורסם במאגר הפקודות הצה"לי בצה"ל-נט בתאריך 26 בפברואר 1978
תאריכי עדכון הפקודה: 4 ביולי 1978; 2 באפריל 1980; 20 בנובמבר 1980; 1 בינואר 1981; 25 בפברואר 1982; 25 ביולי 1984;
20 במאי 1987; 20 באוקטובר 1987; 20 ביולי 1989; 15 באוגוסט 1991; 1 ביוני 1992; 23 באוגוסט 2005; 1 בינואר 2009; 30 בדצמבר 2010;
30 ביוני 2020; 3 באוגוסט 2022; 21 בינואר 2026, 20 במאי (תיקון טכני) 2026

קבר"ד, כמפורט בהוראת קבע אט"ל 5.09 – "חוסר באפסניה ונזק לאפסניה - סמכויות הטיפול והבירור" (על פי פ"מ 52.0301 - "טיפול בחוסר באפסניה או בנוקיה")			
	<p>חייל שהשתמש ברכוש צבאי שלא למטרות הצבא.</p> <p>• למעט חייל שהשתמש בנשק שהוא רכוש צבאי שלא למטרות הצבא.</p>	שימוש ברכוש צבאי שלא למטרות הצבא	79 (א)
נדרש אישור פרקליט כאשר העבירה היא התרשלות בשמירה על נשק, כהגדרתו בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 ועל מכשירי קשר ואופטיקה, שסיווגם הביטחוני "סודי" או "סודי ביותר"	חייל שלא נקט במועד הנכון בכל האמצעים הסבירים כדי לשמור מנזק, מקלקול או מאובדן כל רכוש צבאי שהגיע לרשותו או שהוא אחראי לו בדרך אחרת, בין אם ניוזק הרכוש, נתקלקל או אבד ובין אם לאו.	אי שמירתו של רכוש צבאי	80
	חייל שנטל שלא כדין ציוד או אספקה של הצבא לצורך יחידה שהציוד או האספקה לא היו מיועדים לה, או שעיקב שלא כדין ציוד או אספקה של הצבא.	נטילת ציוד ואספקה או עיכובם שלא כדין	82
נדרש אישור פרקליט כאשר ערך הרכוש שנגנב עולה על סכום של 10 משכורות של טוראי בשירות חובה	חייל שהוציא ביודעין ושלא כדין, מרשות חייל אחר כסף או רכוש אחר.	גניבה מחייל	84
נדרש אישור פרקליט במקרים הבאים: <ul style="list-style-type: none"> - פציעת אדם. - איום בנשק. - יצירת סיכון מכון לאדם על ידי הפניית קנה הנשק לעברו או בסמוך אליו, בנסיבות מחמירות כגון: <ul style="list-style-type: none"> טעינת הנשק, דריכתו, פתיחת הנצרה, לחיצה על ההדק, בין שאחת מפעולות אלה נעשתה – על ידי החייל או אחר- לפני הפניית קנה הנשק, ובין לאחר מכן. 	חייל אשר ללא סמכות או ללא נקיטת אמצעי זהירות נאותים נשא נשק, טיפל בו או השתמש בו באופן אחר.	שימוש בלתי חוקי בנשק	85

- ירי שלא כדין בנשק (כגון: מטווח פרטי, ירי "פילטרים")			
	חייל מן הצוות של כלי טיס או כלי שיט שנשט את הכלי ללא רשות בשעה שנשקפת לכלי סכנת אבדן. * למעט אם היה מפקד הכלי.	נטישת כלי טיס או כלי שיט	87
	חייל שטיפל בכלי טיס או בכלי שיט של הצבא, בחוסר זהירות או בהפרת כלל מכללי הטיפול, הטיסה או השיט, או שהטיסו או שהשיטו כאמור, והביא בזה, או עלול היה להביא בזה, למותו של אדם או לחבלתו.	טיפול בכלי טיס או בכלי שיט בחוסר זהירות או בניגוד להוראות	88
	חייל שהטיס כלי טיס של הצבא כשלא היה רשאי לכך על פי פקודות הצבא.	טיסה ללא רשות	89
	חייל שהטיס כלי טיס של הצבא בגובה נמוך מהקבוע בפקודות הצבא לאותו סוג של כלי טיס או לאותו שלב או סוג של טיסה.	טיסה אסורה	90
	חייל מכל דרגה שהיא, שהיה בכלי טיס או בכלי שיט של הצבא, ולא קיים הוראותיו החוקיות של הממונה על אותו כלי טיס או כלי שיט, בכל עניין הנוגע לנהיגתם, לביטחונם או למשטר הפנימי בהם, בין שהממונה הוא חייל ובין אם לאו, ואף אם אין הממונה גבוה ממנו בדרגה.	אי מילוי הוראות מפקד כלי טיס או כלי שיט	91
עמורה זו תוקנה ביום 21 בינואר 2026 נדרשת הוראת פרקליט לגבי חיילים בשירות סדיר: א. אם החייל משרת ביחידה סדירה, נעדר למעלה מ-30 ימים וסך כל ימי ההיעדרות עולים על 100 ימים, כולל היעדרותו הנוכחית. א. על אף האמור לעיל, אם אושרה עריקתו של חייל על-ידי מקמש"ר והחייל נעדר מן השירות שלא ברשות, והיעדרותו החלה או נמשכה בתקופת "חברות ברזל", למעט אם היעדרותו של החייל החלה ביום 1 ביוני 2024 או במועד מאוחר יותר.	חייל שנעדר משירותו בצבא, או מהמקום שהוא חייב כדין להימצא בו אותה שעה, אלא אם הוכח כי היה לו היתר או הצדק סביר לכך.	העדר מן השירות שלא ברשות	94

<p>לעניין נספח זה - "תקופת 'חרבות ברזל' " - תקופת לחימה שתחילתה ביום 7 באוקטובר 2023.</p> <p>ב.אם החייל טרם נקלט ליחידה סדירה ועודנו מצוי ביחידת מיטב, ונעדר למעלה מ- 30 ימים, וסך ימי ההיעדרות שלו משירות שלא ברשות עולה על 180 ימים מיחידת מיטב (לאחר גיוסו), כולל היעדרותו הנוכחית.</p> <p>ג.אם החייל טרם נקלט ליחידה סדירה ועודנו מצוי ביחידת מיטב ונעדר למעלה מ- 30 ימים, והורשע טרם היעדרותו הנוכחית בגין השתמטות משירות בבית דין צבאי.</p> <p>ד.על אף האמור לעיל, אם אושרה עריקתו של חייל על-ידי מקמש"ר והחייל נעדר מן השירות שלא ברשות, והיעדרותו החלה או נמשכה בתקופת "חרבות ברזל", למעט אם היעדרותו של החייל החלה ביום 1 ביוני 2024 או במועד מאוחר יותר.</p> <p>ה.אם החייל טרם גויס לשירות והשתמט למעלה משנה וחצי ממועד גיוסו.</p> <p>נדרשת הוראת פרקליט לגבי חיילים בשירות מילואים:</p> <p>א.חייל שנפקד מהשירות למעלה משנה, לאחר שלא נענה לצו קריאה.</p> <p>ב.חייל שנפקד מהשירות כאשר זומן על-פי צו חירום.</p> <p>ג.על אף האמור לעיל, אם אושרה</p>			
--	--	--	--

עריקתו של חייל על-ידי מקמש"ר והחייל נעדר מן השירות שלא ברשות, והיעדרותו החלה או נמשכה בתקופת "חרבות ברזל", וזאת למעט אם היעדרותו של החייל החלה ביום 1 ביוני 2024 או במועד מאוחר יותר. ד. חייל שנעדר מהשירות בתקופת "חרבות ברזל" במשך למעלה מ-28 יום, והיעדרותו החלה ביום 1 ביוני 2024 או במועד מאוחר יותר.			
	איש מילואים אשר לא יצר קשר עם יחידתו, בהתאם להוראות שקבע שר הביטחון, לפי סעיף 33 לחוק שירות ביטחון (נוסח משולב), התשמ"ו 1986.	איבוד קשר	94(א)
	מי שנתקבל לכוחות הסדירים או לכוחות המילואים, ולפני שנתקבל לכוחות אלה השתמש בטענות שווא, העלים פרטים חשובים או השתמש באמצעי הונאה אחרים, לגבי כשרותו להתקבל כאמור.	התגייסות במרמה	96
נדרש אישור פרקליט	חייל אשר כדי להתמנות לתפקיד בצבא, השתמש בטענות שווא, או העלים פרטים חשובים או השתמש באמצעי הונאה אחרים, בקר לכשרותו להתמנות לתפקיד.	קבלת תפקיד במרמה	97
	חייל שהעמיד פני חולה או בעל מום בכוונה לפסול את עצמו לשירות או למילוי תפקיד.	התחלות	101
	חייל אשר אגב תפקידו בצבא, הייתה לו יד בעסקה הנעשית על ידי הצבא, למען הצבא או בשמו, וקיבל או עלול לקבל במישרין או בעקיפין, טובת הנאה באותה עסקה, ולא הודיע בכתב בעוד מועד, לרמטכ"ל או למי שהוסמך לכך על ידי, על ענינו באותה עסקה.	ענין בעסקה הנעשית ע"י הצבא	104
	חייל שעשה אחת מאלה: (1) ביוזעין, מסר, או הניח לזולתו שימסור, ידיעה כוזבת במסמך הנוגע לצבא, והמסמך נערך או נחתם על ידיו; (2) מסר, או הניח לזולתו שימסור, ידיעה כוזבת במסמך הנוגע לצבא ושחובה עליו לבדוק את נכונות תכנו, מתוך שלא נקט אמצעים סבירים כדי למלא חובה זו; (3) מתוך כוונה להטעות, העלים, או הניח לאחר להעלים, פרט כל	עבירה במסמכים צבאיים	105

	שהוא במסמך כאמור בפסקה (1) או (2); (4) העלים, השחית, שינה או סילק מסמך שחובה עליו לשמרו או להמציאו.		
106	רשלנות לגבי תעודות	חייל אשר חתם על מסמך שנקבע בפקודות הצבא כתעודה לצורך סעיף זה, ולא נקט אמצעים סבירים כדי לבדוק את נכונותו ודיוקו של פרט חשוב מן הפרטים שהתעודה מעידה עליהם.	
107	האשמת שווא	חייל שטפל אשמה בעבירה על חייל אחר, ביידעו שאישום-שווא הוא.	
108	ידיעות כוזבות	חייל שביודעין מסר פרט כוזב או העלים פרט חשוב (1) בתלונה שהגיש בצבא; (2) בעניין שלפי פקודות הצבא חובה עליו למסור בו הודעה; (3) על מנת להשיג חופשה או להאריכה; (4) בעניין אחר שנקבע בפקודות הצבא כעניין שסעיף זה חל עליו.	
109	עבירות לגבי בתי דין צבאיים	(א) חייל שעבר אחת העבירות האלה: (1) הוזמן כדין לבוא לפני בית דין צבאי ולא בא, או בא ועזבו לפני שקיבל רשות לעשות זאת, ולא הראה סיבה מספקת להעדרו; (2) נדרש כדין על ידי בית דין צבאי להישבע או להצהיר בהן צדק ולא עשה זאת; (3) נדרש כדין על ידי בית דין צבאי להמציא מסמך שברשותו ובמידה לא המציא אותו; (4) בהיותו עד בבית דין צבאי לא השיב על שאלה שנדרש כדין להשיב עליה, או השיב ביודעין תשובה מתחמקת; (5) גרם הפרעה או הפסקה במהלך הדיונים של בית הדין. (אא) חייל שאיחר לשיבת בית דין צבאי שאלה הוזמן כדין ולא הראה סיבה מספקת לאיחורו. (ב) חייל שביזה בית דין צבאי על ידי נקיטת לשון מעליבה או מאיימת.	
112	עדות שקר שלא בבית דין	חייל שהעיד ביודעין עדות שקר לפני קצין שיפוט כשהוא דן בדיון משמעתי, לפני ועדת חקירה לפי סעיף 537 או לפני אדם אחר המוסמך לפי חוק זה לגבות עדות מפי אותו חייל.	נדרש אישור פרקליט

113	עדויות סותרות	חייל שבעדותו בפני בית דין צבאי סתר בפרט חשוב עדות קודמת שהעיד בפני בית דין צבאי אחר או לפני כל בית משפט אחר או לפני שופט-חוקר או קצין בודק, או שבעדותו לפני שופט-חוקר סתר בפרט חשוב עדות קודמת שהעיד לפני קצין בודק, והוכח לבית הדין כי הייתה בזה כוונה להונות את מי שלפניו ניתנה עדות מן העדויות כאמור, ואין נפקא מינה את מי ממקבלי העדויות התכוון הנאשם להונות.	נדרש פרקליט אישור
114	מעצר שלא כדין	חייל שעצר אדם שלא כדין או החזיקו במשמורת שלא כדין.	
115	עבירות בקשר למעצר	חייל שלא קיים הוראות חוק זה, או פקודות הצבא, החלות על עצירתו של אדם או על החזקתו במשמורת ועל הבאתו לדין.	
116	סירוב להחזיק במשמורת	חייל שנדרש כדין להחזיק חייל אחר במשמורת, או לשימו במשמורת, ולא עשה זאת.	
117	סירוב לסייע להחזיק במשמורת	חייל שנדרש כדין לסייע להחזיק חייל אחר במשמורת או לשימו במשמורת ולא עשה זאת.	
118	הפרעה להחזקה במשמורת	חייל שהפריע להחזיק חייל המשמורת או לשימו במשמורת.	
119	שימוש באמצעים בלתי כשרים לצורך חקירה	חייל שהשתמש באליומות, או שאיים להשתמש באליומות, כלפי אדם אחר כדי לאלצו להעיד או למסור אמרה בעבירה; חייל שהשתמש באמצעים בלתי כשרים אחרים כדי לאלץ אדם להודות באשמה בעבירה.	
120	שחרור ממשמורת	חייל ששחרר, שלא ברשות, אדם הנתון למשמורת או למשמורת של חייל אחר, או שהניח לאותו אדם שיימלט.	
121	בריחה ממשמורת	חייל שנמצא כדין במשמורת הצבא ונמלט או ניסה להימלט ממנה לפני ששחרר מאותה משמורת.	
122	סירוב לקיים פקודה	חייל שבמזיד לא קיים פקודה שניתנה לו מאת מפקד תוך מילוי תפקידו או שסירב לקיימה בין בדיבור ובין בהתנהגות. * למעט אם עבר את העבירה תוך פעולה קרבית של יחידתו.	
123	אי קיום פקודה	חייל שלא קיים פקודה שניתנה לו מאת מפקד. * למעט אם עבר את העבירה תוך פעולה קרבית של יחידתו.	
124	התרשלות	חייל שקיים ברשלנות פקודה או הוראה שניתנה לו, או שהתרשל במילוי תפקידו בצבא.	
126	הפרעה לשוטר צבאי	חייל שהפריע לשוטר צבאי במילוי תפקידו.	
127	סירוב לסייע לשוטר צבאי	חייל שנדרש לסייע לשוטר צבאי במילוי תפקידו ולא עשה זאת.	

נוסח פקודה זה פורסם במאגר הפקודות הצה"לי בצה"ל-נט בתאריך 26 בפברואר 1978
תאריכי עדכון הפקודה: 4 ביולי 1978; 2 באפריל 1980; 20 בנובמבר 1980; 1 בינואר 1981; 25 בפברואר 1982; 25 ביולי 1984;
20 במאי 1987; 20 באוקטובר 1987; 20 ביולי 1989; 15 באוגוסט 1991; 1 ביוני 1992; 23 באוגוסט 2005; 1 בינואר 2009; 30 בדצמבר 2010;
30 ביוני 2020; 3 באוגוסט 2022; 21 בינואר 2026, 20 במאי (תיקון טכני)

127 (א)	סירוב להיבדק בסמים מסוכנים	חייל שנצטוו להיבדק לפי סעיף 250א לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955 וסירב להיבדק.	נדרש פרקליט אישור
128	התנהגות פרועה	חייל שהשתתף בקטטה, או שהתנהג בצורה פרועה במקום ציבורי.	
129	התנהגות מבישה	חייל שהתנהג התנהגות מבישה.	
130	התנהגות שאינה הולמת	חייל בדרגת סמל או בדרגה גבוהה מזו שהתנהג באופן שאינו הולם את דרגתו או את עמדתו בצבא.	
131	התחזות	חייל המתחזה כבעל דרגה שאינה שלו, או כבעל תפקיד בצבא, מבלי שהוא רשאי לעשות זאת, או עונד סימן או תג צבאי אות מערכה או עיטור ואינו מוסמך לענוד.	
132	פגיעה במשמעת	חייל אשר עשה מעשה או התנהג באופן שפגע או עשוי היה לפגוע בסדר הטוב של הצבא או במשמעתו, ואין המעשה מהווה עבירה צבאית אחרת.	
133	אי קיום הוראות המחייבות בצבא	חייל שעשה אחת מאלה: (1) לא קיים הוראה מפקודות הצבא; (2) לא קיים הוראה מפקודות קבע או מפקודות שיגרה, שפורסמו בכתב בהתאם לפקודות הצבא או בהתאם לנוהל הצבאי; (3) קיים ברשלנות הוראה מההוראות האמורות בפסקאות (1) ו-(2).	נדרש אישור פרקליט במקרים שכתוצאה מאי קיום ההוראות, אבד או נגנב נשק.
133 (א)	איסור עבודה, עיסוק או התמחות	חייל שבלא היתר על פי פקודות הצבא, או שלא בהתאם לתנאיו, עבד בעבודה או עסק בעיסוק שנהוג לקבל בעבורם שכר, או התמחה התמחות מקצועית.	
134	אי מניעת עבירה	חייל שידע כי חייל אחר זומם או מנסה לעבור עבירה צבאית שעונשה עולה על שלוש שנים מאסר, ולא פעל באופן סביר כדי למנוע את עשייתה או השלמתה. * למעט עבירות שעונשן מוות או מאסר עולם.	
135	קשר לעבור עבירה	חייל שקשר קשר עם אדם אחר לעבור עבירה צבאית. * למעט מקרים בהם עונש הצפוי לחייל העובר את העבירה שלשמה נקשר הקשר הוא יותר משש שנות מאסר.	

* בנסיבות אלו לא ניתן לדון בעבירה בדין משמעת.

עבירות על תקנות שירות בטחון (חובת אנשי מילואים), תשט"ז-1956, הנתונות לדין משמעת

סעיף	כותרת	תוכן
3	ערכון פרטים אישיים ושינוי בהם	(א) יחידתו של איש מילואים תעביר לו, בדואר רגיל או בכל דרך אחרת, שאלון שבו ימלא איש המילואים את פרטיו או יעדכןם לפי העניין כמפורט להלן: (1) שמו הפרטי ושם משפחתו; (2) מצבו האישי (נשוי, גרוש, אלמן או רווק); (3) ילדים (שם הילד, מספר הזהות ופרטים מזהים אחרים); (4) מענו; (5) מקום שהותו הזמני (אם אינו מתגורר, דרך קבע, נמנע קבוע); (6) מקום עבודתו ומענו;

נוסח פקודה זה פורסם במאגר הפקודות הצה"לי בצה"ל-לנט בתאריך 26 בפברואר 1978
תאריכי עדכון הפקודה: 4 ביולי 1978; 2 באפריל 1980; 20 בנובמבר 1980; 1 בינואר 1981; 25 בפברואר 1982; 25 ביולי 1984;
20 במאי 1987; 20 באוקטובר 1987; 20 ביולי 1989; 15 באוגוסט 1991; 1 ביוני 1992; 23 באוגוסט 2005; 1 בינואר 2009; 30 בדצמבר 2010;
30 ביוני 2020; 3 באוגוסט 2022; 21 בינואר 2026; 20 במאי 2026 (תיקון טכני)

<p>(7) מספרי טלפון במענו, במקום שהותו הזמני ובמקום עבודתו וכן מספרי טלפון אחרים ומספרי פקסמיליה שבאמצעותם ניתן, דרך קבע, להשאיר לו הודעות;</p> <p>(8) כתובת הדואר האלקטרוני שלו – אם חפץ בכך;</p> <p>(9) שמו הפרטי ושם משפחתו של שארו הקרוב ביותר, דרגת קרבתו ומענו;</p> <p>(10) פרטים על השכלתו;</p> <p>(11) פרטים על מקצועו ומשלח ידו;</p> <p>(12) היותו בעל או מחזיק קבוע של רכב נוסעים פרטי;</p> <p>(13) פרטים אחרים, החיוניים לשמירת הקשר עם איש המילואים, לפי העניין.</p> <p>(ב) יחידת איש המילואים לא תעביר לאיש המילואים יותר משאלון אחד בשנה, אלא אם כן הורה על כך קצין, בדרגת סגן אלוף, לפחות.</p> <p>(ג) איש המילואים ימלא את כל פרטי השאלון או יעדכנו לפי העניין וישגרו ליחידתו, לא יאוחר מ-14 ימים מיום שקיבלו.</p> <p>(ד) איש המילואים יודיע על שינוי בפרטים כאמור בתקנת משנה (א) (1) ו-(4) עד (8) – בתוך 30 ימים מיום השינוי, אף בלא שנשלח לו שאלון כאמור.</p> <p>(ה) חלפו שלושים ימים מתאריך משלוח השאלון, ולא נתקבל השאלון המלא או המעודכן במשרדי היחידה, תשלח היחידה את השאלון בשנית, בדואר רשום.</p>		
<p>איש מילואים השווה מחוץ לגבולות המדינה יתייצב בהתאם לפקודה לפני נציגות המדינה הקרובה ביותר למקום שהותו.</p>	<p>התייצבות בחוץ לארץ</p>	<p>4</p>
<p>איש מילואים שמחמת כל סיבה שהיא נבצר ממנו להתייצב לשירות במועד שנקבע, יודיע על כך למפקדו בהקדם האפשרי, ובאם מחלה מנעה ממנו את התייצבותו לשירות, יתייצב לבדיקה רפואית או ירשה בדיקה רפואית במקום הימצאו.</p>	<p>אי התייצבות לשירות</p>	<p>5</p>
<p>(א) איש מילואים שקיבל צו קריאה לשירות שנתי, יאשר קבלתו על גבי טופס אישור קבלה שיצורף לצו וישלח ליחידתו את הטופס, שבו אושרה קבלת הצו כאמור, תוך שבעה ימים מיום קבלת הצו.</p> <p>(ב) טופס אישור קבלת הצו מותר לשלחו ליחידת מילואים, בדואר, כשהוא בלתי מבוייל.</p>	<p>אישור קבלה של צו קריאה</p>	<p>א5</p>
<p>(א) לעניין תקנות אלה יראו איבוד קשר בין איש מילואים לבין יחידתו, בכל אחד מאלה, אם במשך 17 חודשים רצופים, מתום שירות המילואים שאליו נקרא או מהמועד האחרון של יצירת הקשר עם יחידתו, כמשמעותה בתקנת משנה (ב):</p> <p>(1) איש המילואים לא קיבל צו התייצבות בכתב או כל הוראת התייצבות אחרת;</p> <p>(2) אין אישור כי איש המילואים התייצב ביחידה או במשרד קישור שלה (שניהם, להלן – היחידה);</p> <p>(3) אין אישור על פניה של איש המילואים ליחידה, במכתב רשום, בפקסמילה או במברק, שבהם מסר את הפרטים הנדרשים ליצירת קשר עמו.</p> <p>(ב) אבד הקשר בין איש המילואים לבין יחידתו, יחדש איש המילואים את הקשר עם היחידה בתוך חודש, על ידי שיתייצב ביחידה או יפנה אליה באמצעות מכתב רשום, פקסמילה או מברק, וימציא לה פרטים מדויקים על מענו, מען מקום עבודתו וכן מספרי הטלפון בביתו ובמקום עבודתו (להלן יצירת קשר);</p> <p>(ג) התייצב איש המילואים ביחידתו, תמציא לו היחידה אישור בכתב על יצירת הקשר עמה ועל מועדה.</p> <p>(ד) קיבלה היחידה הודעה בכתב, כאמור בתקנת משנה (ב), תשגר לאיש המילואים, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, אישור בכתב על יצירת הקשר עמה ועל מועדה.</p> <p>(ה) איש המילואים ישמור בידי אישור שקיבל לפי תקנת משנה (ג) או (ד) על יצירת הקשר עם יחידתו.</p> <p>(ו) איש המילואים יפנה לבירור פרטי יחידתו, לקצין העיר במקום מגוריו; פניה לקבלת פרטים כאמור לא יראו כיצירת קשר עם היחידה אלא אם כן לאחר קבלתם יצר קשר עם יחידתו בתוך 30 ימים מהיום שבו פנה לקצין העיר והציג ביחידתו אישור בדבר פנייתו לקצין העיר.</p> <p>(ז) נוסח האישור, כאמור בתקנות משנה (ג), (ד) ו-(ו) ודרך המצאתו, ייקבעו בפקודות הצבא.</p>	<p>איבוד קשר</p>	<p>6</p>

<p>(ח) לא קיבל איש מילואים אישור כאמור בתקנת משנה (ד), יעשה בתוך ארבעים וחמישה ימים, מיום משלוח הודעתו בכתב, כאמור בתקנת משנה (ב) אחד מאלה:</p> <p>(1) יתייצב ביחידתו, התייצבותו של איש מילואים כאמור יראו כהתייצבות לשירות מילואים;</p> <p>(2) יברר, את פרטי יחידתו ויפעל כאמור בתקנת משנה (ו) וישוב ויפנה ליחידתו בדרך הקבועה בתקנת משנה (ב).</p>		
<p>(א) איש מילואים שאבד הקשר בינו לבין יחידתו בזמן ששהה בחוץ לארץ, יפנה לחדש את הקשר עם יחידתו בתוך חודש מיום הגעתו לישראל; חזר איש מילואים כאמור מחוץ לארץ לאחר שהייה של שלושה חודשים רצופים לפחות, יפנה לחדש את הקשר עם יחידתו בתוך שלושה חודשים מיום הגעתו לישראל.</p> <p>(ב) הסתיימה שהות בחוץ לארץ של איש מילואים שנמשכה שלושה חודשים רצופים לפחות, פחות מחודשיים לפני שאבד הקשר בינו לבין יחידתו, יפנה לחידוש קשר עם יחידתו בתוך שלושה חודשים מיום הגעתו לישראל.</p> <p>(ג) על חידוש קשר לפי תקנה זו יחולו הוראות תקנה 6(ב) עד (ח) בשינויים המחויבים.</p>	<p>איש מילואים שחזר מחוץ לארץ</p>	<p>א6</p>
<p>איש מילואים ימלא אחרי כל פקודה שלפיה עליו למסור פקודה לאיש מילואים אחר.</p>	<p>מסירת פקודה</p>	<p>7</p>
<p>איש מילואים ימסור לפי פקודה ידיעות מלאות ונכונות, כמיטב יכולתו, על כל עניין המתייחס למילוי תפקידיו בצבא, או לכל פעולה שפעל או שהיה חייב לפעול.</p>	<p>מסירת ידיעות</p>	<p>8</p>
<p>לא יפנה איש מילואים לאדם שאינו ממלא תפקיד בצבא בעניינים הנוגעים לצבא, במישרין או בעקיפין, אלא באמצעות מפקדו או באמצעות חייל או מוסד צבאי אחר שנקבע לשם כך בפקודה.</p>	<p>פנייה בעניינים הנוגעים לצבא</p>	<p>9</p>
<p>איש מילואים יציית לכל פקודה בדבר –</p> <p>(1) יציאתו לשירות ושובו ממנו ובכלל זה לבושו, הדרך בה יגיע לשירות או ישוב ממנו ואמצעי התחבורה שישתמש בהם;</p> <p>(2) גילוי דרגתו או תפקידו בכוחות המילואים שעה שהוא מחוץ לשירות;</p> <p>(3) לבישת תלבושת צבאית שעה שהוא מחוץ לשירות.</p>	<p>ציית לפקודה</p>	<p>10</p>
<p>איש מילואים יציית לכל פקודה בדבר סדרי שמירתם ודרכי העברתם של מסמכים הנוגעים לצבא שהגיעו לידי איש מילואים עקב היותו איש מילואים.</p>	<p>סדרי שמירה על מסמכים צבאיים</p>	<p>א10</p>
<p>איש מילואים יישא עמו תמיד את תעודת איש המילואים שלו ויציגה לפי דרישת שוטר צבאי או חייל אחר שהוסמך לכך לפי פקודה, וכן יישא עמו כאמור כל מסמך צבאי אחר שנקבע בפקודה כמסמך שהוראות תקנה זו חלה עליו.</p>	<p>תעודת איש מילואים</p>	<p>11</p>
<p>(א) בתקנה זו –</p> <p>"המנהל הכללי", "המנהל", ציוד לחימה", "ידע בטחוני" ו"מו"מ" – כהגדרתם בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (יצוא ציוד לחימה/ידע בטחוני), התשמ"ז-1986 (להלן – הצו);</p> <p>"היתר למו"מ" ו"היתר ליצוא" – כמשמעותם בצו.</p> <p>(ב) איש מילואים לא ינהל משא ומתן לצורך אחד העניינים המפורטים להלן, בלא היתר למו"מ מאת המנהל הכללי או מי שהוא הסמיכו לכך באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת או שלא בהתאם לתנאים ולסייגים שנקבעו בהיתר למו"מ:</p> <p>(1) יצוא ציוד לחימה;</p> <p>(2) יצוא ידע בטחוני לרבות מתן ידע בטחוני למי שאינו תושב ישראל או לתאגיד ישראלי שהשליטה בו בידי מי שאינו תושב ישראל, בין שהייצוא נעשה בדרך של מתן מידע, הדרכה, אימון ובין בדרך אחרת;</p> <p>(3) ייעוץ או תיווך בקשר לפעולות כאמור בפסקאות (1) או (2).</p> <p>(ג) לעניין תקנת משנה (ב) אין נפקא מינה:</p> <p>(1) שהמדובר בניהול משא ומתן בארץ או מחוצה לה ובכל צורה שהיא בין כעצמאי ובין כבעלים, כשותף, כחבר הנהלה או כבעל מניות בתאגיד, במישרין או בעקיפין, או כיועץ עצמאי או כשכיר בשירותו של אחר;</p> <p>(2) שהמשא ומתן מסתיים בהסכם לביצוע עסקה ובין אם לאו;</p> <p>(3) שמתקבלת או לא מתקבלת תמורה בעד ניהול המשא ומתן;</p> <p>(4) שהמשא ומתן מתבצע בכתב, בעל פה או בכל אמצעי תקשורת אחר.</p>	<p>איסור פעולות בידע בטחוני או ביצוע לחימה</p>	<p>א11</p>

<p>(ד) איש מילואים לא יעשה אחד מאלה בלא היתר ליצוא מאת המנהל ושלא בהתאם לתנאים ולסייגים שנקבעו בהיתר ליצוא:</p> <p>(1) יצוא ציוד לחימה;</p> <p>(2) יצוא ידע בטחוני לרבות מתן ידע בטחוני למי שאינו תושב ישראל או לתאגיד ישראלי שהשליטה בו בידי מי שאינו תושב ישראל, בין שהייצוא נעשה בדרך של מתן מידע, הדרכה, אימון ובין בדרך אחרת;</p> <p>(3) יעוץ או תיווך בקשר לפעולות כאמור בפסקאות (1) או (2).</p> <p>(ה) הוראות סעיף משנה (ג) יחולו בשינויים המחויבים לפי העניין, גם על פעולות לפי סעיף משנה (ד).</p>		
<p>איש מילואים שנמסר לו רכוש צבאי על ידי הצבא חייב לנהוג בו בהתאם לפקודה בלבד, להימנע מעשיית שינויים בו שלא הותרו בפקודה, לאפשר את בקרתו במקום, בזמן ובאופן שנקבע בפקודה, להודיע בהקדם האפשרי ובהתאם לפקודה על אבדנו או על נזק שנגרם לו ולהימנע מכל מעשה המהווה עבירה על הסעיפים 76(ב), 76(ג), 79, 78, 77 או 80 לחוק השיפוט הצבאי.</p>	<p>שמירה על רכוש צבאי</p>	<p>12</p>

חיקוקים נוספים על-פיהם ניתן להעמיד לדין משמעתי

<p>חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 – נדרש בכל מקרה אישור פרקליט לשם העמדה לדין משמעתי</p>
<p>תקנות על פי פקודת התעבורה, שקבע שר הביטחון בהתייעצות עם שר המשפטים, למעט תקנות שלעבירה עליהן נקבע עונש חובה; במקרים המנויים בפקודה זו, נדרש אישור לשם העמדה לדין משמעתי, כמפורט בפקודה הנ"ל</p>
<p>חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994</p>
<p>חוק צער בעלי חיים (ניסויים בבעלי חיים), התשנ"ד-1994</p>
<p>חוק שירות הציבור (הצהרת הון), התשע"ז-2016</p>

נספח ג'

עבירות תנועה הנתונות לשיפוט בדין משמעתי

להלן העבירות הנפוצות בגינו ניתן להעמיד לדין משמעתי, ללא קבלת אישור תובע צבאי מראש, ובלבד שלא נגרמה תאונת דרכים בגין האירוע במסגרתו נעברה העבירה (שאו יחולו הוראות סעיף 254 לפקודה זו)

מאות העבירה	סעיף החוק
1. אי קיום חובת הצגת תעודות (רישיון נהיגה צבאי או אזרחי)	תקנה 9 (ב) לתקנות התעבורה
2. חציית כביש על-ידי הולך רגל שלא במעבר חצייה	תקנה 110 (ב) לתקנות התעבורה
3. חציית שטח הפרדה רצוף (ללא עקיפה)	תקנה 22 (א) לתקנות התעבורה
4. חציית כביש על-ידי הולך רגל במעבר חצייה ברמזור אדום	תקנה 22 (א) לתקנות התעבורה
5. אי אחיזת ההגה בשתי ידיים שלא תוך כדי אחיזת פלאפון (אחיזת פלאפון, גם אם לא נעשה בו שימוש אינה נתונה לשיפוט בדמ"ש ללא הוראת תובע תעבורה)	תקנה 28 (א) לתקנות התעבורה
6. חריגת מהירות עד 20 קמ"ש (כולל) מעל המהירות המותרת בדרך עירונית	תקנה 54 (א) לתקנות התעבורה
7. חריגת מהירות עד 25 קמ"ש (כולל) מעל המהירות המותרת בדרך בין-עירונית	תקנה 54 (א) לתקנות התעבורה
8. חריגת מהירות עד 20 קמ"ש (כולל) מעל המהירות המותרת עפ"י רישיון רכב	תקנה 54 (ד) לתקנות התעבורה
9. עבירות חניה	תקנה 72 (א) לתקנות התעבורה
10. אי הדלקת אורות	תקנה 96 לתקנות התעבורה
11. אי קיום חובת איתות	תקנה 58 לתקנות התעבורה
12. נהיגה ללא רישיון נהיגה צבאי (כשיש לחייל רישיון נהיגה אזרחי מהסוג המתאים)	סעיף 133 לחוק השיפוט הצבאי
13. אי מילוי כרטיס עבודה	סעיף 133 לחוק השיפוט הצבאי

נספח ד'

שיפוט בגין עבירות מסוימות

עבירות שעניינן היעדר מן השירות שלא ברשות

1. לא יועמד חייל לדין בגין עבירה שעניינה היעדר מן השירות שלא ברשות מעל 24 שעות, אלא בפני קצין שיפוט בכיר בדרגת רס"ן לפחות.

עבירות ביטחון מידע ומערכות מידע

2. חייל יועמד לדין בגין עבירות ביטחון מידע ובגין עבירות מערכות מידע, בפני קש"ב בדרגת סא"ל לפחות.
3. דין משמעתי בגין אובדן ציוד תקשוב מסווג, לרבות ציוד הצפנה צה"לי שסיווגו "סודי" ומעלה, יהיה בפני קצין שיפוט בדרגת אל"ם, לפחות.
4. דין משמעתי בגין אובדן חומר תקשוב מסווג, לרבות מפתחות הצפנה והודעות, הק"שים ואלפון/תדירון, שסיווגם "סודי" ומעלה, יהיה בפני קצין שיפוט בדרגת סא"ל, לפחות.

חוסר או נזק לאפסניה

5. דין משמעתי בגין חוסר או נזק לאפסניה, יהיה כמפורט [בפ"מ 52.0301 – "טיפול בחוסר באפסניה או בנזקה"](#).
6. דין משמעתי בגין אובדן מכשיר יחידתי, כהגדרתו [בפ"מ 3.0104 – "הסדר מכשירי הטלפונים הניידים הצה"ליים"](#) או בגין נזק המחייב את השבתתו, יהיה כמפורט [בפ"מ 3.0104](#) בפני קצין שיפוט בדרגת אל"ם, לפחות. לא ניתן לשפוט בדין משמעתי בגין אובדן מכשיר טלפון צבאי שאינו מכשיר יחידתי.

הטרדה מינית

7. דין משמעתי בגין מעשים המהווים הטרדה מינית, יהיה בפני קצין בדרגת אל"ם לפחות, שעבר הכשרה מיוחדת לכך, או שהוא בעל הכשרה משפטית, כמפורט בסעיף 39 [לפ"מ - 33.0145 - איסור פגיעה על רקע מיני](#).

נסיעה בטרמפים

8. דין משמעתי בגין עבירת נסיעה בטרמפים, בעקבות "מבצע מדמה" של מ"צ, יהיה בפני קצין בדרגת אל"ם לפחות, כמפורט בסעיפים 11-14 [בפ"מ 2.0104 – "הוראות לנסיעה בטרמפים"](#). דין משמעתי בעבירה של נסיעה בטרמפים שלא במסגרת "מבצע מדמה", יהיה בפני קצין המוסמך לדון בעבירות תנועה.

עבירות תנועה

9. שיפוט בגין עבירות תנועה הנתונות לדין משמעתי יהיה בפני קש"ב בדרגת סא"ל או בדרגת רס"ן הנושא תקן סא"ל, המוסמך לכך בהתאם לכתב הסמכה של הפצ"ר מכוח החוק.

נספח ה'

טופס בקשה להעברת תלונה לבית דין צבאי

* הטופס יועבר לפרקליט צבאי בצירוף העתק טופס 630.

חלק א': בקשת הנידון/ה

אני הח"מ, מבקש/ת בזאת כי התלונה שהוגשה נגדי בגין עבירה של _____ מתאריך _____, תועבר לשיפוט בפני בית דין צבאי, וזאת בהתאם לקבוע בסעיפים 149 ו-151 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955.

נימוקי הבקשה *:

* במידת הצורך ניתן לצרף מכתב נלווה.

תאריך	מ"א	דרגה	שם פרטי + משפחה	יחידה	חתימה
-------	-----	------	-----------------	-------	-------

חלק ב': התייחסות מפקד לבקשה (דרגת רס"ן לפחות):

תאריך	מ"א	דרגה	שם פרטי + משפחה	יחידה	חתימה
-------	-----	------	-----------------	-------	-------

אם הבקשה לא תאושר, אבקש להעביר את התלונה לקצין השיפוט:

מ"א שם פרטי +

משפחה

חלק ג: החלטת הפרקליט הצבאי:

לאחר עיון בפרטי המקרה ובבקשת הנאשם/ת, הריני מורה על:

- ☐ ביטול התלונה.
- ☐ החזרת התלונה לשיפוט בדין משמעתי בפני _____ הוראתי זו הינה בהתאם לסמכותי לפי סעיף 151(א) לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955, לאחר שמצאתי כי העבירה נתונה וראויה לדין משמעתי.
- ☐ מינוי קצין בודק בדרגת _____, לבדיקת הפרשה. המינוי יבוצע על ידי מפקד היחידה על גבי טופס מינוי. על הקצין הבודק לערוך את הבדיקה בהתאם לדף ההנחיות המצ"ב ולהעביר את תיק הבדיקה לעיוני.
- ☐ פתיחת חקירת מצ"ח בעניין נושא התלונה.

הערות:

תאריך	מ"א	דרגה	שם פרטי + משפחה	יחידה	חתימה
-------	-----	------	-----------------	-------	-------

נספח ו'

טבלאות סמכויות ענישה וצבירת עונשי מחבוש

1. טבלת סמכויות ענישה:

קציני השיפוט	העונשים	סגן עד סרן	סרן שהוא בעל מינוי מפקד פלוגה ביחידה לוחמת או בעל מינוי לתפקיד מקביל בזרועות האוויר והים	רס"ן	סא"ל	אל"ם ומעלה
התראה	מוסמך	מוסמך	מוסמך	מוסמך	מוסמך	מוסמך
ריתוק	עד 7 ימים	עד 21 ימים	עד 21 ימים	עד 21 ימים	עד 28 ימים	עד 35 ימים
נזיפה	מוסמך	מוסמך	מוסמך	מוסמך	מוסמך	מוסמך
נזיפה חמורה	לא מוסמך	לא מוסמך	לא מוסמך	מוסמך	מוסמך	מוסמך
קנס לחיילי חובה	1/6 שכר טוראי	1/6 שכר טוראי	1/6 שכר טוראי	1/3 שכר טוראי	1/3 שכר טוראי	1/3 שכר טוראי
קנס לחיילי קבע ומילואים	משכורת טוראי אחת	משכורת טוראי אחת	משכורת טוראי אחת	שתי משכורות טוראי	שתי משכורות טוראי	שתי משכורות טוראי
קנס לחיילי מילואים, בעבירות של היעדר מן השירות שלא ברשות ואיבוד קשר עם היחידה	ארבע משכורות טוראי	ארבע משכורות טוראי	ארבע משכורות טוראי	ארבע משכורות טוראי	ארבע משכורות טוראי	ארבע משכורות טוראי
פסילת רישיון נהיגה צבאי, בעבירות תנועה	לא מוסמך	לא מוסמך	לא מוסמך	עד 3 חודשים (רס"ן במינוי סא"ל בלבד)	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים
מחבוש	עבירה של היעדר מן השירות שלא ברשות עד 24 שעות.	לא מוסמך	עד יומיים	עד ארבעה ימים	עד שישה ימים	עד שמונה ימים
עבירת הופעה ולבוש - הרשעה ראשונה	לא מוסמך	לא מוסמך	לא מוסמך	לא מוסמך	לא מוסמך	לא מוסמך
עבירת הופעה ולבוש - הרשעה שנייה ואילך.	לא מוסמך	לא מוסמך	עד יומיים	עד ארבעה ימים	עד שישה ימים	עד שמונה ימים
כל עבירה אחרת שקצין השיפוט מוסמך לדון בה	לא מוסמך	לא מוסמך	עד חמישה ימים	עד עשרה ימים	עד 20 יום	עד 30 יום
מחבוש לקצין או לנגד בכיר	היה הנידון קצין או נגד בכיר – לא יוטל עליו עונש מחבוש אלא בפני קש"ב בדרגת אל"ם לפחות (על-פי סמכויות הענישה של קצין שיפוט בדרגת אל"ם ומעלה בהתאם לעבירה הרלוונטית)					
הורדה בדרגה (אם דרגת הנידון אינה עולה על סמ"ר, ובתנאי שלא מדובר בהרשעה ראשונה בעבירת הופעה ולבוש)	לא מוסמך	לא מוסמך	לא מוסמך	לא מוסמך	דרגה אחת	דרגה אחת

2. טבלת צבירת עונשי מחבוש:

קציני שיפוט	סגן / סרן	סרן שהוא מפקד פלוגה ביחידה לוחמת או בעל תפקיד מקביל בזרועות האוויר והים	רס"ן	סא"ל	אל"ם ומעלה
צבירה מירבית					
א. הוראה על צבירת שני עונשי מחבוש או יותר לריצוי בפועל	לא מוסמך	עד 10 ימים	עד 15 ימים	עד 30 ימים	עד 45 ימים
ב. הוראה על צבירת עונש מחבוש אחד או יותר לריצוי בפועל וכן הפעלת עונש מותנה אחד או יותר	לא מוסמך (למעט הפעלת תנאי קודם); הוראה על צבירת יותר מעונש מותנה אחד שהופעל – לא תעלה על 15 ימים	עד 20 ימים (מתוכם עד 10 ימי מחבוש שאינם הפעלת תנאי)	עד 30 ימים (מתוכם עד 15 ימים) שאינם הפעלת תנאי	עד 50 ימים (מתוכם עד 30 ימים) שאינם הפעלת תנאי	עד 70 ימים (מתוכם עד 45 ימים) שאינם הפעלת תנאי

נספח ז'

טופס ערר

הזון ע"י:

1-

שמו לאחר מילוי

מספר האסמכתא במערכת הממוחשבת

מ"א	דרגה	שם משפחה	שם פרטי	תאריך	חתימה
-----	------	----------	---------	-------	-------

המקור ישלח לשליש יחידת החייל.

העתק ישלח:

- למקום המעצר של החייל - במקרה שהחייל נידון למחבוש בפועל.
- למרכז תע"ץ 9508 - במקרה שהנידון הוא אורח עובד צה"ל.
- למפקד הצבאי שהורה על הדין ולכל נמעני חוות דעתו - במקרה שהדין נערך בהוראתו של הפרקליט הצבאי.
- לחייל - על פי בקשתו.

טופס ערר על פסק דין משמעתי

(יצורף לטופס הדיון בתלונה - טופס 630)

1. פרטי הנאשם:

מ"א	דרגה	שם משפחה	שם פרטי	תאריך	חתימה
-----	------	----------	---------	-------	-------

2. מגיש הערר: ☐ הפצ"ר ☐ הנאשם

הערר

3. נימוקי הערר - ימולא ע"י העורר (ניתן לצרף מכתב נלווה):

- הערר מוגש כנגד (ניתן לבחור יותר מאפשרות אחת):
- ☐ הרשיעה ☐ חיוב בתשלום פיצויים
- ☐ העונש ☐ הוראה בדבר הפעלת עונש מותנה
- ☐ הדיכוי

הדיון וההחלטה בערר

יש לדון בערר בהקדם, ולא יאוחר מ-14 יום מיום הגשתו.

אם הוגש ערר נגד פסק משמעתי, שבו הוטל עונש מחבוש בפועל - יידון הערר בתוך 72 שעות, לכל היותר. הוראה זו לא תחול אם עוכב ביצוע העונש שהוטל בפסק עד תום הדיון בערר.

4. מחלף הדיון בערר

אין חובה לשמוע את העורר בפניו; ואולם, הנך מוסמך לשמוע עדים או להחמיר בעונש רק בנוכחות העורר לאחר שנתת לו הזדמנות להשמיע את דברו; במידת הצורך, ניתן לצרף דפי פרוטוקול נוספים.

5. להלן פירוט החלטתי האמורה - ימולא ע"י קש"ב ממונה

☐ לדחות את הערר ☐ לקבל את הערר☐ לזכות את הנידון☐ להקל בעונש (יש לרשום בסכלה שמעבר לרף את העונש שהוטל)☐ לבטל את החיוב או להקטין את שיעור הפיצויים☐ להחמיר בעונש - (הנך מוסמך להחמיר בעונש רק לאחר שנתת לעורר הזדמנות להשמיע את דברו בפניו)☐ להרשיע את הנידון ולהטיל עליו עונש (יש לרשום בסכלה שמעבר לרף את העונש שהוטל)☐ לבטל הוראה בדבר הפעלת או הארכת עונש מותנה (אם נמסרת שהעונש הוטל או האריך שלא סייק)☐ להפעיל עונש מותנה / להאריך עונש מותנה שהופעל (רק אם לא האריך בזה)

מסמך 33.0302-10-01

נוסח פקודה זה פורסם במאגר הפקודות הצה"לי בצה"ל-נט בתאריך 26 בפברואר 1978

תאריכי עדכון הפקודה: 4 ביולי 1978; 2 באפריל 1980; 20 בנובמבר 1980; 1 בינואר 1981; 25 בפברואר 1982; 25 ביולי 1984; 20 במאי 1987; 20 באוקטובר 1987; 20 ביולי 1989; 15 באוגוסט 1991; 1 ביוני 1992; 23 באוגוסט 2005; 1 בינואר 2009; 30 בדצמבר 2010

30 ביוני 2020; 3 באוגוסט 2022; 21 בינואר 2026; 20 במאי 2026 (תיקון טכני)

שמור לאחר מילוי

קוד העונש	סוג העונש	סה"כ בשנים/ש"ח	מתוך זה על תנאי	לתקופה ש ת י מ שך	הערות
01	התראה				
10	נזיפה				
15	נזיפת חמורה				
05	ריתוק				
20	קנס ***				לתשלום עד _____ או _____ ימי מחבוש חמורים
40	פיצויים *				☐ למזל' או ☐ ל _____
25	מחבוש על תנאי		ימים	חודשים	ת"ו _____ שם פרטי ושם משפחה _____ כחולות
25	מחבוש במעל				חודשתי לחייל כי הוא נתון במחבוש מרע תשלחו ☐ כן ☐ לא
25	מחבוש + מחבוש ע"ת		ימים	חודשים	
27	הפעלת תנאי קודם *				שוחטל בתנאי _____ למזל' המעלה חבא, אין לחסיל מחבוש שסול' מחבא.
28	הארכת תנאי קודם *				שוחטל בתנאי _____ למזל' הארכת חבא, אין לחסיל מחבוש (במעל או מחבא).
30	הורדת בדרגה	לזרע			
50	שלילת רישיון צבאי **		ימים	חודשים	
57	הפעלת עונש שלילת רישיון *				שוחטל בתנאי _____

עונש המחבוש שוחטל חבא: ☐ חופי ☐ מצטבר לעונש מחבוש שוחטל בחלין אחר/לעונש מחבוש מותנה שוחטל בחלין אחר. סה"כ ירצו _____ ימי מחבוש במעל.

* נוסף לעונש אחר ואינו יכול לבוא כפני עצמו.

** עונש זה חבא בנוסף או במקום עונש אחר.

*** לבני עובדיות למי טענים 94-96 א' לזש"ץ - עונש זה חבא בנוסף או במקום עונש אחר.

בשמות קש"ב בלבד: ☐ 0 ☐ תקופת המחבוש לא תחשב כתב"ץ. ☐ תקופת הערעור משיירות לא תחשב כתב"ץ. ☐

7. **נימוקים להחלטה** (אם הנדון ערר על הרשעתו, ציין מהן הראיות אשר עמדו ביסוד החלטתך לזכות/ לדחות את הערר. אם הנידון ערר על חומרת העונש, ציין מהם נימוקי לדחות את הערר/ להסיל על העזרה את העונש בו בחרת. אם הפצ"ר ערר על החלטתה לזכות את הנידון, ציין מהם נימוקיך לדחות את הערר/ להרשיע את הנידון ולהטיל את העונש בו בחרת).

[illegible]

תאריך	מס' אישי	דרגה	שם פרטי ושם משפחה	תפקיד	יחידה	חתימת ק' השיפוט
-------	----------	------	-------------------	-------	-------	-----------------

8. עיכוב ביצוע העונש או הפסקתו:
הסמכות לעכב את העונש נתונה לקצין השיפוט; ואם נבצר ממנו לדון בעניין - למפקד, שאינו נמוך ממנו בדרגה.

☐ זכאות לחופשת אבל על-פי פקודות הצבא.

☐ לא ניתן לשאת מייד בעונש מחבוי שדוהל בשל תמוסה מלאה של מתקני הכליאה. עיכוב בעילה זו לא יעלה על תקופה של עשרה ימים.

☐ החייל הגיש ערר על פסק הדין.

☐ החייל הגיש בקשה בכתב.

ולקבוע את התאריך _____ כמועד להמשך ביצועו של העונש שהופסק/ עוכב כאמור.

עיצוב / הפסקת הביצוע ייכנסו לתוקף רק במועד רישום. אין לרשום עיצוב / הפסקה ביעד.

תאריך	מס' אישי	דרגה	שם פרטי ושם משפחה	תפקיד	יחידה	חתימת ס' השיפוט
-------	----------	------	-------------------	-------	-------	-----------------

חלפה העילה לעיכוב/הפסקת העונש - יורה קצין השיפוט מייד על ביצוע העונש או חידוש ביצועו:
מאחר שחלפה הסיבה לעיכוב/הפסקה הנגי מורה על ביצוע העונש מתאריך _____

תאריך מס' אישי דרגה שם פרטי ושם משפחה תפקיד יחידה חתימת ק' השיפוט

נספח ח'

כתב המתקת עונש שהוטל בהליך משמעתי

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 167 ו-167א לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955, כפי שאצל ראש המטה הכללי, בפקודת מטכ"ל 33.0302, הנני מחליט:

העונש של _____ שהוטל או החיוב בפיצויים בסך _____
שנפסק בתאריך _____, בהליך משמעתי בתלונה מס' _____ על:

מס' אישי דרגה שם פרטי שם משפחה יחידה

1. יומתק(ו) * כמפורט להלן:
 - א. העונש שהוטל יבוטל.
 - ב. העונש שהוטל יופחת ויעמוד על _____.
 - ג. העונש שהוטל יוחלף בעונש קל ממנו, והוא _____.
 - ד. החיוב בפיצויים יבוטל.
 - ה. שיעור הפיצויים שחויב בו יוקטן ויועמד על _____.
- סמן X במשבצת המתאימה.
- * בהמתקת עונש לעונש מחבוס על תנאי או בהפחתת עונש מחבוס על תנאי, יש לציין את תקופת התנאי.
2. שלא להמתיק את העונש שהוטל על החייל הנ"ל, לבטל את החיוב הפיצויים ולא להקטין את שיעורם*.

(תאריך) (דרגה) (שם פרטי ושם משפחה) (חתימה)

*מחק את המיותר

3. נימוקים להחלטה:

נספח ט' סימול עבירות

1. החוק מאפשר, במקרים מסוימים, לייחס סעיף עבירה זהה בגין מעשי עבירה הנבדלים במהותם, ואשר לצידם נקבעו בפקודה זו מגבלות ענישה שונות.
2. מטרת נספח זה היא לקבוע את אופן הסימול של עבירות מסוימות עליהן ניתן לשפוט בדין משמעת. אופן הסימול משקף את סוג העבירה בה הורשע הנידון, ומגביל הזנה של עונשים החורגים מסמכות קצין השיפוט שהרשיע בעבירה.

עריכת התלונה וסימולי עבירות

3. הגורם המוסמך להגיש תלונה לפי פקודה זו, יגישה על גבי טופס 630.
4. אם יוחסה לנידון עבירה לפי סעיף 94 לחוק או לפי סעיף 133 לחוק, על מגיש התלונה לציין על גבי טופס 630 גם את סימול העבירה, בהתאם למפורט בטבלאות הבאות:

סימול העבירה	סעיף 133 – אי קיום הוראות המחייבות בצבא
1	אי קיום הוראות בנושא תעבורה
2	אי קיום הוראות בנושא הופעה ולבוש
3	אי קיום הוראות אחרות
4	אי קיום הוראות בנושא ביטחון מידע
5	אי קיום הוראות בנושא עישון

סימול העבירה	סעיף 94 – העדר מן השירות שלא ברשות
1	השתמטות מגיוס
2	נפקדות עד 24 שעות
3	נפקדות למשך תקופה של למעלה מ 24 שעות